

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

ΕΤΟΣ Β΄

1902 — 1903

ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ : ΟΛΟΣ ΠΙΝΑΚΩΤΩΝ 22α

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΤΟΣ Β'.
ΤΕΥΧΟΣ ΙΓ'.

ΜΑΡΤΙΟΣ
1902

ΑΘΗΝΗΣΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ
ΟΔΟΣ ΠΙΝΑΚΩΤΩΝ

ΑΡ. 22α

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ *

ΕΚΑΣΤΟΝ ΤΕΥΧΟΣ

ΑΡ. 1,20

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Έτησίαι. . . δρ. 12. — Έξάμηνος. . . δρ. 6
Έν τῷ Έξωτερικῷ εἰς χρυσόν.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ὀδὸς Πινακωτῶν 22 α.
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΤΟΣ Α'. ΜΑΡΤΙΟΣ 1902 ΤΕΥΧΟΣ ΙΓ'.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΠ. ΔΕ ΒΙΑΣΗ. Ἡ ζωγραφικὴ ἐν Ἑλλάδι (Ἱστορικὴ μελέτη).
ΙΩΑΝΝΑΣ ΔΙΒΑΘΗΝΟΥ. Ἀπὸ τοὺς τελευταίους ἔργα-
τας (Ποίησις).
ΤΙΜΟΥ ΜΩΡΑΙΤΙΝΗ. Μενεξέδες (Ποιήσεις).
ΣΤΕΦ. ΖΩΓΡΑΦΙΔΟΥ. Ἡ ἀνάγκη τοῦ ὠραίου (Διόθη-
τικὴ μελέτη).
ΔΙΟΝ. ΓΙΓΑΝΤΕ. Ἡ ἀλήθεια (Βαρκαρόλα).
Ν. Ι. ΔΑΣΚΑΡΗ. Τύχαι τοῦ Ἑλληνικοῦ θεάτρου
κατὰ τὰ ἔτη 1838—1842 (Ἱστορικὴ μελέτη).
Μ. ΠΑΠΑΣΠΥΡΟΥ. Αὐτόχειρ (Ποίησις).
ΑΙΜΥΛΙΑΣ ΚΟΥΡΤΕΛΗ. Πρόφτασε (Ποίησις).
ΑΔΕΥΟΝΟΣ. «Φρόνη» (Διόθητικὴ μελέτη).
ΣΤΕΦ. ΜΑΡΤΖΩΚΗ. «Κάιν» (Ποίησις).
Δ. Ι. Κ. Ἡ τέχνη κατὰ τὸν Μεσαίωνα (Ἡ τέχνη
ἐν τῇ Δύσει).
Γ. Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΟΥ. Θεάτρον καὶ δραματικὴ
σχολή.
ΘΕΩΝΗΣ ΠΑΠΠΑ. Καλλιτεχνικὰ χρονικὰ (Ἡ Ἀθά-
γαστος. — Ἡ Δοῦζε περὶ Ριστόρη).
Κ. ΜΟΥΣΙΚΗ.
ΔΑΦΝΙΔΟΣ. Σημειώσεις ἐνὸς μηνός.
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ (Ἀρχαιολογία. — Ζωγρα-
φική. — Γλυπτική. — Χαρακτική. — Θεάτρον).

ΕΙΚΟΝΕΣ:

Ν. ΓΥΖΗ. Ὁ καπνιστὴς (Φωτοτυπία).
Α. ΓΕΛΒΕΡΤ. Παλλὰς (Ἐπιγραφική).
Ι. ΕΔΕΡΑΒ. Ἀνδρίας Βίσμαρκ.
Γ. ΜΠΟΝΑΝΟΥ. Ἀνάγλυφον μνημείου Ἰακωβάτων.
ΒΑΡΒΙΑΣ. Ἀνδρίας Οὐγκώ.
Θ. ΡΑΛΛΗ. Λειτουργία (Φωτοτυπία).
Η ΦΡΥΝΗ ἐν Ἐλευσίνι.
C. DE MARLEFF. Jean Hading.
ΜΙΑ ΜΑΘΗΤΡΙΑ.
Φ. ΑΡΙΣΤΕΩΣ. Χορός.
Δ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ. Καλλιτέχνης Πιερρότος.
ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ. — ΤΙΤΛΟΙ. — ΠΡΩΤΟΓΡΑΜΜΑΤΑ (Φ. Ἀ-
ριστέως. — Σ. Ξενοπούλου, Κ. Ρωμανίδου κ.λπ.).
Δ. ΓΑΛΛΗ. Ἡ νέα τέχνη (Ἐξώφυλλον).

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

Ο Γερμανὸς καθηγητὴς κ. Cyssehardt ἐδημοσίευσεν
πρὸ τινῶν μηνῶν ἐν τῷ ἐν Βερολίῳ ἐκδομένῳ
περιοδικῷ τοῦ διαστήματος Μαξιμιλιανῶν "Αρδεν: Die
Zukunft (Τὸ μέλλον), ὑπὸ τὸν εἰρωνικὸν τίτλον:
Νεοελληνικὴ σοφία πραγματεία, δι' ἧς κατεφέρθη
κατὰ τῆς παρ' ἡμῖν ἐν χρήσει προφορᾶς τῆς Ἑλλη-
νικῆς, ὡς ἐπιστημονικῶς σφαλέρας. Εἶνε τὸ αἰώνιον
ζήτημα, τὸ ὅποιον καὶ μετὰ τὴν κλασικὴν περὶ αὐ-
τοῦ συγγραφῆν τοῦ ἡμετέρου σοφοῦ ἐπιστήμονος κ.
Θ. Παπαδημητράκοπούλου δὲν ἔπαυσε νὰ ἀπασχολῇ
ἐκάστοτε τοὺς ἐπιστήμονας τῶν διαφόρων ἐθνῶν, ἰδίως
δὲ τοὺς Γερμανοὺς. Κατὰ τῆς πραγματείας ταύτης
ἐδημοσιεύθησαν βραδύτερον ἐν τῷ αὐτῷ περιοδικῷ δύο
ἀπαντήσεις προερχόμεναι παρὰ τοῦ ἐν Λειψία μο-
νίμως ἐγκατεστημένου ὁμογενοῦς κ. Ἰωάννου Ρί-
ζου καὶ παρὰ τοῦ κ. Ἀγιλλέως Ρόζε, τοῦ παγκοίνως
παρ' ἡμῖν γνωστοῦ φιλέλλητος, καθηγητοῦ τῆς Ἰα-
τρικῆς Σχολῆς τοῦ ἐν Νέα Ὑόρκη Πανεπιστημίου.
Δι' ἰσχυρῶν καὶ ἀκαταγώνιστων επιχειρημάτων ἀναι-
ροῦνται παρ' αὐτῶν αἱ γνώμαι τοῦ κ. Κύσσεναρντ,
περὶ οὗ ἐν τέλει τῆς ἀπαντήσεως τοῦ λέγει ὁ κ. Ρόζε
τὰ ἑξῆς: «Ὁ καθηγητὴς κ. Κύσσεναρντ εὕρσκει
γελοίαν τὴν παρὰ τοῖς συγχρόνοις Ἑλλησιν ἐν χρήσει
προφορὰν τῆς Ἑλλ. γλώσσης. Τὸν βεβαίω, ὅτι οὗτοι
εἶνε ἀδύνατον νὰ συγκρατήσωσι τὸν γέλωτα, ὅταν ἀ-
κούσωσι προφερομένην τὴν ὠραίαν, τὴν ἁρμονικὴν τῶν
γλώσσων κατὰ τὴν Ἑρασμακίαν προφορὰν».

Τ. Σ. Πάτρας. — Εἰς τὴν «Ἐπετηρίδα τῶν Φιλοτέχνων»
θὰ εὕρετε τὰς εἰκόνας ὄλων σχεδόν τῶν Ἑλλήνων καλλιτε-
χνῶν εἰς ἐξόχους φωτοτυπίας, ὡς καὶ τὰ ὠραιότερα ἔργα τῶν.
Ἄν. ἱτυπα εὕρσκονται εἰς τὸ γραφεῖόν μας.
Συνδρομητὴ Ν. Ἐνταῦθα. — Καλύμματα χρυσόδετα
τῆς «Πινακοθήκης» εὕρσκονται μόνον εἰς τὰ γραφεῖα μας.
Ἄμα προμηθευθῆτε ἐν, δὲν ἔχετε ἢ νὰ δώσητε τὰ τεύχη εἰς
ἓνα βιβλιοδέτην καὶ με ἀμοιβὴν 50 λεπτῶν, θὰ ἔχετε τόμον
πολυτελῶς δεδεμένον.
Μεμψιμοίρω. — Τὰ χειρόγραφα οὐδέποτε ἐπιστρέφονται.
Εἶνε ἀρχὴ γενικῶς παραδεδομένη. Ἄλλοίμονον ἐὰν ἐφύλαττε
οἰαδήποτε ἐφημερίδι ἢ περιοδικῶν ὅσα χειρόγραφα λαμβάνει. . .
Περιέργω. — Αὐτὸ δὲν ἔμπορεῖτε νὰ τὸ εἰπῆτε. Κληρο-
νομικότης εἰς τὴν ἰδιοφυίαν εἶνε τι σπάνιον. Ὁ μικρὸς υἱὸς
τοῦ Γύζη ἔχει μέγα τάλαντον πρὸς τὴν ζωγραφικὴν. Ὁ υἱὸς
τοῦ Ἰακωβίδου πρὸς τὴν μουσικὴν. Τὸ παράδειγμα αὐτὸ τῆς
ἀντιθέσεως δὲν ἄς πείθει;
Καλλιτέχνη Δ. — Ἡ ἔκθεσις τοῦ Πανωνίου συλλόγου
ἐν Ἐμύρῃ θ' ἀνοίξη περὶ τὰς ἀρχὰς Ἀπριλίου. Τὸ ἔργον σας
θὰ σταλῇ.
Νησιώτη. Ἐνταῦθα. — Οὔτε ὁ πρῶτος μεταρραστὴς
μαργαρίτης εἶνε αὐτός, οὔτε ὁ τελευταῖος Νεοσσοῦ λέγεται
κυρίως τὸ νεογνὸν τῆς Ἑθνικῆς. Τὸ τοῦ χοίρου, λέγεται δὲ ἑλ-
φάξ. Ὁ Ἀνατὸλ Φράνς ἀσφαλῶς θὰ γελᾷ, μανθάνων ὅτι
τὰ γουρουνάκια τοῦ μυθιστορηματός του, ἕως νὰ ἔλθουν εἰς
τὴν Ἑλλάδα, ἔγιναν. . . κοτοπούλια!
Θεατρικογράφω Σ. — Εἰκόνας τῆς Ἰαδικῆς δύνασσε νὰ
εὕρετε πολλὰς εἰς τὸ «Théâtre» Νοεμβρίου τοῦ 1900, ἀρ. 45.
κ. Κ. Α. Ἐνταῦθα. — Ἀκατάλληλα τὰ ποιήματά σας.

ΤΟ "ΚΡΥΦΟ ΣΧΟΛΕΙΟ,"

ΕΡΓΟΝ Ν. ΓΥΖΗ
ΦΩΤΟΤΥΠΙΑ ΕΙΣ ΜΕΓΑ ΣΧΗΜΑ
ΕΚΔΟΣΙΣ "ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΣ,"
Πωλεῖται ἀντὶ 3 δραχ.

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

***** ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΤΟΣ Β'.

* 1902 — 1903 *

ΑΘΗΝΑΙ

ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ

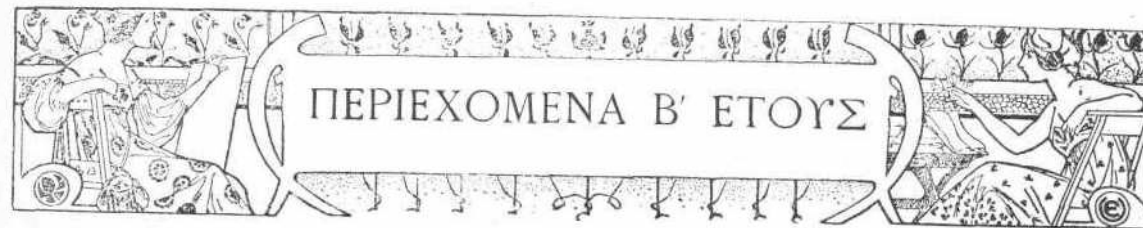
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ : Δημ. Ι. Καλογροπούλου.
 ΣΥΝΤΑΚΤΑΙ : Ἀναστασιάδης Γ.— Ἀσώπιος
 Εἰρ.— Βλάχος Ἄγγελος — Βενεῖας Ἀχ.— Βιά-
 ζης Δε Σπ.— Βονιζαλίδης Γ.— Γιάντες Δ.—
 Γούναρης Κ.— Λενδρονῶν Εἰρήνη.— Δημογιόπου-
 θ.— Δημητριάδης Πολ.— Λιβάκης Π.—
 Δισμίνης Δ.— Δρακοπούλου Ἀδρα.— Δουζίνης
 Ἀλ.— Ζωγραφίδης Στέφ.— Ζερμίνης Γ.—
 Ζωϊόπουλος Θρ.— Ζάμπας Κ.— Ἡμιόπουλος
 Χρ.— Ἰωαννίδης Π. Ι.— Κοσμῆς Ἀγγ.
 Κόνσολας Κ.— Καιροφύλας Κ.— Καμβανέλ-
 λης Ἰω.— Κούριτση Αἰμυλία.— Καμπούρο-
 γλους Γρ. Δ.— Καπετανάκης Ἡλ.— Κανδη-
 λῶρος Τ.— Λάσκαρης Νικ.— Λάμαρη Ἐλ.—
 Λιβαθηνῶν Ἰωάννα.— Μαρσέλλος Ν.— Μανῆς
 Β.— Μαρτζώκης Στ.— Μενισελίδης Β.— Μω-
 ραϊτίνης Τιμ.— Μορέας Jean.— Νέης Ἀχ.—
 Παπᾶ Θεώνη.— Παπαδοπούλου Ἀλεξάνδρα.
 — Παπασιέρων Μ.— † Παράσχος Ἀχιλλεύς.
 — Ραγκαβῆς Κλέων.— Σιγοῦρος Μαρ.— Σε-
 ρεμέτη Ἀθηνᾶ.— Σῶχος Αἰζ.— Σῶχος Ξεν.
 — Ταγκόπουλος Δ.— Τανάρας Ἀγγ.
 Ἀδιόρθωτος.— Ἀλκαῖος.— Ἀμάραντος.—
 Ἀθηναῖος Μιλτ.— Δάφνης.— Δίζ.— Δημό-
 κριτος.— Κάποιος.— Ναυτικός.— Φιλότεχνος.
 — Ψυχή.
 ΞΕΝΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ : Taine H. — Τσέχωφ
 Ἀντ.— Barbara Ch.— Barbier P.— Duse

El.^η — Falconi Luigi.— Legrand Marc.—
 Miller F.— Richard Jean.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ

ΕΛΛΗΝΕΣ : Ἀριστέλης Φρ.— Βροῦτος Γ.
 — Βικᾶτος Σπ.— Βολανάκης Κωνστ.—
 † Βῶκος Ν.— Γέλβερι Α.— Γερανιώτης Δ.
 Γεωργιάδης Α.— † Γύζης Ν.— Δημητριάδης
 Κ.— Δημητρίου Θ.— Θωμόπουλος Ἐπ.— Θω-
 μόπουλος Θ.— Ἰακωβίδης Γ.— Ἰωαννίδης Ε.
 Καπαριᾶς Γ.— Κοιτόπουλος Β.— Λαμπάκης Ε.
 Μποζιασιάνης Β.— Μπονᾶνος Γ.— Νικολάου
 Β.— Ξενόπουλος Στ.— Οἰνονόμου Ἰω.— Προ-
 κοπίου Γ.— Πιέρρης Μ.— Ροῦλος Γ.— Ράλ-
 λης Θ.— Ρωμανίδης Κ.— Σαρλῆς Κ.— Σκού-
 φου Μαρία.— Σιαμαίου Στ.— Σῶχος Αἰζ.—
 Τσιριγιώτης Περ.— Φλωρᾶ Θάλεια.

ΑΛΛΟΔΑHOI : Agache A.— Barrias.— Bis-
 son Vallet.— Bercens P.— Bridgman F.
 Cabane E.— Darviot E.— Demont Bre-
 ton.— Doré G.— Felez F.— Friant F.
 Cresswell A.— Innocent Fr.— Israels J.
 — Keller von A.— Klein Max.— Klinger
 M.— Khnopff A.— Lederar.— Lellée.—
 Lefèvre J.— Marleff de J.— Perret A.—
 Pendels C.— Perrault L.— Prall Virginia.
 Ribéra P.— Sain E.— Séon Alex.— Sarto
 del A.— Sherrer J.— Speyer Chr.

ΚΕΙΜΕΝΟΝ

ΛΙΣΘΗΤΙΚΗ		Σελ.	ΘΕΩΡΗ ΠΑΡΑ	
ΣΤ. ΖΩΓΡΑΦΙΔΗΣ			Ἡ Ἀθάνατος	19
Ἡ ἀνάγκη τοῦ Ὁραίου	37		ΣΑΒΕΣΠΕΙΡΟΣ	
Καθοδόδαρος	72		Σκηνὴ ἐκ τοῦ «Θυέλλου»	249
Ἡ καλλιτεχνικὴ ἐμπνευσίς	100		Η. ΤΑΙΝ	
Th. Ribot	160		Σαίξπιαρου Ὀνειρον θερινῆς νυκτός	192
Χ. ΝΑΙΟΠΟΥΛΟΣ (ΔΑΚΥΩΝ)			***	
Φρύνη	13		Ὁ Σάρα Βερνάρ περί θεάτρου	184
Κευθμῶνες καὶ ἄλγη	127		Θέατρον	112
ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΕΖΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ			ΜΟΥΣΙΚΗ	
CH. BARBARA FILS			Συναυλία κλπ.	20, 40, 70, 112
Τὸ κύκνειον τοῦ Bethoven	189		ΑΘΗΝΑ ΣΕΡΕΜΕΤΗ	
ΗΡΗΝΗ ΔΕΝΔΗΝΟΥ			Φ. Λίστ.	27, 51
Τὰ δύο γαρυφαλλὰ	149		ΑΥΡΑ ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ	
ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΘΑΛΑΣΣΙΝΗ			Σμαράγδα Βουτσινᾶ	254
Σιγανὸ φαρμάκι	115, 140			
Ι. Π. ἸΩΑΝΝΙΔΗΣ			ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ	
Ἐρημὸς γέρος	37		Ε. ΑΣΘΠΙΟΣ	
Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ			Σπετσῶν πένθιμος καλλιτεχνικὴ ἀνάμνη- σις	71
Στὸ πλάι μου	28		Κ*	
Ἡ δελφίνα	74		Ἡ Τέχνη κατὰ τὸν Μεσαίωνα	16, 40, 233
Ὁ διαδάτης	74		Σ. ΔΕ ΒΙΑΖΗΣ	
Φθινοπωρινὰ σκέψεις	159		Ἡ ζωγραφικὴ ἐν Ἑλλάδι 3, 30, 49, 81, 98, 125, 142, 172, 184, 206, 234, 258	
Φθινοπωρινὰ Ἀρμονίαι	181		ΔΑΦΝΙΣ	
Τὸ ματωμένον γράμμα	205		Ἡ καλλιτεχνικὴ ἐκθεσις τοῦ Δημοσχείου	221
Τὰ γαλανὰ μάτια	252		Π. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ	
ΑΓ. ΚΟΣΜΗΣ			Ἡ γελοιογραφία	64
Ἐρημὸ σπητι	61		Θ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	
ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ			Καλλιτεχνία καὶ Ἑλλ. καλλιτέχναι	254
Χειροφθεῖα	48		Π. ΔΙΔΑΦΗΣ	
Ἀπὸ τὸ ἴδιο ξύλο καὶ σταυρὸς καὶ φτυὰρι	172		Ὁ θρίαμβος τοῦ Θανάτου	196
Ἡ γιγαλία	257		LUIGI FALCONI	
ΝΑΥΤΙΚΟΣ			Τὰ Σιγίλλα διὰ μέσου τῶν αἰώνων	118, 137, 162, 194, 216
Θάνατος δούτου	206		Κ.	
JEAN RICHARD			Benjamin Constant	78
Ἐκπληξις	56		Π. Τσίριγιώτης	150
Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ			ΚΑΠΟΙΟΣ	
Μὲ τὸ ξεψύχισμα τῆς μουσικῆς	182		Ἡ καλλιτεχνικὴ ἐκθεσις τοῦ «Παρνασσού»	197
ΑΓΓ. ΤΑΝΑΓΡΑΣ			Κ. ΚΟΝΣΟΛΑΣ	
Εἰδύλλια τοῦ Σαρωνικοῦ	121		Ἡ φωτογραφικὴ τέχνη	93
Τὸ βρῖκιον τοῦ Ἀγῶνος	213		Ν. ΜΑΡΣΕΛΛΟΣ	
ΑΝΤ ΤΕΧΝΩΦ			Σ. Βικᾶτος	96
Ὁ καθρέπτης	210		ΛΑΖ. ΕΩΧΟΣ	
ΘΕΑΤΡΟΝ			Ἡ Καρράρα	239
Γ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ			ΕΞΕΝ. ΕΩΧΟΣ	
Θέατρον καὶ Δραματικὴ σχολή	18		Γιαννούλης Χαλεπάς	34
PIERRE BARBIER			Ἡ τέχνη εἰς τὰς ἐκκλησίας	60
Τὸ πρότυπον (δρᾶμα)	79, 102, 122, 145		ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ	
ΕΛΕΩΝΩΡΑ ΔΟΥΖΕ			Ἀρχαιολογία, ζωγραφικὴ, γλυπτικὴ, χα- ρακτικὴ, φωτογραφία, ἀρχιτεκτονικὴ 23, 45, 69, 88, 112, 134, 156, 178, 200, 222, 246, 264	
Ἡ Ῥιστόρη	20		Ὁρισμοὶ τέχνης	204
Ν. ΔΑΣΚΑΡΗΣ			ΦΙΛΙΣΤΕΧΝΟΣ	
Τύχαι τοῦ Ἑλληνικοῦ θεάτρου κατὰ τὰ ἔτη 1838 - 1842	8, 35		Τὸ καλλιτεχνικὸν 1902	256

ΠΟΙΗΣΙΣ

ΑΛΚΑΙΟΣ	
Στροφαί	85
ΑΜΑΡΑΝΤΟΣ	
Γέλοιο—κλάμμα	34
ΑΧ. ΒΕΝΕΤΑΣ	
Γραφτό	58
Τρικυμία	104
ΔΙΟΝ. ΓΙΓΑΝΤΕΣ	
'Η ἀλήθεια	8
Κ. ΓΟΥΝΑΡΗΣ	
'Η λίμνη τῆς λήθης	84
'Η σκιάβα	237
Γ. ΖΕΡΜΠΙΝΗΣ	
Τραγουδάκι	217
ΦΡ. ΖΩΓ'ΟΠΟΥΔΟΣ	
Τα δύο ἀγάλλατα	219
Ι. Π. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ	
Τὰ ρόδα τῆς ἀγάπης	161
Στὸ φῶς	191
'Η σπιθα	191
'Αντιγόνη	191
Τὸ τραγοῦδι μου	191
Κ. ΚΑΙΡΟΦΥΛΑΣ	
Φ. Νικολάου—Δ. Καλογερόπουλος	104
Δ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΔΟΣ	
Τὸ δράμα (Παράφρασις)	230
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΜΒΑΝΕΛΛΗΣ	
Βαδυνὸ τραγοῦδι	188
'Ηλιόγερα	188
ΑΙΜΥΛΙΑ ΚΟΥΡΤΣΑΗ	
Πρόφτασε	10
'Αφῶτιστο μνήμα	33
Στὰ μνήματα	33
Ξένοιαστος ὕπνος	33
Πρωτομαγιά	47
Χιονισμένος γάμος	77
'Η ψυχή μου	77
Σίμαντρα	139
Τὸ σύννεφο	139
Θανάτου χώρα	139
ΕΛΕΝΗ ΔΑΜΑΡΗ	
Σοννέτα	174, 264
MARG LEGRAND	
Narcisse	238
L' improvisateur	238
ΙΩΑΝΝΑ ΛΙΒΑΘΗΝΟΥ	
'Απὸ τοὺς τελευταίους ἔρωτας	6
ΣΤ. ΜΑΡΤΖΟΚΗΣ	
Καὶν	5
Στὴν ἰδέα	127
Δ. Ι. Καλογερόπουλος-Φανή Νικολάου	129
'Ο ἄνθρωπος	139
Μιά ἀνοιξι	174
'Ελευθερία	188
Dies irae	238
Σ' ἓνα ἔκθετο	238
B. ΜΑΝΗΣ	
Τῆς στιγμῆς	256
B. ΜΕΝΤΣΕΛΙΔΗΣ	
'Η Καρδιά	84
F. MILLER	
'Ο κομήτης	238
JEAN MOREAS	
Στροφαί	41
ΤΙΜ. ΜΟΡΑΓ'ΙΤΙΝΗΣ	
Μενεξέδες	6

ΑΧ. ΝΗΣ	
Μαρία Γαρδέλη	197
Μ. ΠΑΠΑΣΠΥΡΟΥ	
Αὐτόχειρ	10
† ΑΧ. ΠΑΡΑΣΧΟΣ	
'Η νεράιδα	65
ΜΑΡ. ΣΙΓΟΥΡΟΣ	
'Εκείνη ποῦ ἔφυγε	85
Τραγοῦδια σὲ κρυφὸν ἦχο	220
ΨΥΧΗ	
Πόθοι	243
Στίχοι	243

ΠΟΙΚΙΛΙΑ

DE AMICIS	
'Ο πόθος καὶ τὸ παράπονον τοῦ Ζολᾶ	225
ΜΙΛΤ. ΑΘΗΝΑΙΟΣ	
'Η κριτικὴ τῶν Ἑλληνικῶν ἔργων	250
ΔΑΦΝΙΣ	
Σημειώσεις ἐνὸς μινὸς 21, 44 67, 87, 110, 133, 155, 176, 199 263	
Δ. ΔΕΙΜΙΝΗΣ	
'Η γυνὴ κατὰ τὸν Möbius	75
Π. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ	
Σειρηρᾶ διαθήκη	106, 130
ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ	
Τὰ κόμματα ἐν τῇ φιλολογίᾳ μας	244, 262
ΔΙΚ	
'Απὸ τὴν πείραν τῆς πείρας	61, 72, 95
'Απὸ τὸ σημειωματάριόν μου	245
Κ. ΖΑΜΠΑΣ	
'Η ποίησις ἐν σχέσει πρὸς τὸν Λαοκρόντα τοῦ Λέσιγγ	151, 165
Κ*	
Κλέων Ραγκαβῆς	218
'Αγγελος Βλάχος	219
Στ. Μαρτζώκης	252
Δ. ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥΣ	
Καρφιά καὶ πέταλα	64
ΑΙΜ. ΚΟΥΡΤΣΑΗ	
'Απὸ τὸ ἡμερολόγιόν μου	95
Τ. ΚΑΝΑΝΔΑΡΟΣ.	
Ο ἀλήτης	255
ΚΛΕΩΝ ΡΑΓΚΑΒΗΣ	
Βυζαντινοὶ γάμοι	203
Δ*	
'Ερρ. Τσίμερερ	105
Ποιητικὸν ἀγώνισμα «Πινακοθήκης»	171, 240
Δύο ἔτη	249

ΣΑΤΥΡΑΙ

ΛΑΙΟΡΩΤΟΣ	
Gasus Belli	42
'Η γραμματικὴ	43
Μὲ Ἡ καὶ μὲ Ι	43
Λαχεῖον ἀρχαιοτήτων	62
'Ο ἀνορθόγραφος μύθος	63
'Υπὸ τὴν προσωπίδα	86
Νὰ ζῆ κανεὶς ἢ νὰ μὴ ζῆ ;	108
'Η χορδὴ	108
Μὲ τὸ μπαρδὸν Κύριος	109
Πρὸ τῆς ἀδύσσου	131
'Ο ὠραιότερος χορδὸς	132
'Ο κ. Κουτούμπης	153
'Ερως δικογράφων	154
ΗΛ. ΚΑΠΕΤΑΝΑΚΗΣ	
'Η ἐκδρομὴ τοῦ Κοκοῦ	167

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ

Γ. ΚΑΠΑΡΙΑΣ	
Πρόδοσις ἱεροῦ τῆς ἐν Μονεμβασίᾳ ἐκκλησίας τοῦ Ἐλκομένου	58
Εἰκονοστάσιον τοῦ ναοῦ Εὐαγγελιστρίας Τήνου	60

ΓΑΥΠΤΙΚΗ

Γ. ΒΡΟΥΤΟΣ	
Πάρις	238
'Αχιλλεύς	237
ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ Κ	
Προτομή Στ. Μαρτζώκη	252
LEDEBAR	
'Ανδριάς Βίσμαρκ	6
Γ. ΜΠΟΝΑΝΟΣ	
'Ανάγλυφον μνημείου Ἰακωβάτων	7
Θεόφιλος Καίρης	109
BARRIAS	
'Ανδριάς Οὐγκώ	10
MAX. KLEIN	
Κρήνη	114
MAX. KLINGER	
F. Liszt	27
F. KHNOFF	
Σίδυλλα	136
M. PIERRE	
'Ανάγλυφον Καρ I. Πιέρρη	58
A. SOKOS	
Κεφαλή	97

ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

Α' Ἔργα ἀλλοδαπῶν ζωγράφων

★	
'Η Φρύνη ἐν Ἐλευσίνι	13
A. AGACHE	
'Η ἰσχὺς τοῦ νόμου	180
P. BERRENS	
Συμφορά	92
Mme VALLET BISSON	
Μελωδία	136
F. A. BRIDGMAN	
Ρεμβασμὸς	165
E. CABANE	
'Ο θάνατος τῆς Φρανσίνας	224
P. CHABAS	
Τελευταῖαι ἀκτίνες	114
A. CRESSWELL	
Μεταξὺ ἔρωτος καὶ τέχνης	158
V. DEMONT-BRETON	
'Ο μαθητευόμενος τοῦ πεπρωμένου	202
E. DARVIOT	
Τὸ γραφτό	136
G. DORE	
'Ἰησοῦς Χριστός	39
P. FELEZ	
Βιτριόλιον	92
F. FRIANT	
Παρθενία	68
'Η ὄρφανὴ	180
FR. INNOCENT	
Μῦθος	118
J. ISRAELS	
'Η χωρικὴ μπτέρα	248
A. VON KELLER	
'Ο θρύλλος τῶν μαγισσῶν	29

LELEE

Βροχή	159
NUS	181
J. LEFEVRE	
Ψυχὴ	114
Mme J. DE MARLEFF	
Jean Hading	16
G. PENDEL	
'Η ἐπιστροφή τοῦ ἀσώτου	136
L. PERRAULT	
'Εκστάσις	202
A. PERRET	
Ἰωάννα Δ' Ἀρκ	202
VIRGINIA PRALL	
Κλεοπάτρα	101
Πρὸ τοῦ σταυροῦ	126
P. RIBERA	
Βακχίς	211
E. SAIN	
Προσωπογραφία	104
ALEX. SEON	
Σπουδὴ	60
Σχεδιαγραφήματα	144
CHRIST SPEYER	
'Εκ τῆς Ἀποκαλύψεως	180
J. SHERRER	
Θλίψις	78
A. DEL SARTO	
'Η Ἁγία Οἰκογένεια	233

Β' Ἔργα Ἑλλήνων ζωγράφων

Φ. ΑΡΙΣΤΕΥΣ

Χορὸς	7
'Απόλλων—Χριστός	85
Μπουλντόκ	111
'Ο μπόγιας	111
Πεθαμένος ἄγγελος	127
Τρικυμία	182
Τὸ Πάσχα ἐν Ἑλλάδι (Ἐκτὸς κειμένου)	
S. BIKATOS	
Σπουδὴ	92
K. ΒΩΛΑΝΑΚΗΣ	
'Η ἐπάνοδος τῶν Ἀργοναυτῶν	229
† Ν. ΒΩΚΟΣ	
Τὸ ἄλμεγμα	167
Ἰχθύες	193
Δ. ΓΕΡΑΝΙΩΤΗΣ	
Παπαρούνες	67
† Ν. ΓΥΖΗΣ	
'Ο καπνιστὴς	2
Θ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	
'Η ὑποδοχὴ τῆς πρωτοχρονιάς	248
ΕΠ. ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ	
Στρίγγλες	83
Γ. ΙΑΚΩΒΙΔΗΣ	
Διονύσιος Σολωμὸς	55
EYAG. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ	
Σπουδὴ	122
BYR. ΚΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ	
Προσωπογραφία Δ. Ι. Καλογεροπούλου	136
EM. ΛΑΜΠΑΚΗΣ	
'Αθιγγανίς	50
B. ΜΠΟΚΑΤΣΙΑΜΠΗΣ	
Θαλασσογραφία	133

ΙΩ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ	
Αὐτογραφία	30
Χωρική	31
Ὁ ἄρθρῶν	51
Εἰσοδος μονῆς Ταξιαρχῶν	51
Τοπιεῖον	96

Γ. ΠΡΟΚΟΠΟΥ	
Σάυλωκ.	92

Γ. ΡΟΓΓΟΣ	
Προδωπογραφία Δ Ταγκοπούλου	207
Ἡ μάχη τῶν Φαρσάλων	215

Θ. ΡΑΛΛΗΣ	
Λειτουργία ἐπὶ τοῦ ὄρους Παρνασσοῦ	11

Μ ΣΚΟΥΦΟΥ	
Σιγανὸ φαρμάκι 116, 140, 141	141

ΠΕΡ. ΤΣΙΡΙΓΩΤΗΣ	
Προσῆλωσις	149

Θ. ΦΛΩΡΑ	
Ὁ γλύπτης	66
Εἰς τοὺς ἀγροὺς	66
Ἡ συνομιλία τῶν γραμμάτων	68

ΠΟΙΚΙΛΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ

Πρωτομαχία	47
Τὸ λάβαρον τῶν ἐν Παρισίοις Ἑλλήνων σπουδαστῶν	82

Ὁ πρίγκηψ Νικόλαος μετὰ τῆς οἰκογενείας τῆς μηστῆς του.	95

Συγγίλλον Σατιλιῶν	162

» Δουδοβίκου Β'	196
» Δουδοβίκου ΙΗ'	216
» Ναπολέοντος Α'	217

Ναὸς Εὐαγγελιστρίας ἐν Τήνῳ	155
Ἔρως κλαίων	145

Ἡ ἐλεημοσύνη	210
Τορπιλοβόλα	228

Ὁ παπποῦς καὶ ἡ γιαγιά	253
Ὁ ἀλήτης	260

Ἀρχαία Ἑλληνίς	261

ΠΡΟΣΩΠΟΓΡΑΦΙΑΙ

Μία μαθήτρια	17
† Γιαννούλης Χαλεπᾶς	34
Λουκία Ἰωάννου	38

Ἀπόλις	5
Joseph Mancini	74
† Benjamin Constant	78

Ζωὴ Βλαστοῦ	84
Σπ Βικᾶτος	95
Ε. Ἰωαννίδης	123

Περ. Τσίριγώτης	149
† Νικ Βῶκος	156
Th. Ribot	160

Θάλεια Χαϊρέτη	163
Σάρρα Βερνάρ	184
Κλεώ δὲ Μερῶδ.	185

Μαρία Γαρδέζη.	197
Κλέων Ραγκαβῆς	218

Ἄγγελος Βλάχος	219
Μινιὸν Παπαδιέρου	236
Κωνστ. Βολανάκης.	212
Καλλοναί	241
Φώφη Βλάχου	257
Σμαράνδα Βουτσινᾶ	254

ΣΑΤΥΡΑΙ

Φ. ΑΡΙΣΤΕΥΣ	
Casus belli	42
Μὲ Η καὶ μὲ Ι	44
Ὁ ἀνορθόγραφος μῦθος	63
Ἰπὸ τὴν προσωπίδα	86
Νὰ ζῆ κανεῖς ἢ νὰ μὴ ζῆ	108
Ἡ χοροδὴ	109

Α. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ	
Καλλιτέχνης πειροτός	22

Β. ΝΙΚΟΛΑΟΥ	
Γελοιογραφίαι	115

ΣΤ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ	
Καλὸ κρασί	97
Πρὸ τῆς ἀθύρσου.	131
Ὁ ὠραιότερος χορὸς	132

Κ ΣΑΡΑΗΣ	
Ἡ γραμματικὴ	43
Τὸ λαχεῖον τῶν ἀρχαιοτήτων	62
Ὁ κ. Κουτούμπης	153

Σ ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ	
Εὐτύχημα ἢ δυστύχημα ;	175

★ ★	
Εὐχάριστος ἀνάγνωσις	214

ΕΠΙΚΕΦΑΛΙΔΕΣ ΚΟΨΗΜΜΑΤΑ
ΤΙΤΛΟΙ ΠΡΩΤΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ἐπικεφαλίδες

Σχέδια Φ. Ἀριστέως, Α. Γέλδερτ, Θ. Θεομπούλου, Σ. Ξενοπούλου, Κ. Ρωμανίδου, Μ. Σκούφου, Κ. Σαρλῆ Σελ. 3, 27, 48, 75, 79, 93, 100, 115, 162, 188, 189, 202, 205, 249

Κοσμήματα

Σελ. 6, 8, 15, 20, 33, 34, 44, 47, 49, 54, 68, 79, 85, 94, 97, 100, 149, 150, 154, 162, 180, 188, 210, 230, 231, 232.

Σφραγιδες. (Ἰπὸ Α. Θέρου) 263

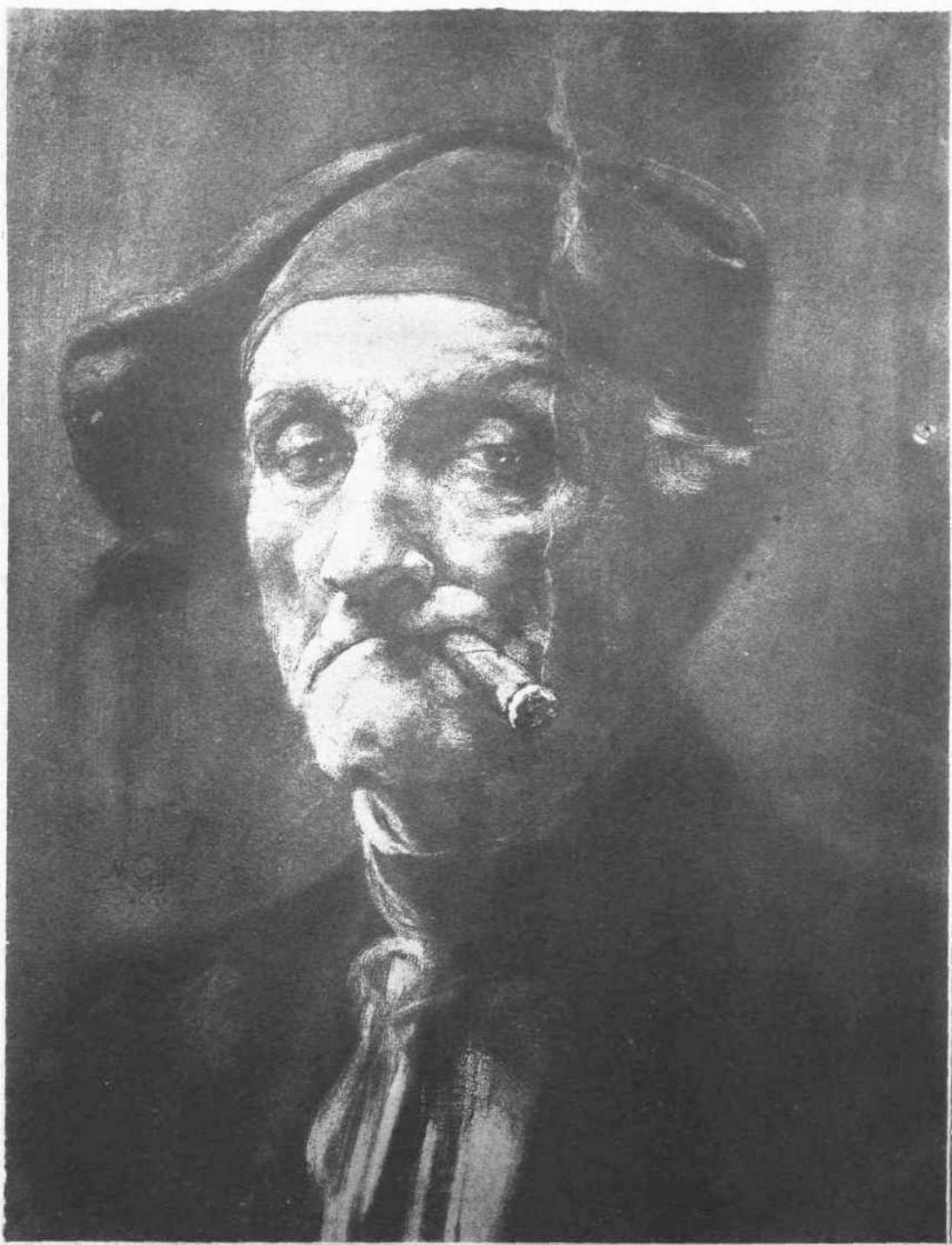
Πρωτογράμματα

Σελ. 2, 7, 8, 15, 17, 21, 27, 28, 34, 42, 43, 48, 60, 61, 63, 64, 67, 72, 74, 78, 86, 87, 100, 108, 109, 110, 118, 121, 127, 131, 132, 154, 155, 181, 202, 205, 239, 241, 254.

Τίτλοι

Σελ. 23, 42, 48, 115, 149 κ.λ.π.

† Ν. ΓΥΖΗ

Ο ΚΑΠΝΙΣΤΗΣ (ΣΠΟΥΔΗ) (Φωτοτυπία Β. Παπαγιαννοπούλου).

Η ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

★ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ★

[Η αρχαία τέχνη και η Βυζαντιακή — Η αναγέννησις ἐν Ἰταλίᾳ. — Ἕλληνες ζωγράφοι ἐν τῇ Δύσει. — Ἑνετικὴ ἐπίδρασις ἐπὶ τῆς ἀγιογραφίας. — Πρῶτοι μεταρρυθμισταὶ οἱ Κρήτες καὶ εἶτα οἱ Ἑπτανήσιοι. — Ἡ Ἑνετικὴ κυριαρχία ἐν Ἑπτανήσῳ. — Καλλιτεχνία καὶ Ἐλευθερία. — Ἡ Ἑπτανήσος ὄριμος διὰ τὴν ἀναγέννησιν τῆς τέχνης. — Ἑνετικὴ σχολὴ καὶ ἰδιότητες Ἑνετῶν καλλιτεχνῶν. — Ἀναγέννησις τῆς ζωγραφικῆς ἐν Κερκύρᾳ. — Ὁ ναὸς τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος. — Παναγιώτης Δοξάρης. — Διάδοσις τῆς τέχνης εἰς τὰς λοιπὰς νήσους. — Πρόδοσις καὶ ἀνάπτυξις ἐν Ζακύνθῳ — Νικόλαος Δοξάρης — Ὁ ναὸς τῆς Φανερωμένης. — Ἰερώνυμος Πλακωτῆς. — Ἡ Φλαμανδικὴ σχολὴ ἐν Ζακύνθῳ. — Πρόδοσις καὶ ἀνάπτυξις τῆς Ἱταλοβυζαντιακῆς ἀγιογραφίας. — Σχολὴ Δοξάρων. — Νικόλαος Κουτούζης. — Ζωγραφικὴ καὶ ποίησις. — Ὁ Ναὸς τοῦ Ἁγίου Διονυσίου καὶ ὁ Ναὸς τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος τοῦ Φλαμπουριάρη. — Νικόλαος Καντουνής. — Ὁ ναὸς τῆς Εὐαγγελιστρίας. — Διάδοσις τῆς τέχνης. — Ἡ πτώσις τῆς Ἑνετοκρατίας. — Ἡ Ἰόνιος Κυβερνήσις καὶ ἡ Καλλιτεχνία. — Νέα ἀνάπτυξις τῆς τέχνης. — Ἐκθεσις ἐν Ἑπτανήσῳ. — Καλλιτεχνικὰ συγγράμματα. — Ἀμάθεια τῶν ἐπιτρόπων τῶν ἐκκλησιῶν αἰτίον τῆς καταστροφῆς ἀριστουργημάτων. — Σωτήριος ἡ ἐπέμβασις τῆς Κυβερνήσεως πρὸς διάσωσιν τῶν καλ. ἔργων. — Ἀνάγκη ἰδρύσεως Μουσείου τῆς ἀναγεννήσεως τῆς Ἑλληνικῆς τέχνης].

I

καλλιτεχνία εἶχε φθάσει πρὸς τοὺς ἀρχαίους Ἕλληνας εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς ἐντελείας καὶ τῆς χάριτος. Τοῦτο δὲ βεβαιοῦσιν αἱ ἀρχαῖαι μαρτυρίαι καὶ ὅτι τὰ ἀθάνατα ἔργα τῆς τε ἀρχιτε-

κτονικῆς καὶ γλυπτικῆς, τὰ ὅποια βλέπομεν πρὸ ἡμῶν ὡς εἶχον ἐν τοῖς χρόνοις τῆς ἀκμῆς τῆς τέχνης, τὰ περικαλλῆ λείψανα, ἅτινα καὶ ὁ χρό-

νος ἐσεβάσθη καὶ οἱ βέβηλοι τῆς τέχνης ἐθαύμασαν καὶ κατ' αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς πονηροὺς χρόνους. Ἡ γῆ, καὶ αὕτη συνέδραμεν εἰς τὴν καλλιτεχνικὴν ἡμῶν ὁδὸν διαφυλάττουσα φιλοστόργως εἰς τὰ σπλάγχνα αὐτῆς ἀρχαῖα ἀριστουργήματα, ἰδίως τῆς γλυπτικῆς. Δὲν δυνάμεθα δυστυχῶς νὰ εἰπώμεν τὸ αὐτὸ περὶ τῆς ἀρχαίας γραφικῆς, διότι ἀπὸ τῆς ἀκμῆς αὐτῆς μέχρι τῆς παρακμῆς καὶ τῆς διαφθορᾶς οὐδεμίαν ἔχουσαν ζωσαν ἀπόδειξιν, οὐδὲν ἔχουσαν μικρὸν ἔξοχον λείψανον. Τὰ ἐξοχα ἔργα τοῦ Πολυγνώστου, τοῦ Ζευξίδου, τοῦ Ἀπελλοῦ, τοῦ Πρωτογένους καὶ λοιπῶν ζωγράφων τῆς ἀρχαιότητος οὐδαμῶς ἄλλοθεν γινώσκουσι εἰμὴ ἐκ τῶν περὶ τούτων μαρτυριῶν τῶν ἀρχαίων συγγραφέων. Γνωρίζομεν ὅτι ὁ Ἀπελλὸς ἤγαγε τὴν γραφικὴν εἰς τὸν κολοφῶνα τῆς ἀκμῆς, ἀλλ' ὅσον ἐπίσημοι καὶ ἂν εἴνε αἱ ἀρχαῖαι μαρτυρίαι, ἀδύνατον εἶνε νὰ λάβωμεν τελείαν ἔννοιαν τῶν ἀριστουργημάτων καὶ ἀσφαλῶς νὰ κρίνωμεν αὐτὰ. Ἡ γραφικὴ, βαθμηδὸν παρακμάζουσα, ἠρέσκετο ἐν τούτοις εἰς ρωπογραφίας καὶ γελοιογραφίας.

Ἀπόλλυται ἡ θρησκεία τῆς εἰδωλολατρίας, ἀπόλλυται ἡ ἀρχαία γραφικὴ. Οἱ πρῶτοι Χριστιανοὶ καταστρέφουσι τὰ δύνανται ἀριστουργήματα ἐθνικὰ ὑπὲρ τοῦ Χριστιανισμοῦ. Εἰς τοὺς πρῶτους τούτους Χριστιανούς δὲν πρέπει νὰ ζητήσωμεν καλλιτεχνικὸν αἶσθημα, ἀλλὰ μόνον νὰ θαυμάσωμεν τὸ ὑψηλὸν αὐτῶν ἰδεώδες πρὸς διάδοσιν τῆς ἀδόλου θρησκείας τῆς Ἀγάπης. Τῶν πρῶτων Χριστιανῶν ἡ ζωγραφικὴ ἐχρησίμευε ὡς μέσον ἐρμηνεύειας τῶν Γραφῶν καὶ ἐξηγήσεων τῶν δογμάτων, εἰς τοὺς ἀγγραμμάτους ἰδίως πιστούς.

Σὺν τῷ χρόνῳ, μορφοῦται Χριστιανικὴ τέχνη, ἥτις ἀκμάζει εἰς τὸ Βυζάντιον. Ἡ ζωγραφικὴ ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν θρησκευτικῶν διενέξεων συμπαράκολουθεῖ τὰς δογματικὰς συζητήσεις. Καταδιώκεται ἡ ἀγιογραφία, καίονται ἔργα τέχνης. Ἡτῶνται οἱ εἰκονοκλάσται, θριαμβεύει ἡ τέχνη. — Ἡ Βυζαντιακὴ τέχνη ἐφθασεν εἰς τὸν κολοφῶνα τῆς, ἔδρασε καὶ πέραν τῶν Ἑλληνικῶν ὁρίων καὶ δὴ ἐν τῇ ἀδελφικῇ χώρᾳ τῶν Ἰταλῶν. Ἀλλὰ ἐν Ἰταλίᾳ ἐσκέφθησαν, ὅτι ἡ τέχνη θέλει ἐλευθερίαν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ υποδουλοῦται εἰς τὰ δόγματα, ὅτι ὁ διδάσκαλος τῆς ζωγραφικῆς δὲν εἶνε ὁ ἱερεὺς, ἀλλ' ἡ φύσις. Καὶ οὕτως, ὑπερμεσοῦντος τοῦ II' αἰῶνος, ὁ Cima-

bue αρχίζει να δίδη νέαν ζωήν εις τὴν ἀγιογραφίαν. Ἡ τέχνη εισέρχεται εἰς τὸ νέον στάδιον καὶ τέλος ὁ Giotto δημιουργεῖ νέον τύπον. Κατ' ὀλίγον ἡ τέχνη μεταβάλλει τὸ ἰδεώδες. Ἡ τέχνη ἀναγεννᾶται, διὰ τῶν Ἱταλῶν γιγαιτούται καὶ φθάει εἰς τὸ ὕψος ἀνυπερβλήτου ἐντελείας. Ἀλλ' ἐν Ἑλλάδι ἡ Βυζαντινὴ τέχνη παρήκμαζεν ὡς ἀπαυμάτως ἡ ἀγιογραφία ἦτο πλῆθον τυπική, βάνανος τέχνη εἰς τὰς χεῖρας ἐνίοτε ἀμαθῶν, ἀγνωσῶντων νὰ σύρῳσιν οὐδέ μίαν γραμμὴν. Καὶ οὕτως, ἕνεκα τῶν πονηρῶν χρόνων, ἡ ἀγιογραφία, ἡ ὠραία ἕως τότε τέχνη, ἐγένετο ταπεινή, ταπεινοτάτη. Εὐτυχῶς χάρις εἰς τὴν θρησκείαν, ἐσώθη ἡ ζωγραφικὴ, ἕστω καὶ ταπεινοτάτη καὶ παρέμεινε ρακενδύτος, ἕως οὐ εὐρέθησαν ἀναμορφωτικοὶ νόες, αἵτινες προσεπάθησαν νὰ τὴν ἐπαναφέρωσιν εἰς τὴν ἀρχαίαν αὐτῆς περιωπὴν, συμβαδίζουσαν μετὰ τῆς προόδου τῆς καθόλου τέχνης.

Ἄν ὅμως ἀργὰ ἐν Ἑλλάδι ἡ ζωγραφικὴ ἀνεπτύχθη, διότι ἀργὰ ἐπενήργησεν ἐπὶ τῆς ἐλληνικῆς ἀγιογραφίας ἡ Ἱταλικὴ τέχνη, οὐχ ἤττον ὅμως ὁ Κυριακὸς Θεοτοκόπουλος, ὁ Ἀντώνιος Βασιλάκης, ὁ Βελισσαρίου Κορέντιος καὶ ὁ Ἀγγελος Βεργῆσιος ἀπέδειξαν ἐν τῇ Δύσει ὅτι καλλιτεχνικὴ εὐφυΐα ὑπῆρχεν εἰς τοὺς τότε δούλους Ἑλλήνας. Οἱ διαπρεπεῖς ὅμως οὗτοι ζωγράφοι ἔμειναν μακρὰν τῆς πατρίδος καὶ συνεπῶς οὐδόπως ἐπέδρασαν ἐπὶ τῆς Ἑλληνικῆς τέχνης. Ὅχι μόνον εἰς τὴν Ἰσπανίαν καὶ εἰς τὴν Ἰταλίαν Ἑλλήνες καλλιτέχνηι κατέστησαν ἐπιφανεῖς, ἀλλὰ καὶ ἐν Ἑπτανήσῳ ἐναργέστατα ἀπέδειξαν πόσα τὸ ἐλληνικὸν πνεῦμα δύναται μεθ' ὄλην τὴν ταπεινώσιν, ἣν ἔσχεν κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους. Ἐν Κερκύρᾳ ἡ Ἑλληνικὴ τέχνη ἀναγεννᾶται καὶ ἐν Ζακύνθῳ ἀναπτύσσεται.

Ἡ μηχανικῶς συντηρουμένη ἀγιογραφία μας εἶχε κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους ὑποστῆ ἐν μέρει τὴν ἐπίδρασιν τῆς ἐν Ἰταλίᾳ ἀναγεννηθείσης τέχνης. Ἡ συνεχὴς ἐπικοινωνία τῆς θαλασσοκρατείας Βενετίας μετὰ τῶν ἐλληνικῶν χωρῶν καὶ δὴ μετὰ τῆς Κρήτης καὶ τῆς Ἑπτανήσου, καὶ οἱ πολιτικοὶ δεσμοὶ οἱ συνδέσαντες τὰς ἐλληνικὰς ταύτας χώρας μετὰ τῆς μεγάλης πρωτεύουσας τῆς Μεσογείου ἐπὶ πολλὰς ἐκατοντοετηρίδας ἐπέβαλον, ἐπισημῶς ἢ λεληθότως, οὐ μόνον πολλὰ τῶν Βενετικῶν ἠθῶν καὶ ἐθίμων ἀλλὰ κατ' ἀνάγκην ἐμελλόν νὰ ἐπιδράσωσιν ἐπὶ τῶν Ἑπτανήσῳ. Ἄν ἐν Ἑπτανήσῳ ἡ τέχνη ἀναγεννηθῆ, ἐν Κρήτῃ ὅμως ἐγένετο ἡ πρώτη μεταρρύθμισις τῆς βυζαντινῆς ἀγιογραφίας.

Ἐν τῇ γνωστῇ *Ἐρμηνείᾳ τῶν ζωγράφων* τῆ συγγραφέϊ ἐν Ἀθῶνι τῷ 1458 καὶ δημοσιευθεῖσῃ τὸ πρῶτον ἐν Ἀθήναις τῷ 1853, μνηεῖα γίνεται περὶ τοῦ πᾶς νὰ δουλεύῃ Κρη-

τικὰ. Ἡ τροποποιηθεῖσα ὅμως αὕτη βυζαντινὴ τεχντροπία ὀλίγον παραλλάσσει τῆς αὐστηρᾶς βυζαντινῆς. Ὅσας εἰκόνας εἶδόμεν τῶν Κρητῶν ἀγιογράφων καὶ αὐτῶν τῶν καλλιτέρων, παρετηρήσαμεν μόνον καλλιτέρον ἐνίοτε χρωματισμὸν καὶ δὴ τεχνικώτερον τὸν φωτισμὸν τῶν προσώπων καὶ εἰς τὰς προεξοχὰς διακρινόμενον ἐπιφανέστερον. Ἐκ Κρήτης μετέβησαν εἰς τὴν Ἑπτανήσον Κρητὲς ἀγιογράφοι καὶ δὴ μετὰ τὴν ἄλυσιν τῆς μεγαλονήσου οὗτοι ἐδίδαξαν τὴν τεχντροπίαν αὐτῶν. Ἐν πολλαῖς Ἑκκλησίαις ὑπάρχουσιν ἐν Ἑπτανήσῳ Κρητικαὶ εἰκόνας. Ἐν Ἑπτανήσῳ τινὲς ἐμιμήθησαν τῶν Κρητῶν τὴν τέχνην, ἀλλὰ πολλοὶ ἐμιμήθησαν περισσότερον τοὺς Ἱταλοὺς, ἀντιγράφοντες καὶ Ἰταλικὰς ἀγιογραφίας, δίδοντες ὅμως χροιάν τινα βυζαντινῆν. Ἀλλὰ περὶ τούτων θὰ δημοσιεύσωμεν εἰδικὴν πραγματείαν ἐν τῇ *Πυρακοθήκῃ*, διότι εἰς τὴν παρούσαν σκοπὸν ἔχομεν μόνον νὰ πραγματευθῶμεν περὶ τῆς ἀναγεννήσεως τῆς Ἑλληνικῆς ζωγραφικῆς, καὶ τῶν ζωγράφων, αἵτινες ἐδρασαν ἐν τῇ ἐλληνικῇ τέχνῃ καὶ ἀπέφεραν τοὺς ἀγλαστόρους καρπούς.

Ἐξετάσωμεν τοὺς λόγους, διὰ τοὺς ὁποίους ἐν Ἑπτανήσῳ προέδουσεν καὶ ἀνεπτύχθησαν αἱ ὠραία τέχνηι. Ἄν εἰς τὴν ἐν βλέμμα ἐπὶ τῶν Ἑλληνικῶν χωρῶν τῶν πονηρῶν ἐκείνων χρόνων, θὰ ἴδωμεν, ὅτι τοῦ Ἰονίου πελάγους αἱ νῆσοι ἦσαν αἱ εὐτυχέστεροι σχετικῶς πᾶσων τῶν λοιπῶν Ἑλληνικῶν χωρῶν. Βεβαίως τινὲς εἰδίκασαν τὴν Βενετὴν ἀσπλάχνως κατὰ τὴν κατάπτωσιν τῆς. Ἡ ἱστορία ἐνίοτε παρακολουθεῖ τὸν συρμόν, καὶ κρίνει ὡς οἱ πλείστοι κρίνουσι. Ὅταν ἡ Βενετία ἦτο ἰσχυρὰ πάντες τὴν ἀνύψου μέχρι τοῦ οὐρανοῦ ὅταν δουλοφονηθεῖσα κατέπεσε, προσεπάθει κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἤττον πάντες νὰ τὴν λοιδορήσωσι, νὰ τὴν καταρασθῶσι καὶ νὰ μειώσωσιν ἐντέχνως καὶ αὐτὰς τὰς μεγάλας αὐτῆς ἀρετάς. Μυθοπλόκοι ἱστορικοὶ ὡς ὁ Daru καὶ ὁ Laugier, ἢ περιγηταὶ ὡς οἱ Στεφανόπουλοι, εὐφάνταστοι ποιηταὶ ὡς ὁ Βίρων καὶ ὁ Οὐγώ, μυθιστοριογράφοι ὡς ὁ Cooper καὶ ἄλλοι, ἕνεκα συμφέροντος ἐθνικοῦ ἢ παρακολουθοῦντες τὸν συρμόν, παρεμόρφωσαν τὴν ἱστορίαν. Δὲν εἴμεθα συνήγοροι τῶν Ἑνετῶν. Ἡ πολιτεία ἐκεῖνη εἶχε τὰ κακά, ἀλλὰ συγχρόνως εἶχεν καὶ ἀρετάς, αἵτινες ἠδύναντο νὰ ἐπιφέρωσιν σχετικὴν τινα εὐγμερίαν εἰς τοὺς ὑπηκόους τῆς.

Μετὰ πολλὰς περιπετείας τέλος ἡ Βενετία γίνεται κυρίαρχος τῆς Κερκύρας τῷ 1386, τῆς Ζακύνθου τῷ 1484, τῆς Κεφαλληνίας καὶ Ἰθάκης τῷ 1500, τῶν Κυθήρων τῷ 1530 καὶ τῆς Λευκάδος, τῷ 1684. Οἱ Ἑπτανήσιοι ὡπωςδὴποτε ἠσυχασαν, ὄντες ὑπὸ ἰσχυρὰν κυβέρνησιν δυναμένην νὰ

ὑπερασπίσῃ αὐτοὺς. Ὁ ἱστορικὸς τῆς Ἱταλικῆς ζωγραφίας, ὁ Lanzi, ὀρθῶς λέγει ὅτι ἡ τέχνη αὕτη, θυγάτηρ τῆς φαντασίης ἡρεμούσης καὶ ἡσυχου καὶ θεωρῶς τῶν φαειροτάτων εἰκόνων δειλιᾷ ὄχι μόνον πρὸ κλαγγῆς, ἀλλὰ καὶ πρὸ αὐτῆς μόνης τῆς ὑπονοίας τῶν πολεμικῶν ὀπλων. Ἐπειτα ἡ ἱστορία μᾶς διδάσκει ὅτι ἡ Ἱταλικὴ τέχνη ἐγεννήθη ἐν Τοσκάνῃ, διότι ἐκεῖ ἡ χώρα ἦτο προητοιμασμένη. Ἐκ Φλωρεντίας ἦτο ὁ Cimabue καὶ ἐκ χωρίου ταύτης τῆς πρωτεύουσας ἐγεννήθη ὁ Giotto. Ἐπειτα ἐκ Φλωρεντίας ἦτο καὶ ὁ Δάντης, ὅστις ὄχι μόνον κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ ἔδρασεν, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς μετέπειτα αἰῶνας. Ἐν Τοσκάνῃ ὁ Δάντης ἐπαναστατῆ κατὰ τῆς τέχνης, ἀποχαιρετᾷ τὴν μυθολογίαν ὡς πεπαλαιωμένην καὶ ἀνήκουσαν εἰς ἄλλην ἐποχὴν. Μελετᾷ τὴν φύσιν, φιλοσοφεῖ ἐπὶ τῶν πασχόντων, προνοεῖ διὰ τὸν κόσμον καὶ μάχεται ὑπὲρ τῶν δικαιωμάτων τῆς πασχούσης κοινωνίας τῶν πονηρῶν ἐκείνων χρόνων τῆς δουλείας καὶ ταπεινώσεως. Χαράττων νέον δρόμον εἰς τὴν γραμματολογίαν, εἰς τὴν τέχνην, γίνεται ὁ ποιητῆς νέου πολιτισμοῦ, εἰς ἀντίθεσιν τοῦ παλαιοῦ. Ὁ Giotto, ὁ φίλος τοῦ Δάντης, ἐπίσης γίνεται ὁ καλλιτέχνης νέας τέχνης. Ὁ Cimabue συμβολίζει τὴν τέχνην μεταβαίνουσαν ἀπὸ τῆς Βυζαντινῆς εἰς τὴν Ἱταλικὴν, ὁ δὲ Giotto τὴν τέχνην, ἥτις ἀναγεννᾶται.

Εἰς τὰς χώρας, εἰς αἷς ὑπῆρχεν ἡ ἐλευθερία καὶ εἰς τὰ μέρη ἅτινα διωκοῦντο κατὰ ἐμμεν, ἐκεῖ ἡ καλλιτεχνία προέδουσαν. Ἄν ὁ δεσποτισμὸς τοῦ δεκάτου ἑκτου αἰῶνος συνέτεινεν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς Ἱταλικῆς τέχνης, ὅμως ἡ εὐραία ἐκεῖνη ἐπέφερε τὴν παρακμὴν. Ὅρθῶς παρατηρεῖ τεχνικῆς, ὅτι ἡ ἀξία δὲν εἶνε εἰς τὸν θεριστὴν, ἀλλὰ εἰς τὸν σπείροντα τὸν σῖτον καὶ εἰς τὸν καλλιεργεῦντα αὐτόν. Ἡ ἐλευθερία εἶχε σπείρη καὶ ὁ Λέων ὁ Δέκατος ἐγένετο ὁ θεριστής. Ἐπειτα ἐσπεῖραν οἱ τυραννισκοὶ τῆς Ἱταλίας καὶ αἱ τέχνηι παρήκμασαν. Ἡ καλλιτεχνία παρακολουθεῖ τὰς πολιτικὰς φάσεις. Ὁ καλλιτέχνης θέλει ἐλευθερίαν, θέλει ἀδέσμευτον τὴν φαντασίαν, θέλει ἄφθονα τὰ μέσα τῆς συντηρήσεως ἅτινα ἀποκτᾷ ὅταν ἡ καλλιτεχνία χαίρῃ τὴν δέουσαν ἐκτίμησιν καὶ ὅταν αὕτη θεωρεῖται ἐκ τῶν πρώτων μῖα πεπολιτισμένης κοινωνίας. Ἐν Ἑπτανήσῳ ὑπῆρχε τότε, ὡς ἐν Φλωρεντία καὶ Βενετίᾳ, κληρονομικὴ εὐγένεια, ἥτις ἐκαυχᾶτο νὰ ἔχῃ τὰς αἰθούσας ἐστολισμένας με εἰκόνας δι' ἐλαίχρωμάτων. Οἱ εὐπατρίδοι ἦσαν πλούσιοι, ἀμα δὲ καὶ φιλότεχνοι. Καὶ τὴν σήμερον ὁ ἐπισκεπτόμενος ἀρχαίας οἰκογενείας, θὰ ἴδῃ εἰσέτι λείψανα τῆς στοργῆς τῶν προγόνων πρὸς τὰς ὠραίας τέχνας. Ἀπὸ πολλῶν δεκάδων ἐτῶν ἐρχονται ἔμπροσθον ἢ φιλότεχνοι καὶ ἀγοράζουσιν εἰκόνας ἀπὸ τὰς δυστυχεῖς ἐκεῖνας οἰκογενείας, αἵτινες

ἐπὶ τοὺς αἰῶνες. Τῆς Ἑπτανήσου τινὲς ἐκκλησίαις εἰσέτι διακρίνονται διὰ τινὰς εἰκόνας εἰργασμένας ἀπὸ Ἱταλοὺς καλλιτέχνας, αἵτινες ἤρχοντο ἐν ταῖς νήσῳ πρὶν ἢ ἡ ζωγραφικὴ ἀναπτυχθῆ τὸσον, ὥστε οἱ ἴδιοι ἑπτανήσιοι καλλιτέχνηι νὰ ἐργάζωνται. Εἰς τὰ εἰκονοστάσια πολλῶν ὀρθοδόξων ἐφαίνοντο εἰκόνας χαλκογραφικαὶ ἐξόχων Ἱταλῶν καλλιτεχνῶν. Οἱ ἱεράρχαι καὶ ἐν γένει ὁ ἑπτανήσιος κληρὸς οὐδέποτε ἐφάνη ἐχθρὸς τῆς προόδου τῆς τέχνης καὶ δὲν ἐκάλευν τὰ ἀριστουργήματα φράγκικα κοινάματα. Μάλιστα οἱ δύο μεγαλύτεροι καλλιτέχνηι οἵτινες ἤγαγον εἰς ὕψος τὴν ἀγιογραφίαν, τέλειοι Ἱταλοὶ καλλιτέχνηι, ἦσαν ἱερεῖς ὡς κατωτέρω θὰ ἴδωμεν.

Εὐτυχῶς ἡ Βενετικὴ ἐπίδρασις δὲν ἐφερε ζημίαν ἐπαισητὴν εἰς τὴν γλῶσσαν καὶ εἰς τὴν θρησκείαν. Ἄν εἰς τὴν ἐν βλέμμα ἐπὶ τῶν Ἑπτανήσιακῶν οἰκογενεῶν τῶν ὀρθοδόξων, θὰ ἴδωμεν ὅτι πλείστοι εἶνε Δυτικῆς καταγωγῆς. Ὁ Δυτικισμὸς ἐν Ἑπτανήσῳ ἀπεροφθῆ ὑπὸ τῆς ὀρθοδοξίας. Οἱ μικτοὶ γόμοι ὑπῆρξαν εἰς ὄφελος τῆς ὀρθοδοξίας: Ἐν Ἑπτανήσῳ ἂν τινες ἐγγραφον τὰ ἔργα τῶν Ἱταλιστῶν, ἂν ἡ ἐπίσημος γλῶσσα ἦτο ἡ Ἱταλικὴ, οὐχ ἤττον ὅμως ἡ μητρικὴ γλῶσσα εἰδίκαζετο, καὶ πολλοὶ Ἑπτανήσιοι ἐδημοσίευσαν ἐξόχα ἔργα ἐν τῇ Ἑλληνικῇ.

Ὁ Ἑπτανήσιος μεταβαίνει πρὸς ἐκπαίδευσιν εἰς τὴν Ἰταλίαν ἐμορφώνεται καὶ καλλιτεχνικῶς. Εἰς τὴν Ἰταλίαν ἐπίσης μετέβαινον οἱ ἔμποροι καὶ ἐλόμβανον ἰδέαν τινα τῆς καλλιτεχνίας.

Πολλά ἦσαν τὰ ὑπὲρ τῆς καλλιτεχνίας, διὸ φυσικὸν ἦτο ἀποτέλεσμα ἡ ἀναγέννησις τῆς τέχνης, ἡ πρόοδος καὶ ἡ ἀνάπτυξις αὐτῆς.

Ἄλλως τε ἡ Ἱταλικὴ σχολὴ ἐπέδρασαν ἐπὶ τῆς τέχνης ἄλλων χωρῶν μὴ ὑποκειμένων, ὡς ἡ Ἑπτανήσου, ὑπὸ τὴν Ἰταλίαν. Ἡ Ἰταλία εἶνε κατὰ τοὺς νέους χρόνους, ἡ διδάσκαλος τῆς ὠραίας ταύτης τέχνης. Ἡ γερμανικὴ ζωγραφικὴ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Δούρερ ἐνηγαλίσθη τὴν Ἱταλικὴν σχολὴν. Ἡ Φλαμανδῆ καὶ Ὁλλανδῆ σχολὴ, μεθ' ὄλην τὴν πρωτοτυπίαν καὶ τὸ μῖσος κατὰ τοῦ παπισμοῦ, εἰδιδάχθη ἀπὸ τὴν Ἰταλικὴν σχολὴν, ἂν καὶ ἔσχεν ἕνα Ροῦθεος καὶ ἕνα Ρέμπραντ. Ἡ Γαλλικὴ σχολὴ, μεθ' ὄλην τὸν ἐθνικὸν ἐγωισμόν τῆς, ἠννόησε τέλος ὅτι ἡ Ἰταλία εἶνε τῆς τέχνης ἡ διδάσκαλος. Περὶ τῆς Ἀγγλίας οὐδεὶς λόγος, ἀφοῦ δὲν εἶχε σχολὴν, ὡς τὰ λοιπὰ κράτη. Ὁ Ἄγγλος, καὶ ἐν αὐτῇ τῇ τέχνῃ, ἐπιδιώκει τὴν ἀτομικὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ λατρεύει τὸν νόμον τοῦ habeas corpus. Παρατηρητέον ὅμως ὅτι, ἂν πάντες ἐκ τῆς Ἰταλίας εἰδιδάχθησαν, ἐκάστη σχολὴ ἔχει τὸν ἰδιόζοντα ἐπιχωριάζοντα χαρακτηρισμὸν, διότι ἡ τέχνη συνδέεται στενότητα μετὰ τοῦ χαρακτῆρος, τῶν ἠθῶν, τῶν ἐθίμων, τῶν παραδόσεων καὶ τῆς εὐφυΐας τῶν λαῶν ἐκάστης χώρας. Καὶ αὕτη

ΜΕΝΕΞΕΔΕΣ

1

Όταν άκοῦς τή νύχτα ένα παράπονο,
Παράπονο ποῦ βγαίνει ἀπό καιρό
Νά φτάνη ὡς τὸ κλειστό σου τὸ παράθυρο
Χυμένο σέ τραγοῦδι θλιβερό,

Με τῶν ματιῶν τὸ φῶς ποῦ τῆς ἀχτίδες του
Μέσ' στήν ψυχὴ σου σφαλιστὲς κρατεῖς,
Τὸ σκοτεινὸ σου δρόμο ἔβγα καὶ φάτισε·
Περαίνει ὁ σταυρωμένος ποιητῆς ! . .

2

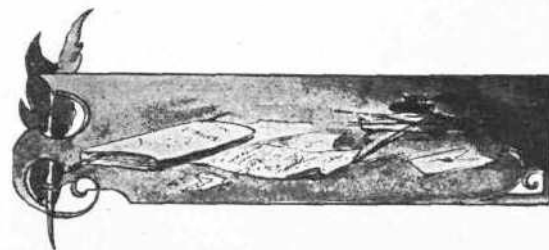
Πρόβαλεν ὁ ἥλιος
Πίσω ἀπὸ τὰ βράχια
Καὶ ζεστά φίλιά
Στέλνει διόγνρά του
Στὰ γυριὰ τὰ στάχνα
Στὰ ξανθὰ τὰ ρόδα
Στὰ χροσὰ μαλλιά.

Τὰ πουλιὰ ξιπνοῦνε
Στὴν ἀνατοχίλα
Ποῦ σκορπίζει ἡ χαρὰ,
Με τρεμοῦλα σιάζον
Πλαγασμένα φύλλα
Γύρω σὲ καθάρια
Διάφανα νερά.

Φῶς ξανθὸ τοῦ ἡλιου
Ἀπὸ τὰ αἰθέρια
Φτάνει ὡς τὸ χῶμα
Καὶ θαμποβολοῦνε
Σβόνοντας τ' ἀστέρια
— Μάτια βονοκωμένα
Ποῦ γελοῦν ἀκόμα—

Φῶς ξανθὸ τοῦ ἡλιου
Ποῦ φωτίζει αἰῶνια
Καὶ ἀπ' ἄκρη ὡς ἄκρη
Τὴν χροσὴ τὴν νεώτη
Τ' ἀνθισμένα χρόνια
Τὸ δικό της γέλιο
Τὸ δικό μου δάκρυ.

ΤΙΜΟΣ ΜΩΡΑΪΤΙΝΗΣ

LEDERBAR Ἄνδριὰς Βίσμαρκ

ἐκείνη ἡ Ἰταλικὴ τέχνη ἔνεκα τῶν ἄνω λόγων
διαιρεῖται εἰς σχολὰς· οὕτω ἔχομεν σχολὰς τῆς
Τοσκάνης, τῆς Νεαπόλεως, τῆς Λεμβαρδίας, τῆς
Βονωνίας, τῆς Οὐμβρίας, καὶ τῆς Βενετίας.

Ἐπειδὴ ἡ Ἑπτανησιακὴ σχολὴ ἐδέχθη τὴν
ἐπίδρασιν τῆς Βενετικῆς, ἐξ ἀνάγκης πρέπει
νὰ ἀνοίξωμεν μίαν παρένθεσιν διὰ νὰ εἰπωμεν
δύο λέξεις περὶ τῆς σχολῆς ταύτης καὶ ἄλλας
δύο περὶ τῆς ἐκτιμῆσεως, ἣν οἱ καλλιτέχναι
ἔχαιρον παρὰ τοῖς Ἑνετοῖς.

[Ἄκολουθεῖ]

ΣΠ. ΔΕ ΒΙΑΖΗΣ

ΑΠΟ ΤΟΥΣ "ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΥΣ ΕΡΩΤΑΣ,"

Μιά λύπη μέσ στο νοῦ κρυφὴ
Ὀλνμερίς με βασανίζει,
Καὶ τὴ λευκὴ μου τὴ θωριὰ
Ἀνάργια—νάργια κιτρινίζει.

Μιά λύπη μέσ στο νοῦ κρυφὴ
Ὀλνμερίς με φαρμακώνει
Καὶ τῆς καυμένης μου κα' διὰς
Τὰ φύλλα, σὰν κισσός, ἀργώνει.

Μιά λύπη μέσ στο νοῦ κρυφὴ
Ὡς καὶ ὅτὸν ὕπνο με πειράζει,
Κ' ἡ φαντασία μου τυφλὴ
Κάτι στο ἄπειρο ἀγκαλιάζει.

ΙΩΑΝΝΑ ΛΙΒΑΘΗΝΟΥ

★ Η ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ ★

Η ΑΝΑΓΚΗ
ΤΟΥ ΩΡΑΙΟΥ

[Ἡ «distinction». — Ἡ τάσις πρὸς τὴν τε-
λειοποίησιν εἶνε παρξόσμος. — Ἀπὸ τοῦ ἀτε-
λοῦς ἐντόμου μέχρι τοῦ τελειοτάτου ἀνθρώ-
που. — Πόσον βαθεῖα εἶνε ἡ ὀργανικὴ ἀνάγκη
τοῦ ὠραίου].

ΑΝΑΓΚΗ ἐπίσης ὀργανικὴ,
ἀνάγκη ἐπίσης ἐπιτακτι-
κὴ ὅσον καὶ πᾶσα φυσιο-
λογικὴ ἀπαιτήσις τῆς ὑ-
πάρξεως εἶνε καὶ ἡ ἐπιεί-
γουσα, ἡ βαθεῖα ἐκείνη ἀ-
νάγκη, ἥτις μᾶς ὠθεῖ εἰς
τὴν εὐρεσίαν τοῦ ὠραίου ἐν
τῇ φύσει, τῇ τέχνῃ καὶ τῇ
ζωῇ, καὶ εἰς τὴν διαμόρ-
φωσιν ἡμῶν τῶν ἰδίων ἐπὶ
τὸ ὠραιότερον καὶ τὸ μᾶλ-
λον διακεκριμμένον καὶ

ἐλκύον τὴν προσοχὴν τῶν ἄλλων.
Ἡ δὲ ἀνάγκη αὕτη τοῦ ὠραίου εἶνε ἐντὸς
μας ἐνστικτός, ἀποτελεῖ ἐν ἠθικῶν μέρος τοῦ
ψυχολογικοῦ μας σκελετοῦ, εἶνε ζυμωμένη με
τὸ πνεῦμα τῆς ὑπάρξεως, με τὴν ὄθοῦσαν δύ-
ναμιν τῆς ἐξελιξεως, ὑπῆρξε τρῶπον τινα πρὸ
τῆς μορφῆς, ἣν ὠθεῖ πρὸς τὴν τελειοποίησιν.
Ἐπαρχει, λέγει ὁ Bray ἐν τῇ φύσει, κατόπι
βαθμοῦ τινος ὀργανώσεως μία τάσις ἀτόμου
πρὸς τὴν διάκρισιν (distinction). Ἡ δὲ τάσις αὕτη
πρὸς τὴν τελειοποίησιν, ἐκδηλουμένη ὡς ἀνάγ-
κη βελτιώσεως, εἶνε μορφή τῆς προόδου καὶ
τῆς ἐξελιξεως τῆς φύσεως πρὸς τὸ ὠραιότερον
καὶ τελειότερον, συνεπὸς εἶνε ἀνάγκη μηχαν-
ικὴ. ἐνστικτός, ἀσυνειδήτος καὶ μοιραία, καὶ
συνδέεται πρὸς τὴν ὑψίστην λειτουργίαν τοῦ
ἀτόμου· τὴν συντήρησιν τοῦ εἶδους.

Εἰς τὴν ἐμφυτον ταύτην τάσιν τῆς ζωῆς πρὸς
τὴν τελειοποίησιν, βλέπομεν τὰς ὠραιότερας
καὶ γονιμότερας ἐκδηλώσεις καὶ λάμψεις τοῦ
φυσικοῦ κάλλους πρὸς τὴν διαιώνισιν αὐτοῦ
καὶ τὴν ἀθανάσιαν.

Ἡ γόνιμος, ἀλλ' ἀόρατος καὶ ἀσυνειδήτος
αὕτη ὀρμὴ πρὸς τὴν τελειοποίησιν, τὴν διά-
κρισιν καὶ τὴν καλλονὴν, διαλάμπει παγκό-
σμιος εἰς τὰ ὑψηλὰ φαινόμενα τῆς ἐρωτικῆς
ζωῆς, ἀπὸ τοῦ ἀτελεστάτου μέχρι τοῦ τελειοτά-
του τῶν ζῴων.

Αἱ τροποποιήσεις καὶ μεταβολαὶ αἱ ὑψίσταν-
ται τὰ ἐντομα, τὰ κολεόπτερα καὶ ἄλλα διά-
φορα ζῴα, ἀλλάσσοντα τὸ πτέρωμα, τὸ χρῶμα,
τὸ δερμα αὐτῶν ἐπὶ τὸ λαμπρότερον καὶ ζωη-
ρότερον κατὰ τὰς ὠραίας ἐποχὰς τῶν ἐρῶ-
των αὐτῶν, ὠθοῦνται πρὸς τὰς βελτιώσεις
ταύτας ὑπὸ ἀνάγκης τινος βεβαίως πρὸς τὸ ὠ-
ραῖον, ἀσυνειδήτου καὶ ὀργανικῆς, διότι τὰ ζῴα
ἐκεῖνα ἐγκλείουν ἐντὸς τῶν τῶ μέλλον τοῦ εἶ-
δους τῶν, τὸ ὁποῖον πρόκειται ν' ἀναγεννηθῇ
καὶ εἶνε ἀνάγκη νὰ διαπλασθῇ ὠραιότερον καὶ
τελειότερον.

Ἀνερχόμενοι τὴν κλίμακα τῆς ζωικῆς ἐξελι-
ξεως, τὴν αὐτὴν τάσιν τῆς ζωῆς βλέπομεν πρὸς
τὴν τελειοποίησιν, ὑπὸ συνθήκας ὅμως πολὺ
ὑψηλότερας καὶ τελειότερας. Ἡ χάρις καὶ ἡ
κομψότης τῶν ἐρωτικῶν παιγνίων καὶ θωπειῶν
τῶν ἀνωτέρων ζῴων, καθ' ἣν στιγμὴν πρόκει-
ται τὸ εἶδος νὰ ὑψωθῇ εἰς ἐπίπεδον ἐξακολου-

Γ. ΜΠΟΝΑΝΟΣ. Ἀνάγκη καὶ ὠραῖον

θῆσεως τῆς ζωῆς ὑψηλότερον, ἢ ἀναζητήσις τοῦ
ὠραίου καὶ ἰσχυροῦ καὶ κομψοῦ ζῴου διὰ τὴν
ὑπερτάτην ταύτην λειτουργίαν, δὲν εἶνε σαφῆς
ἐκδηλώσις τῆς ἐνδομύχου τάσεως, τῆς ὀργανι-
κῆς ἀνάγκης τοῦ ὠραίου, τῆς ἀναποδράστου
φυσικῆς ὀρμῆς πρὸς τὸ τελειότερον καὶ ὠραιό-
τερον;

Ἐλθόμεν ἤδη εἰς τὸ ὠραιότερον καὶ τελειό-
τερον ἀριστούργημα τῆς φύσεως, τῶν ἀνθρώπων
καὶ ἐξετάσωμεν τὴν ἐν αὐτῷ ἀνάγκην τοῦ ὠ-
ραίου, τὴν ἐν αὐτῷ ἐκδηλωσιν τῆς παγκόσμου
φυσικῆς τάσεως πρὸς τὴν τελειοποίησιν, διὰ
τῆς προόδου καὶ τῆς ἐξελιξεως. Τί θέλομεν
παρατηρήσει; Οὐδέν κατ' οὐσίαν νεώτερον. Ὁ
νέος καὶ ἡ νεάνις, μόλις ἢ ἐντὸς τῶν ἐνδόμυ-
χος καὶ ἀσυνειδήτους τάσεως τῆς θελοῦσης νὰ δι-
αιωνισθῇ ζωῆς πρὸς τὸ τελειότερον, ἀρχίσῃ νὰ
ἐκδηλοῦται, γενικὴ ἀναστάσις διαταράσσει
τὸν ἐφηβον ὀργανισμόν. Τότε, ἐκτὸς τῶν ἄλλων
μεταβολῶν μοιραίων ἢ ἀνάπτεισι στρέφεται
πρὸς τὸ λεπτότερον, τὰ αἰσθήματα γίνονται
πρῶτον καὶ λεπτότερα, ἐκφραζόμενα διὰ στί-

χων, ήχων, εικόνων κλπ., αι σκέψεις κομψότεραι, η φωνή, αι αμφιέσεις, μάλλον επιμελημένοι και ωραιότεροι, η δ' ανάγκη της λεπτότητας, της αισθηματικής χάριτος, του κάλλους και της διακρίσεως, εκδηλούνται ζωηρά, συγκλονιστική, δυναμένη μάλιστα να διαταράξη άρκετά επικινδύνως τους μη άντέχοντάς πολυ νευροπαθείς οργανισμούς.

Τότε επιζητείται το ωραιόν, και έκαστος και έκαστη προσπαθεί να γείνη η τελειότερα ενσάρκωσις αυτού. Τότε οργανικώς έλκονται ισχυρώς τα ωραία, η τα χημικώς συγγενή κατά τον Γκαίτε, άτινα δι' άμοιβαίον συμπληρώσεων, δύναται να δημιουργήσουν οργανισμόν ωραιότερον και τελειότερον.

Εάν τούτο βεβαιωθεί εις δύο τέκνα της νεότητος, εάν βεβαιωθεί ότι διά της ένάθεως αυτών, ωραιότερόν τι και τελειότερον θέλει παραχθῆ, τότε άκράτητος εκρήγνυται ό έρωσ μεταξυ αυτών, διευθυνόμενος υπό του άδυνειδύτου ενστικτού, υπό της ένδομύχου τάσεως προς το τελειότερον, υπό της οργανικής ανάγκης του ωραίου.

Ίδού τις ανάγκη μας ώθει προς το ωραιόν τῶσον ζωηρώς, τῶσον άπαραιτήτως. Είνε η ανάγκη της ζωῆς, ήτις θέλει ν' αναπαραχθῆ ωραιότερα και τελειότερα, είνε ανάγκη κραταιά και ισχυροτέρα πάσης άλλης φυσιολογικής η πνευματικής και ήθικῆς ανάγκης, είνε το «πνεύμα του γένους» το όποιον μας ήλεκτριζει και μας συγκρατεί εις εν όλον, είνε το πνεύμα της εξέλιξεως, ήτις ώθει την ζωσαν και ευμορφον ύλην προς την τελειοποίησιν και την άθανάσιαν. Ίδού ποία είνε η **ανάγκη του ωραίου**, της οποίας η καλλιτεχνία, η ποίησις, η μουσική κλπ. δέν είνε ειμή άπλούσταται αυτής εκδηλώσεις.

Σ. ΣΩΓΡΑΦΙΑΝΣ

Η ΑΛΗΘΕΙΑ

Βαρκαρόλα τονισθείσα υπό του κ. Δελμπουόνο.

*Μ' έλαφρη βαρκοῦλα, μόνος ήμεριζώ
Θάλασσα μεγάλη και φαρδύα περῶ
Και γιά συντροφιά μου πάντα αντίκριζώ,
Το τρελλό το κῆμα και τὸν οὐρανό.
Με καίμους και πόρους την καρδιά γεμάτη
Σ' άλλα μέρη τρέχω, έρημο πουλί,
Φεύγω πια το ψέμμα, φεύγω την άπάτη,
Η' αλήθεια πέρα σ' αν' να με καλή.*

*Με θυμό τ' άγέρι εξαφρα σφυρίζει
Κι' ο βορρῆς σηκώνει κύματα βουρά
Τὸ τιμόνι χάνω, τὸ παρῖ μου σχίζει,
Και στερηὸ δέν βλέπω γύρω πουθειά.
Μιά ψηλά 'ς τα νύφη με πετᾶ το κῆμα
Μιά 'ς τα βάθη κάτω τ' άπατα με κλει.
Τι χαρά! Σε λίγο θαῦρω κεί και μεῖγμα,
Θαῦρω την αλήθεια. Να την, με καλέ...*

Δ. ΓΙΓΑΝΤΕΣ

ΤΥΧΑΙ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

ΚΑΤΑ ΤΑ ΕΤΗ 1838—1842

[Εκ της άνεκδότου «Ιστορίας του Νεοελληνικού Θεάτρου»]

ΕΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ εισέτι κατά τὰς αρχάς του 1838 εντός «τραπλευρού στανιδώματος, προχειρώς συμπεπηγμένου και στέγην έχοντος τὸν άπτικόν οὐρανόν» (1) τὸ πρῶτον ἐν Ἀθήναις συσταθὲν ἑλληρικὸν θέατρον, τὸ καὶ «προσωρινὸν θέατρον» κληθὲν διὰ τὴν ἐλ-

λειψιν πάσης ἄλλης ἐπισήμου προστασίας, ὅτε τὸν Μάρτιον τοῦ αὐτοῦ ἔτους ὁ Ἰωσήφ Καμηλιέρης δι' αἰτήσεώς του πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν ἐζήτησεν ὅπως παραχωρηθῆ αὐτῷ δωρεὰν οἰκόπεδον πρὸς ἀνεγερσιν χειμερινῶ θεάτρου, ἀνταξίου τῆς Πρωτεύουσας.

Ἡ κυβέρνησις, μελετήσασα τοὺς ὄρους τοῦ ἐργολάβου καὶ εὐρύσα αὐτοὺς συμφέροντάς, παρεχώρησεν εἰς αὐτὸν διὰ Β. Διατάγματος, ἐκδοθέντος τὴν 19 Μαΐου 1838, γῆπεδον δωρεὰν καὶ εἰς ἰδιοκτησίαν του ἐκ τριῶν χιλιάδων διακοσίων τριάκοντα ἑπτὰ τετραγωνικῶν πήχειων ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἡρώδου καὶ κατὰ τὴν θέσιν Γεράνι.

Ἐπὶ τοῦ παραχωρηθέντος γηπέδου ὁ ἐργολάβος ὑπεχρεώθη ν' ἀνεγείρῃ ἰδίᾳ αὐτοῦ δαπάνῃ, εντός ἐξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐκδόσεως τοῦ Β. Διατάγματος, λιθόκτιστον θέατρον κατὰ σχέδιον, τὸ ὅποιον θὰ ἐδίδετο ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐκτός τοῦ γηπέδου παρεχωρήθη εἰς τὸν ἐργολάβον καὶ πενταετὴς προνόμιον δυνάμει τοῦ ὁποίου ἀπηγορεύετο εἰς πάντα ἄλλον ν' ἀνεγείρῃ ἐν Ἀθήναις θέατρον καθὼς ἐπίσης καὶ νὰ περιστάνῃ ἐπὶ θεατρικῆς σκηνῆς «μουσικὰ μελοδραμάτια (operas) τραγωδίας, κωμῳδίας καὶ κάθε ἄλλου εἶδους ποιήματα, εἴτε διὰ στίχων εἴτε εἰς τὸ πεζόν, καθὼς καὶ τὸ νὰ δώσῃ μουσικὰς συμφωνίας (concerts) ἐπὶ πληρωμῇ εἰσόδου, ἐκτός μόνον ἐὰν ἤθελε προηγουμένως συμφωνήσῃ μετὰ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ θεάτρου, τοῦ λαθόντος τὸ προνόμιον».

Οἱ ἐν Ἑλλάδι ἰσχύοντες τότε ξένοι καὶ ὑποστηρίζοντες τὸν ὑπὲρ αὐτὸ προνόμιον ἁλλοδαπὸν ἐργολάβον, θέλοντες νὰ κολάσωσι τὴν προσγενομένην ταύτην ἀδικίαν εἰς τὸ ὑπάρχον τότε

(1) Ὁ Θεατῆς, σύγγραμμα ἠθικῶν, οἰκονομικῶν, φιλολογικῶν καὶ θεσμοθετικῶν. Ἀριθ. 1. 25 Ὀκτωβρ. 1836, σελ. 23.

ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ἀθανασίου Σκουρτσπούλου ἑλληρικὸν θέατρον, ὑπεχρέωσαν τὸν Καμηλιέρην ἄθην «ἐὰν ποτε ἐβελονταὶ (amateurs) ἢ εταιρία τις (compagnie) ἤθελον παρουσιάσῃ ἐπιθυμούντες νὰ παραστήσουν εἰς τὸ ἑλληρικὸν» νὰ παραχωρῇ τὸ θέατρον του «τὰς ἐσπέρας καθ' ἂς δέν τὸ μεταχειρίζεται ὁ ἴδιος.»

Ὡς ἐὰν μὴ ἤρκει δὲ ἡ εἰρωνεία αὐτῆ, διὰ τοῦ προειρηθέντος προνομίου δέν ἐπετρέπη (1) εἰς τοὺς ἐβελοντάς «τὸ νὰ παραστήνουν ὁσάκις θέλουν μεταξυ τῶν εἰς ἰδιωτικὰς οἰκίας καὶ ὄχι εἰς δημόσια μέρη ἢ καταστήματα ἐπὶ πληρωμῇ εἰσόδου!»

Ἐξ ἄλλου, χάριν τῶν ξένων ἐννοεῖται πάντοτε, ὑπεχρεώθη ὁ ἐργολάβος «νὰ ἔχῃ ὅκτῳ μῆνας τοῦ ἔτους, ἐξαιρουμένων τῶν κατὰ τὸ θέρος τεσσάρων μηνῶν» ὅποτε βεβαίως θὰ παρεχωρεῖτο εἰς ἑλληρικῶν θιάσους διὰ νὰ ψηθούν ἀπὸ τὴν ζέστην καὶ ἐκλείψουν οὕτως ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, «ἀναλόγους συντροφίας καὶ καλῶς οργανισμένην ὀρχήστραν».

Πλὴν μεθ' ὅλην τὴν ἐπιθυμίαν καὶ ὑποστήριξιν τῶν θελόντων νὰ ἴδωσι μεγαλοπρεπῆς ἐν Ἀθήναις θέατρον με' ἁλλοδαπὰς συντροφίας καὶ καλῶς οργανισμένην ὀρχήστραν, ὁ ἰταλὸς ἐργολάβος, μὴ δυνηθεὶς νὰ εὕρῃ τὰ ἀπαιτούμενα πρὸς ἀνεγερσιν τοῦ θεάτρου χρήματα (1), ἐκηρύχθη ἐκπτώτος τοῦ παραχωρηθέντος αὐτῷ προνομίου διὰ τοῦ ἀπὸ 29 Μαρτίου 1839 Β. Διατάγματος.

Διὰ τοῦ αὐτοῦ Διατάγματος πᾶσαι αἱ ἐν τῷ ἀπὸ 19 Μαΐου 1839 Β. Διατάγματι διαλυθόμεναι παραχωρήσεις εἰς τὸν Ἰωσήφ Καμηλιέρην μετεβιβάσθησαν εἰς ἕτερον Ἰταλὸν ἐργολάβον, τὸν Βασίλειον Σανσώνην (2), ὅστις ὑπε-

(1) Κυριώτερος λόγος τῆς ἀποτυχίας τοῦ Καμηλιέρῃ ἦτο τὸ ἀποκεντρον τοῦ μέρους ὅπου ἔκειτο τὸ οἰκόπεδον ἐφ' οὗ ἐμελλε ν' ἀνεγερθῆ τὸ θέατρον, καθὼς τὴν ἐποχὴν ἐκείνην πᾶσα ἡ ἀπὸ τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς πρὸς τὸ Γεράνιον καὶ πέραν τῆς ὁδοῦ Πειραιῶς ἔκτασις ἦτο τῶσον ἐρημος, ὥστε ἡ μοναδικὴ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Πειραιῶς οἰκία τοῦ Ἀρμανσπεργ εἶχε τὸ εὐτύχημα νὰ περιβάλλεται ἀπὸ ἀπεράντους ἐκτάσεις ἀγρῶν οὗς ἠδύνατό τις ν' ἀγοράσῃ κατὰ στρέμμα ἀντὶ ὀλίγων δεκάδων δραχμῶν! Ἐπὶ τοῦ προκειμένου, μοῦ διηγήθησαν ὅτι Ἀθηναῖος τις, Πιθαράς ὀνόματι, ἐπώλησεν ἀντὶ πέντε χιλιάδων δραχμῶν ὀλόκληρον τὴν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ Σωκράτους μέχρι τῆς ὁδοῦ Αἰόλου ἔκτασιν τὴν περιλαμβανούσαν σήμεραν τὸ Βαρβάκειον Λύκειον καὶ τὴν Νέαν Ἀγοράν!

(2) Ὁ Σανσώνης ἦτο λείψανον τοῦ πρώτου ἰταλικοῦ θιάσου τοῦ ἐπισκεφθέντος τὰς Ἀθήνας κατὰ τὸ 1837. Εἰς τὸν θίασον ἐκείνον πρωτηγωνίστησε καὶ ἐξετρέλλανε τοὺς μουίζοντας εἰσέτι πυρίτιδα ἀγωνιστὰς ἢ Καικιλία Ρόδη, ἡ μετέπειτα ὑπανδρευθεῖσα τὸν παραιτηθέντα ἀξιωματικὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ Καλλιμάχην.

Τὸ θέατρον εἰς ὃ ἐπαιζεν ὁ πρῶτος ἐκεῖνος θίασος εἶχεν ἀνεγερθῆ μεταξυ τῆς πλατείας τοῦ Ἱεροῦ Λόχου καὶ τῆς ὁδοῦ Αἰόλου ὑπὸ τινος Μέλῃ καλουμένου. Ἦτο δὲ τὸ δεύτερον κατὰ σειράν ἀρχαιότητος ἐν Ἀθήναις ἀνεγειρόμενον θέατρον, καὶ οὐχὶ τὸ πρῶτον ὡς ἐσφαλμένως γράφει ἐν τῷ «Ἄστει» τῆς 22 Νοεμ-

χρεώθη ν' ἀνεγείρῃ τὸ θέατρον εἰς τὸ προσδιορισθὲν οἰκόπεδον εντός πέντε μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ διατάγματος.

Ὁ Σανσώνης, εὐτυχέστερος τοῦ συμπατριῶτου Καμηλιέρῃ, κατώρθωσε νὰ ἐξοικονομήσῃ μερικὰ χρήματα καὶ ν' ἀρχίσῃ τὴν ἀνοικοδόμησιν τοῦ θεάτρου. Ἀλλὰ ταχέως περιελθὼν καὶ αὐτὸς εἰς οἰκονομικὰς δυσχερείας ἠναγκάσθη ἑκὼν ἅκων νὰ ἐκθέσῃ εἰς πλειστηριασμόν τὰ θεωρεῖα τοῦ θεάτρου του, περιελθόντα οὕτως εἰς τὴν κυριότητα πολλῶν ἰδιοκτητῶν. Τίτουτοτρόπως τὸ ἁμαρτωλὸν τῆς Πρωτεύουσας θέατρον ἀπετέλεσε τὴν παραδοξοτέρην ἰδιοκτησίαν ἐν τῷ ὑπὸ τὸν Ἥλιον κόσμῳ! (1) Ὁ About, εἰς τὴν ἐξήγησιν παραδόξων ὅτι τὸ θέατρον τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν «ἐν ἐκτίσθῃ ὑπὸ τοῦ Κράτους, οὔτε ὑπὸ τῆς πόλεως, ἀλλ' οὐδὲ ὑπὸ τοῦ βασιλέως αὐτοῦ, ἀλλ' ὑπὸ τιῶν πολιτῶν καὶ δι' ἐξόδων τῶν» γράφει περὶ τῆς ἁλλοκότου αὐτῆς ἰδιοκτησίας τὰ ἑξῆς: «Il n'y a pas au monde une propriété plus divisée que celle de ce théâtre». (2)

Διὰ τῆς μεθόδου αὐτῆς τῶν πολυπληθῶν συνδιοκτητῶν, πληρωθέντων τῶν θυλακίων τοῦ Σανσώνῃ, κατώρθωσεν οὗτος περὶ τὰ τέλη Δεκεμβρίου 1839 νὰ φέρῃ «εἰς τὴν ἐντέλειαν, ὡς ἔγραφεν ἡ τότε ἐν Ἀθήναις ἐκδομένη ἐφημερίς «Φῆμη», τὸ ἐν Ἀθήναις συνιστώμενον θέατρον με' ὅλην τὴν ἀπαιτούμενην εἰς αὐτὸ λαμπρότητα καὶ κοσμιότητα».

Αἱ παραστάσεις ἤρξαντο ἐν αὐτῷ διὰ τῆς Lucia di Lamermour τὴν 6 Ἰανουαρίου 1840 παρουσίᾳ τῶν βασιλέων. Ἐννοεῖται ὅτι τὸ ἑλληρικὸν θέατρον χάρις εἰς τὸ πρὸς τὸν Ἰταλὸν παραχωρηθὲν προνόμιον ἐξέλιπε καθ' ὀλοκληρίαν!

βρίου 1898. ὁ κ. Γ. Τ. Περὶ τοῦ θεάτρου αὐτοῦ, Ξυλίνου καὶ ἄσκεποῦς, ὁ «Ἑλληνικὸς Ταχυδρόμος» (Ἀριθ. 4. Ἔτος 6'. 1837) μεταξυ ἄλλων γράφει καὶ τὰ ἑξῆς: «Τίποτε δὲν λείπει εἰς αὐτὸ ἀφ' ὅσα καθιστῶσι τὰ μεγαλειότερα τῶν Παρισίων καὶ τῆς Ἰταλίας θέατρα, σκηναὶ διάφοροι, ὀρχήστρα, ἐπιδάφιος αἰθουσα (parterre), στοά, δωμάτια, ἀμφιθέατρον, τὰ πάντα ὡς τὰ λοιπὰ τῆς Εὐρώπης μέρη».

Τὸ θέατρον αὐτὸ, περὶ οὗ ἄλλος δὲν θὰ γείνη πλέον ἐνταῦθα λόγος, διότι οὐδεμία ἐν αὐτῷ ἐδόθη ἑλληρικὴ παράστασις, μετὰ ὀλιγοχρόνιον ζωῆν, κατέρρευσε μίαν ὠραίαν πρωίαν, παρασυρθὲν ὑπὸ ἰσχυρᾶς θυέλλης.

(1) Κατὰ τινὰ σημείωσιν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης τὰ θεωρεῖα, ἢ τοὺς οἰκίσκους ὅπως ἐλέγοντο τότε, ἤγγρασαν οἱ ἐξῆς:

2 ἡ Α. Μ. ὁ Βασίλειος Ὀθων (ἰδιωτικῶς). 1 ὁ Γ. Σπανιολάκης Γραμματεὺς τοῦ Οἰκονομικοῦ. 1 ὁ Ἐσλιν. 1 ὁ Α. Γράφ. 1 ὁ Ι. Α. Ὀβρέζας. 1 ὁ Πάικος Γραμματεὺς τῆς Δικαιοσύνης. 1 ὁ Μετιθιέρ. 1 ὁ Βοτζάρης. 1 ὁ Ι. Παπαρηγόπουλος. 1 ὁ Ν. Ρ. Πλέσιος. 1 ὁ Γ. Γλαράκης Γραμματεὺς τοῦ Ἐσωτερικοῦ. 2 ὁ Κ. Η. Σκουμπούρδης. 1 ὁ Λουδοβίκος Ἐνωτός. 1 ὁ Α. Πετσάλης. 1 ὁ Ἰππότης Μορέλης. 1 ὁ Βαλαωφίτης, ὁ Ἀφθονίδης καὶ ὁ Ἀργυρόπουλος. 1 ὁ Σταμ. Δεκόζης Βούρος.

(2) Edmond Aboât: La Grèce contemporaine 8e édition pag. 361.

Καθ' ὅλην δὲ τὴν πρώτην αὐτὴν περίοδον, καθ' ἣν ἐξεπρέλλανε κυριολεκτικῶς τὸν ἄρρενα πληθυσμὸν τῆς πρωτεύουσας ἢ περίφομος ὑψίφωνος Ρίττα Μπάσσο, ἐπαίχθησαν τὰ ἐξῆς μελοδράματα: ἡ Λουκία 55 φορές, ἡ Νόρμα 30, ἡ Ἰπνεβάτις 20, ὁ Βελισσάριος 6, ὁ Κουρεὺς τῆς Σεβίλλης 4 καὶ ἡ Νίνα 4.

Οὐδὲ θὰ ἀνέφερον κἄν ἐν τῇ παρούσῃ ἱστορίᾳ, ἐν ἣ ἴδιον περὶ τοῦ ἐλληνικοῦ θεάτρου γενήσονται λόγος, τὰ κατὰ τὰς ἰταλικὰς παραστάσεις, ἐὰν μὴ διὰ τῆς ἀναγραφῆς τοῦ καταπλήσσοντος πράγματι ἀριθμοῦ τῶν ἐπαναλήψεων ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ μελοδράματος, ἀπεδεικνύετο ὅτι οἱ Ἕλληνες, τῶν ὁπίων οἱ πόδες δὲν εἶχον εἰσέτι ἀπομάθει νὰ φέρουν τὸ τσαρούχι, ἐκηρύχθησαν εὐθύς ἐξ ἀρχῆς τῆς συστάσεως τοῦ ἐλληνικοῦ βασιλείου ἐνθερμοὶ ὑπέρμαχοι τοῦ ἀλλογλώσσου θεάτρου, οὐδὲ διαμαρτυρίας κἄν φωνὴν ὑψώσαντες διὰ τὴν ἐπίσημον, οὕτως εἰπεῖν, ἐν μέσῃ Πρωτεύουσῃ κατάργησιν τοῦ Ἑλληνικοῦ θεάτρου!

Τοιοῦτος δ' ἦν ὁ ἐνθουσιασμός τοῦ κόσμου διὰ τὸ ἰταλικὸν μελόδραμα, τσαούτη ἢ καταλαβοῦσα γέροντες τε καὶ νέους τῆς ἐποχῆς ἐκείνης φρενίτις διὰ τὴν Ρίτταν Μπάσσο, ὥστε κατὰ τὴν εὐεργετικὴν αὐτῆς παράστασιν, γράφει ὁ Θεόδ. Ὁρφανίδης (1) «ἐτρέχον πολλοὶ συνάζοντες τὸ χρυσίον μὲ προθυμίαν διὰ νὰ τὸ ἀναθέσουν εἰς τὸν βωμὸν ταύτης τῆς μαγευτικῆς Σειρήνος. Ἄμιλλα μεγίστη ἔγινε διὰ ποσοτήτων χρηματικῶν, τὸ δὲ περίεργον εἶναι ὅτι πολλοὶ ἄκριτοι νέοι θέλοντες νὰ φανῶσι μεγαλόδωροι, πωλήσαντες φορέματα, κατώρθωσαν νὰ προσφέρωσι διὰ τῆς τιμῆς αὐτῶν τ' ἀνωφελῆ ἔωρα των. Πολλοὶ ὑπαλληλίσκοι ἐδανείσθησαν πρὸς τριάκοντα τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ μηνιαίου μισθοῦ των, καὶ ἀστεῖοι τινες διηγούνται ὅτι ἐρρίφθησαν εἰς τὸν δίσκον ὁμολογίας».

(Ἐπεται τὸ τέλος)

Ν. Ι. ΛΑΣΚΑΡΗΣ

ΑΒΥΣΣΟΙ

ΑΥΤΟΧΕΙΡ

Χτύπησα μιὰ ἴσῃν πόρτα τοῦ θανάτου
Χτύπησα δυὸ ἴσῃν πόρτα τῆς ζωῆς,
Καὶ ἴσῃν ἀπάνου πόρτα καὶ ἴσῃν κάτω
Ἄπάντησι δὲρ μοῦδωσε καρεῖς.

Ψάχνω, γυρίζω ναῦρω πόρτα ἀλλή
Μικρὴ, μεγάλη μέσα νὰ κρυφτῶ
Μὰ οὔτε μικρὴ εἶρηκα, οὔτε μεγάλη
Μεῖς ἴσῃν σκοτάδι ἐκεῖνο τὸ φριχτό.

Σταμάτησα τὸ λογικὸ μου ἐστάθη
Σὰν τρέλλα μοῦρθε ἐκεῖνη τῇ στιγμή.
Κάτι σὰν ἴσῃν μάρπαξε κι' ἐχάθη
Σὰν ἄνεμος ποῦ πέρασε μ' ὄρμη.

Μ. ΠΑΠΑΣΠΥΡΟΥ

(1) Τοξότης, σύγγραμμα ἔμμετρον καὶ πεζόν, φυλλάδιον Β'. 1840.

BARRIAS. Ἄνδριάς Οὐγκώ.

Ἀπεκαλύφθη τῇ 12]25 Φεβρουαρίου ἐν Παρισίοις ἐν τῇ πλατεῖᾳ Β. Οὐγκώ.

ΠΡΟΦΤΑΣΕ!

Συνέφιασε ὁ οὐρανὸς ἀπ' ἄκρη σ' ἄλλην ἄκρη
Κι' ἀγάλι' ἀγάλια ἢ βροχὴ μὲ πόνο λὲς σταλάζει.
Καὶ ὁ Βορριάς ξεσέρνοντας τοῦ οὐρανοῦ τὸ δάκρυ
Τυλίγεται ἴσῃν κλάμμα του καὶ μὲ θυμὸ στενάζει.

Σηκόνω μὲ παράπονο ἴσῃν οὐρανὸ τὰ μάτια
Καὶ νὰ μερέψουν θέλουνε τῇ μαύρῃ του ἀντάρα
Μὰ μένουνε κατὰμαυρα τ' ἀθέμελα παλάτια
Καὶ μοῦ βουρκώνει ἢ καρδιά κὶ κλαίει μὲ λαχτάρια

Ἡ κλαμιές ἀπ' ἀντικρὸ πικρὸ σκοπὸ μοῦ λένε
Καὶ τὰ δεντρά μοῦ γνέφουνε μὲ τὰ γλωμὰ κλαδιά τους·
Κι' ὡς γέρνουνε κατὰγυμνα, κλαῖνε, κ' ἐκεῖνα κλαῖνε
Καὶ ἀπὸ μακρὰ μοῦ στέλνουνε τὰ ὑστερνὰ φιλιὰ τους.

Ἔτσι ἢ ἴσῃν θὰ διαβῆ μαύρῃ, σκοτεινιασμένη
Ὀλόμονη θὰ κάθουμαι ἴσῃν σπῆτι τὸ ἔρημὸ μου
Καὶ ἢ καρδιά μου ἢ φτωχὴ ἢ πολυκοιρασμένη
Σοῦ στέλνει ἀπὸ μακρὰ κάθε θερμὸ παλμὸ μου.

Μὴ μὲ προσμένῃς τὸ βραδὺ νὰ ἴσῃν ῥθῶ ἴσῃν περιθόλι·
Ἔτσι κλεισμένη θὰ περνῶ κάθ' ἄχαρῃ μου μέρα·
Τί ζήλεψε ὁ οὐρανός, γιατί τὸ μάθαν ὅλοι
Καὶ ὁ Βορρηᾶς μανισοφυσᾶ τριγύρω μὲ φοβέρα.

Παγῶσαν τὰ χεράκια μου, θολώνει ἢ ματιά μου,
Μὰ ἔλα, ἔλα, πρόφτασε, βρειὰ-βρειὰ ἀρματώσου
Πρὶν νὰ προφτάσῃ ὁ Βορρηᾶς καὶ σβύσῃ τὴν καρ-
[διὰ μου
Γιατί νεκρὸ τότε κορμὶ θὰ σῦρῃς ἴσῃν ἄλογό σου.

ΑΙΜΥΛΙΑ ΚΟΥΡΤΕΛΗ

(Φωτογραφία Β. Παπαγιαννοπούλου).

ΔΕΙΤΟΥΡΓΙΑ (ΕΠΙ ΤΟΥ ΟΦΘΥΣ ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ)

Θ. ΠΑΛΛΗΣ

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

Ἡ Φρύνη ἐν Ἐλευσίει.

ΦΡΥΝΗ

★ ΛΙΘΟΓΡΑΦΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ★

ΕΝΝΗΜΑΤΑ Θεαινῶν.

Θεαγωγὸς λαὸς καὶ θεόμητις, συναρπαζόμενος ἐν τῇ αἴγλῃ τοῦ κάλλους, ἵνα ἐκεῖ συζευχθῇ ἐν μέσῳ τῶν λάμπσεων, τὴν ὑπέργειον ἔμπνευσιν, καὶ δημιουργήσῃ ἀγλαΐσματα χρυσόπτερα, οὐδέποτε εἰς τὴν κατῆφειαν ἐκπνέει τοῦ χρόνου.

Οἱ αἰῶνες, ὅταν δὲν λησμονῶσι τὸ φῶς, σταματῶσι, — καὶ ἐορτάζουσι τότε οἱ κυανεῖ οὐρανοὶ — στρέφουσι ὀπίσω, καὶ χαιρετῶσι τὴν ἀνατολήν, τὸ αἰῶνιον τῆς ἀθανασίας φεγγαῖον.

Καὶ μία ἀκτίς θαλπερὰ τοὺς συνοδεύει εἶτα ἐπὶ τὰ πρόσω, χωροῦντας εἰς τοῦ μέλλοντος τὰ ἐρέβη, ἔνθα ἐκείνη ἀπλουμένη χορηγεῖ τὴν πρώτην ἰδέαν τῆς ζωῆς.

... Ἡ ἀφετηρία τοῦ παγκοσμίου βίου, τὸ φαινὸν σημεῖον τῆς ἐμφυχώσεως τῆς γῆς: τὸ Ἑλληνικὸν παρελθόν.

Γεννήματα Θεαινῶν!

Θεοποίησις καὶ ἀποθέωσις ἐκείνων, οἵτινες ἐπίστευον ὅτι ἠδύναντο νὰ κατακτῆσιν καὶ τὸ ἄπειρον, νὰ καταγράψωσι εἰς τὰ δικαιώματα τῆς μεγαλοφυΐας ὡς περιουσίαν καὶ τὸν ἀτέρμονα Γαλαξίαν, νὰ ὑποτάξωσι καὶ τὴν ἄγνωστον τῶν ἀστέρων φύσιν, τέκνα ὑπερκόσμια, καὶ ν' ἀνακαλύψωσι τὸν μακάριον μακάριστατον εἰς τὰ βάθη τοῦ σύμπαντος, ἵνα χαιρετίσωσι αὐτὸν ἐξ ὀνόματος τοῦ Ὀλύμπου.

Καὶ ὀλόκληρος ἡ Ἑλλάς τοῦ ἔπους καὶ τοῦ λυρισμοῦ, τῆς σοφίας καὶ τοῦ θριάμβου, εἶναι μία συνεχῆς ἀναζήτησις τοῦ θεοῦ, φανατικὴ, παράφορος.

Προσεπάθει νὰ κατανοῆσῃ τὸν θεόν, νὰ τὸν ἀνακαλύψῃ, καὶ νὰ τὸν ἀναγνωρίσῃ, ἵνα ζήσῃ μετ' αὐτοῦ.

Εἶναι ὁ τεραστιαῖος οὗτος, ὁ τιτάνειος, ὁ μοναδικὸς πόθος, ὅστις ἐθέρμανέ ποτε τὴν ἀνθρωπότητα, διὰ νὰ ἐμφανισθῇ, καθισταμένη μεγάλη.

Καὶ τὴν προσδοκίαν ταύτην ἄπαξ μόνον ἠδυνήθη ἐκείνη νὰ συγκρατήσῃ: ὅταν ἐθυσίαζεν εἰς τὸν Παρθενῶνα.

Ἄλλ' ἀφ' οὗτου ἔπαυσαν οἱ παλμοὶ τῆς ἀρχαίας ζωῆς, ἐξέπνευσε καὶ ὁ πόθος ἐκεῖνος ἦτο βαρὺς διὰ τὸν κόσμον, ὅστις εἶχεν ἐξαντληθῇ.

Καὶ ἔκτοτε δὲν ὑπάρχουσι μεγάλοι αἰθεροπόθοι: τὸ δὲ θεῖον ἰδανικὸν εἶναι μακρὰν, πολὺ μακρὰν.

Διὰ τοῦτο, ζῶμεν μὲ τὰς ἀναμνήσεις τῶν πρώτων ἐξερευνητῶν, οἵτινες διέτρεξαν, ἀπεκάλυψαν καὶ κατέκτησαν πολλὰς τοῦ ἀγνώστου χώρας.

Χώρας τόσον ἀχανεῖς, ὥστε ὁ πολιτισμὸς τῆς σήμερον ἐν ἔχει μέλημα: νὰ δυνηθῇ νὰ: κατανοῆσῃ τὸ μεγαλεῖον, τὴν ἀξίαν καὶ τὴν δυνάμιν των.

Τίς οἶδε ἐὰν τὸ κατορθώσῃ. . .

Γεννήματα Θεαινῶν!

Μανία θεοληψίας εἶχε σκορπίση πανταχοῦ τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ, ἵνα μὴ μείνῃ καὶ τὸ ἐλάχιστον ὄν ἀμέτοχον καὶ ἄσχετον.

Ἦτο πολὺ γλυκὺ ἐκεῖνο, καὶ τὸ ἐλάτρευον.

Ἦτον ὠραῖον ὡς ἰδέα, ὡς εἰκὼν, καὶ τὴν ἐνεκολοῦντο.

Διότι ἦτον ἀδύνατον νὰ ζήσωσι ἄνευ θεοῦ.

Καὶ ἀφοῦ δὲν κατώρθωσαν νὰ τὸν ἀνακαλύψωσι, ἀνέθηκαν εἰς τὴν σοφίαν νὰ τὸν δημιουργήσῃ, ὅπως τὸν ἐφαντάζετο.

Καὶ ἐκείνη δὲν ὑπεχώρησεν, ἀναλαβοῦσα τὴν ἐντολὴν μιᾶς ὀλοκλήρου γῆς.

Ἐξυψώθη, ὅσον ἠδυνήθη, ἐνεπνεύσθη καὶ παρήγαγε τὰ μυστήρια.

Τὰ αἰωνίως ἄλυτα καὶ σκοτεινά.

Και δι' αὐτῶν αἱ πνευματικαὶ ὑπεροχαί, ἐνισχυόμεναι εἰς τὴν κατανόησιν, ἐργάζονται ὑπὲρ τῆς ἀληθείας.

Παρήγαγε τὰ σύμβολα, ἅτινα καθιερώθησαν ὡς θρησκευήματα.

Καὶ τὰ ἐσεβάσθη τὸ πνεῦμα τῶν πρώτων αἰώνων, ἐνόσω ὁ θεὸς πηλὸς τῆς ἀριστοτεχνίας ἦτο νωπὸς ἔτι.

Ὁ μετέπειτα ὅμως χρόνος ἠδιαφόρησε, παρεξήγησε τὰ πάντα, παρασυρθεὶς ὑπὸ τῶν πάντων, ἠτύχησεν εἰς τὴν ἐξήγησιν τῶν φαινομένων, καὶ ἀνατρέψας ἀκουσίως τὸν αἰσθητὸν κόσμον, ἀπόλεσε τὰ στοιχεῖα τῆς ἁρμονίας.

Καὶ ζῆ ἔν μετατροπῇ, ἀγνοῶν καὶ ἀγνωσκόμενος.

Γεννήματα θεαινῶν!

Ἐνόσω ζωῆς τὰ λείψανα καὶ τὰ εἰρήπια, ἐν ὄσῳ τὰ σπέρματα τοῦ ἀρχαίου ἐλληνικοῦ πνεύματος μεταδίδονται εἰς γενεὰς γενεῶν, δὲν θ' ἀπολεσθῶσι καὶ αἱ θεσπέσιαι παραδόσεις τῶν χρυσοῦν αἰώνων.

Ὅταν ὑποχωρῇ ἐν τῇ ἀμνηχανίᾳ ἡ κρίσις, θὰ τὴν ἀναπληροῖ ἡ φαντασία μετὰ τῶν φωτεινῶν ὄπτασιων τῆς. Τὰ λευκὰ ὄνειρα θὰ διαδέχονται τὴν σιγὴν τῆς λογικῆς, καὶ ἡ ἀγνοία πραγματικότητος δὲν θὰ περιδεσμεύῃ τὴν θεωρίαν.

Ὅταν κυριαρχῇ ἡ ἀγνοία, θὰ παράγεται ἡ ὑπόθεσις: πᾶσαντὰ μίαν διαυγῆς ἐμπνευσίς θὰ ἐνισχύῃ τὴν πρώτην οὐσίαν, ἡ εὐγενεστέρα ἰδεολογία θὰ τὴν χρωματίζῃ, ἡ δὲ ψυχὴ θὰ ἐντρυφᾷ εἰς μίαν εὐφρόσυνον πλάνην, μὲ τὴν προσφιλεῖ ἔλπίδα, ὅτι ἴσως ἐκεῖνη εἶναι μίαν ἀλήθειαν.

Καὶ ὅποτε ἡ τύχη ἢ τὰ εἰμαρμένα συγκινηθῶσιν ἐκ τῶν μοιραίων συμπτώσεων, καὶ μίαν στιγμιαία ἀνάστασις τῶν νεκρῶν ἀπομνημονευμάτων ἀφήσῃ νὰ ἐκταφῇ ἐν ἀπόρητον ἢ ἐν χρησιμολόγημα, τότε, ἡ πλάνη, τίς οἶδε, μήπως εἶναι ἡ λύσις ἐνὸς μυστηρίου, ἐξ ἐκείνων, ἅτινα ἐγέννησε τὸ ἀρχαῖον πνεῦμα!

Γεννήματα θεαινῶν!

Τῶν μακάρων μουσῶν τὰς πολυφῆμους λατρείας τίνος αἰῶνος φαντασία θὰ ἀπαρνηθῇ; Ἡ ὠραία σου θὰ σθεσθῇ ποτε λάμψις, Φοῖβε Ἄπολλον;

Μακρὰν τῆς τυμβήρους οὐσιότητος καὶ τῶν λάλων λοχευμάτων, ὁ λυροβελγῆς τῶν οἰχομένων μουσοπόλος, τὴν πάγχρυσον Ἑλλάδα ἐσαεὶ εὐλογῶν, τὴν ἀλήθειαν θέλει συγκατατῆ ὑπὸ τὸν οὐρανόν, ὅστις τοὺς καπνοὺς ἐδέχθη θυσιαῶν παναχράντων.

Χώρει, γλυκυτάτου ὀνείρου θεσπεσία αἶγλη. Τῶν ψυχολόγων σοφιστῶν τὸ ψυχρολόγον ἀγόρευμα, ἀμυσολογίας πλήρες καὶ κούφων ἀγυρ-

τευμάτων, εἰς ἀερολόγημα θὰ μεταβληθῇ πρὸ σοῦ. Οὐδὲν κώλυμα ἐπὶ τῆς εὐθείας ὁδοῦ, ἦν τὸ εὐγενές θὰ διατρέχῃ ἰδανικόν.

Χώρει, ψυχολαμπῆς παρθενία, ἐκ τῶν ἀδύτων εἰς τὸ φῶς.

Ἄχανοὺς σεμνοτυφίας κόσμου, ὑπέρτερον ἔσται τῆς μάγου γυμνότητός σου τὸ κάλλος.

Κόμιζε ἐλευθέρᾳ τὴν ἰδέαν τὴν ἀθάνατον, πρὸ τῆς λεκτροχαροῦς αἰδημοσύνης.

Χώρει, προσφιλεῖς ἀγνωστον, ἠδικομένον, τῶν πολυανθῶν ἐρώτων ὃ ἀφροδίσιον ἀγλάισμα.

Γεννήματα θεαινῶν!

Οὐδεὶς θὰ μ' ἀποσπάσῃ τῆς γοητείας σας. Ἰνδάλματα φωτολαμπῆ ἀθανάτου ποιήσεως, ἀγαπῶ τὴν πλάνην ἐκείνην, ἀρκεῖ νὰ μὴν ἀποχωρισθῶ ποτὲ τοῦ γλυκυτάτου ρεμβασμοῦ, ὃν διαχέει ἡ ἐμφάνισίς σας.

Κάλλος ἀμάραντον! Κάλλος παρθένον! Κάλλος οὐράνιον! Αἰώνιος θὰ σὲ χαιρετῶ, προσκυνῶν τὰ ἴχνη τοῦ αἰώνιου σου τύπου, ὅστις διεσώθη ἀπὸ τοὺς κευθμῶνας εἰς τὰ πνευματικὰ χρυσοφυχεῖα.

Κάλλος πολυὺμνητον! Ἄγγελος τῆς θείας ἰδέας, εἰσπράττων τὸν γλυκὺν τῆς γῆς φόρον εἰς ἀσπασμοὺς.

Χώρει θριαμβεῦσον, ἐν μέσῳ πανηγύρεων. Μόλις ἐμφανίζεσαι, ἀρχεται ἡ ἐορτὴ τῶν μεγάλων καρδιῶν.

Χώρει δεσπότης, κατακτόν, ἐμπνέων. Σὲ ὑποδέχονται οἱ ἐκλεκτοί, καὶ οἱ πιστοὶ σὲ ἀκολουθοῦσι: οἱ δὲ μὴ κατανοοῦντές σε εἰσὶν ἀπόθλιπτοι, καὶ ὁ νόμος τοὺς στιγματίζει ὡς ἀσεβεῖς, ἢ τοὺς περιφρονεῖ ὡς παρόφρονας.

Σὺ, δύνασαι νὰ τοὺς ἀποκαλῆς καὶ ἀψύχους νυμφίους, ἵνα τὴν ἐπαύριον, ἴσως ζήσωσι, συνεργόμενοι ἐκ τῆς φωνῆς σου, ἐνῶ ἡμεῖς παρερχόμεθα πρὸ αὐτῶν πλεονέκται καὶ χαιρέκακοι. Ὅ, τι στεροῦνται, προστίθεται εἰς ἡμᾶς.

Χώρει, οὐράνιαν γυμνότης, εἰσπράττουσα φιλήματα.

Ἡ γῆ σὲ ὑποδέχεται δι' ἀνθέων, ἅτινα ζωσὶν ὅσον καὶ τὸ μειδιᾶμά σου.

Ἡ πόλις ἀνάστατος: τὰ θυμιάματα εὐώδη. Οἱ ἐστεμμένοι δαδοῦχοι μεταδίδουσι φῶς ἀφθόνως, καὶ αἱ χρυσόπλεκτοι λαμπάδες πολύφωτον ἀποτελοῦσι προσημπήν, ἐνῶ ἡ μυριάς τῶν λυγιφθόγγων φορμιγγῶν κερύττη τὴν ἐμφανισίαν σου.

Κλάδοι φοινίκων σὲ ὑποδέχονται, καὶ τὸ κλεινὸν ἄστυ χαιρετᾷ τοὺς εὐγενεῖς παλμοὺς, οὓς κομίζει ἡ θελκτικὴ σου εὐμέλεια.

Γεννήματα θεαινῶν!

Ὁ Παρθενὸν προσεδέχθη μίαν ἔτι ἱεσίαν, καὶ ἡ χρυσελεφαντίνη Γλαυκῶπις ἐν ἀκόμῃ προσκύνθημα.

Γεννήματα θεαινῶν!

Ὁ Παρθενὸν προσεδέχθη μίαν ἔτι ἱεσίαν, καὶ ἡ χρυσελεφαντίνη Γλαυκῶπις ἐν ἀκόμῃ προσκύνθημα.

Ἐπὶ τῶν ποδῶν τῆς κατατίθεται εἰς στέφανος θαλαρᾶς μυρσίνης, καὶ ἐὰν ἠδύνασο νὰ φθάσῃ, ὃ γλυκεῖα καλλονή, τὸ θεῖον πρόσωπον, αἰ παρειαὶ τοῦ θὰ ἐδέχοντο διὰ σοῦ περιπαθεῖς ἐξ ὀνόματος τῆς Κύπριδος ἀδελφικὸν φίλημα.

Φρόνη!

Ἐν φωτεινὸν ὄνειρον, κομιζόμενον ὑπὸ τὸ μυρόπνεον τῆς ποντιάδος φύσημα, ἐπὶ τῆς γαλανῆς ἐπιφανείας: ἐν ἀφρογέννημα λευκοῦ μυστηρίου, ὃπερ τὸ κῦμα ἐναποθέτει ἐπὶ τῆς ἱεράς ἀκτῆς, μετὰ τῆς ἐκπνοῆς τοῦ τῆς ὑστάτης.

Μία ἰδέα ἐγκλοπούμενη παλμοὺς ἔρωτος ἀθανάτου, μεθύσκειται ἐν εὐφροσύνῳ μανίᾳ, ἀποθεοῦται, καὶ «Θεᾷ εἶμι τοῦ κάλλους» φωνεῖ «κλίνατε γόνυ».

Καὶ τὰ θεοφράζονα τῆς Ἐλευσίνας πλήθη προσκυνοῦσι τὸ γλυκὺ τοῦ ὠραίου φῶς: καὶ ἡ Ἑλλάς χαιρετᾷ τὴν αἰώνιον τῆς ἀνάτολῃν.

Καὶ σὺ, τῆς Οὐράνιας Ἀφροδίτης τὸ ἔνθεον ἐγκαλλώπισμα, προσαγορεύεις εἶτα τὴν ὑπερήφανον Πελοπίδα, ἐν μέσῳ τῶν μεγαθύμων πολιτῶν τῆς.

Καὶ ὅποτε οὗτοι, ἐν τῇ μέθῃ τῆς πανηγύρεως, ἠπατήθησαν, καὶ σ' ἠδίκησαν, ὃ ἀσπασία Φρόνη, ἡ χεὶρ τοῦ ἀγαθοῦ ρήτορος δὲν ἔμενε νενεκρωμένη: αἱ Θεαὶ τῆς Ἐλευσίνας τῆν διεθερμανον, καὶ, ἀφαιρέσασα τὴν φθονεράν κάλυπτραν, σὲ ἀπεκάλυψεν, ὃ θεῖον ἀριστοτέχνημα, πρὸ τῶν Ἀθηναίων, καὶ σ' ἐνεφάνισεν οὕτως, ὃ πλαστικὴ μεγαλειότης, πρὸ τῆς Ἑλλάδος, πρὸ τοῦ κόσμου, πρὸ τῶν αἰώνων.

Καὶ ὁ θάνατος ὑπεχώρησε πρὸ σοῦ, ὃ κάλλος ἀθάνατον. Ἡττήθη.

Γεννήματα θεαινῶν.

Χώρει, αἰώνιος ἐλευθερον, γλυκὺ ἰδανικόν. Ὁ προσορισμός σου δὲν ἔληξεν: αἰώνιος θὰ ἐμπνέης τοὺς λαοὺς.

Δὲν ἐξετάζω ὑπὸ τίνα μορφήν σὲ περιπτύσσονται, καὶ σὲ λατρεύουσι.

Ἐν μέθῃ ἢ ἐν νάρκῃ, ἐν οἴστρω ἢ ἐν λιθουράμβοις, ἐν δεήσει ἢ παραφορᾷ, πάντοτε εἰς σὲ θὰ στρέφωσι.

Ἡ ὕλη καὶ τὸ πνεῦμα θὰ στεφανοῦνται ἐν τῇ ὠραία σου κεφαλῇ.

Ἐπέρτερος δὲ πᾶς ὕμνητής σου τῶν πεζῶν χαρακτῆρων, εἰς σὲ θ' ἀναθέτη αἰώνιος τὴν γέννησιν τῆς ζωῆς.

Μόνον εἰς σὲ, κάλλος κοσμογόνον.

Ζήτησον φιλήματα, κοσμολαμπῆς καλλονῆ, ἅτινα εἰς τὴν βασιλείαν σου ἀνήκουσιν.

Ἄλλὰ τοὺς πενθίμους νυμφοστόλους, ὃ θεογενῆς μορφή, ἄφες μακρὰν τῶν μουσοδογημάτων τοῦ κοσμικοῦ σου θριάμβου.

Τὸ μυριόδοξον τῆς αἶγλης σου στέμμα, ὃ

παμφώτιστος τῆς ζωῆς σου συμβολισμός, θὰ κυριαρχῇ καὶ ἐπὶ τῶν θυμάτων τῆς ἐρήμου: ἐὰν δ' ὁ Ζέφυρος δὲν σοὶ κομίζῃ ζῶντα τῆς ὑποταγῆς τῶν τὸν ἀσπασμόν, δέχθητι ἀντ' αὐτοῦ τῆς πίστεως τὸ δάκρυ, ὃ μυροσταγῆς εὐρύνασσα.

Ἄλλὰ τότε μὴ λησμονῆς καὶ σὺ τὸν πρώτον σου ἀγῶνα ἐνίκησας τὸ σύμπαν, ἀλλ' ἠττήθης ἀπὸ ἑνα παλμῶν.

Καὶ ἀφρῦ συνεκινήθη ὁ Ὀλυμπος, ἐξηγόρασε τὸν νικητὴν σου διὰ τῶν καρδιῶν τοῦ.

Ἐκτοτε ἡ εἰρήνη ἐξηγίασε τὸ μαρτύριον τῆς ἦβης σου, καὶ ἀπηθανάτισε ταύτην, διὰ νὰ καταστή ὁ ἔρος αἰώνιος.

Θεότευκτος καὶ πανάγαστος, ὀλβιόφρων καὶ μυρόφραγτος, πολυαυγῆς καὶ ἀνθεμόεσσα Φρόνη, πάμφυχον μελῳδῆμα θεηλασίας περιπαθοῦς, μεθυπλανῆς μου Φρόνη, βάδιζε ἐπὶ στεφάνων: σεμνότης ἢ λαγνεία, οἴστρος ἢ ἡδυπάθεια ἔστωσαν ἢ ποιήσις ἢ ἀτελεῦττος παρά τὰ πολύστονα τοῦ κόρου νυμφεῖα, ἢ τὰ ἐπιτερπῆ τῆς φαντασίας φιλοτεχνήματα, παρά τὰς γαμηλίους βακχείας ἢ τὰς οὐρανοπλάγκτους συζεύξεις: μίαν περιπάθεια καὶ ὁ αὐτὸς ρεμβασμός θὰ κυριαρχῇ: μίαν κατάνυξις πνεύματος καὶ ὕλης, μίαν ζωῆ, εἰς ἔρος.

Ἐρος θηγῶν καὶ θεῶν.

... Ὡ ἐαριναὶ μου πνοαί! Τίς δὲν ἠγάπησε;

ΑΛΚΥΩΝ

ΚΑΪΝ

Ὁ ἀδελφός σου, Καῖν.
Ποῦ βροῖσκειται, ποῦ τρέχει;
Φύλακα ἢ φύσι σ' ἔχει
Στὸ δόλιο σου ἀδελφό.

Ἄφ' τὸ δικό σου αἷμα
Ἐκατομύρια αἰῶνες
Τοῦ πόνου ἢ λεγεῶνες
Μ' ἀπόκρυφο παλμῶ

Κι' ἀνήνοχο τὸ βλέμμα
Ἄδιάκοπα γυρίζουν,
Βουνά, πελλάγη σχίζουν
Πεγοῦν τὸν οὐρανόν,

Τὸν Ἄβελ νὰ ξανοίξουν
Γιὰ λίγο νὰ ἡσυχάσουν,
Στὰ στήθη ν' ἀγκαλιάσουν
Τὸ πλιὸ χρυσὸ ἀδελφό.

ΣΤ. ΜΑΡΙΤΩΚΗΣ

Mme C. DE MARLEFF Jean Hading

Η ΤΕΧΝΗ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΜΕΣΑΙΩΝΑ

ΜΕΡΟΣ Δ'.—Η ΤΕΧΝΗ ΕΝ Τῃ ΔΥΣΕΙ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.—ΜΕΧΡΙ ΤΟΥ ΙΑ' ΑΙΩΝΟΣ

Ἐνῷ ὁ πολιτισμὸς ἐκραταιοῦτο ἐν τῇ Ἀνατολῇ καὶ ἀνεδεικνύετο δι' ἔργων τέχνης οὐχὶ εὐκαταφρονήτων, ὁ πολιτισμὸς τῆς Δύσεως ἐφαίνετο ἀνίσχυρος ἢ ἀποπτύχθῃ ἕνεκα ἐπιδρομῶν ἃς εἶχεν ὑποστῆ. Τὸ Ρωμαϊκὸν κράτος ἐφέρετο πρὸς τὴν πτώσιν ἢ εἰσβολὴ τῶν βαρβάρων εἶχεν ἀνατρέψει τὴν κοινωνίαν χωρὶς νὰ τὴν μεταμορφώσῃ. Ἰσχυρὰς μεταβολὰς οἱ Γερμανοὶ ἔδωκαν ἐπέφερον εἰς τὴν τότε πολιτικὴν καὶ τὸν κοινωνικὸν ὀργανισμὸν· ἀλλ' ὀφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι εἰσήγαγον εἰς τὸν Εὐρωπαϊκὸν πολιτισμὸν νέα τινὰ στοιχεῖα ἢ ἀνακαινισθέντα, ἅτινα ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ἐμελλον νὰ ἀσκήσωσιν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς ποιήσεως καὶ τῆς τέχνης· ἐμφυτος τάσις παρατηρεῖται πρὸς τὴν ἀπλότητα

καὶ τὸ μεγαλεῖον, σκιαῖα ἐν ἀρχῇ, αἰσθηματικώτερον ἰδίαις προσωπικότητος, ἢ καὶ ἔν τῷ ἀπηλλαγμένῳ βαναυσότητος τινός, μία ἀντίληψις διόφορος τῆς τιμῆς καὶ τῆς χρηστότητος, τῆς τρυφῆς ἀφοσίωσης. Ἄν ἐξαιρέσῃ τις τὴν ἀπεχθὴ μυθολογίαν των, ἔχουσι αἰσθημὰ τι ἀφηρημένον περὶ τῆς θεότητος. Ἀναμφιβόλως πολλοὶ ἐκ τῶν νεωτερισμῶν των ἦσαν παλαιὰ θεωρία· οἱ Γερμανοὶ διέφερον πρὸ πάντων τῶν Ρωμαίων διότι διετέλουν εἰσὶ ἐν καταστάσει πολιτισμοῦ, τὸν ὅποιον ὁ ἀρχαῖος κόσμος εἶχε διέλθει. Ἀλλ' ἐάν τοῦτο ἀφορᾷ καὶ ἐπιδρᾷ εἰς τὸ γένος ἢ εἰς τὴν κοινωνικὴν κατάστασιν, ὁ Γερμανισμὸς ἐπεξέτεινε τὴν ἐπίδρασιν αὐτὴν καὶ ἐπὶ τοῦ πνεύματος, καίτοι ἐνίστε ἀχαλινώτως. Καίτοι ἠνύοντο ὑπὸ τὴν δύναμιν τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ τῆς ἐκκλησίας, τοῦ κυρίου κληρονόμου τῆς Ρώμης, αἱ ἐνέργειαι αὐταὶ ἀνεπτύχθησαν, ἐν τούτοις οἱ βάρβαροι ἔφερον πρὸ πάντων μετ' αὐτῶν τὴν βαρβαρότητα. Ἡ τέχνη ἢ ἀληθῶς ἀξία νὰ ἀνομιάζεται τέχνη, ὀλίγον ἐλειψε νὰ ἐξαφανισθῇ σχεδὸν ἐντελῶς. Οὐχὶ διότι οἱ βάρβαροι Γερμανοὶ ἐζήτησαν νὰ καταργήσωσιν τὸν Ἑλληνορωμαϊκὸν πολιτισμὸν. Ἀπ' ἐναντίας τὸν ἐθαίμαζον προτιμήσαντες τὰς στερεὰς οἰκοδομὰς, τὰς ὁποίας εὗρον, ἀπὸ τὰς καλύβας ἐκ ξύλου καὶ χώματος, τὰς ὁποίας εἶχον ἐν Γερμανίᾳ· ἀλλὰ ὁ θαυμασμὸς των δὲν προσέρχεται ἐκ πραγματικῆς ἐκτιμήσεως· ἐσέβοντο τὰς ἐκκλησίας ἐπειδὴ ἦσαν Χριστιανικαί, ἀλλὰ πόσων συμφερῶν καὶ ἐρειπίων δὲν ἐγένοντο πρόξενοι! Ἄλλως τε ἡ καταφρόνησις διὰ τὸ ἐνεστώσ, ἡ ἀφροντισία περὶ τοῦ μέλλοντος, ἡ ὄρμη ἧτις βασιλεύει παντοῦ, ἡ θηριωδία τῶν λαῶν καὶ ἡ μανία τῶν βασιλέων, δὲν ἀφήνουσι νὰ θριαμβεύσῃ τίποτε ὑψηλὸν· κατισχύει ἡ ἀνάγκη τῆς ζωῆς, τῆς αὐτοσυντηρήσεως.

Δύο χῶραι ἀποτελοῦσιν κἀποικίαν ἐξαίρεσιν εἰς τὴν θλιβεράν ταύτην εἰκόνα. Ἡ Ἰταλία καὶ ἡ Μεγάλη Βρετανία.

Ἐν Ἰταλίᾳ, ὁ ἀρχαῖος πολιτισμὸς ὑφίστατο ζωηρότερος. Ἐκτὸς τούτου, οἱ Βυζαντινοὶ ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ πέμπτου αἰῶνος καὶ κατὰ τοὺς δύο ἐπομένους αἰῶνας, ἐνίσχυσαν ἐν Ἰταλίᾳ τὰς κλασσικὰς παραδόσεις. Ὁ βασιλεὺς τῶν Ὀστρογότθων, Θεοδώριχος, ὄχι μόνον ἀνήγειρε μνημεῖα νέα, ἀλλὰ ἐπεσκεύασε τὰ ἀρχαῖα καὶ τὰ ἐπροστάτευσεν διὰ νόμων. Καίτοι Ἀρειανὸς τὸ θρησκευμα, ἐσεβάσθη πάσας ἐν γένει τὰς καθολικὰς ἐκκλησίας καὶ ἐκτίσεν νέας διὰ τὴν ἐθνικὴν λατρείαν. Ἐκαλλώπισε πρὸ πάντων τὴν Βερόνην καὶ τὴν Ραβέννην, τὰς πρωτεύουσας του· ἐν Ραβέννῃ δὲν εἶχεν περιωθῆ τίποτε σχεδὸν ἄλλο, ἐκτὸς τοῦ παλατίου, τοῦ ὁποίου διέταξε οὗτος τὴν ἀνάκτισιν.

Περὶ τὸν ὄγδοον αἰῶνα, Κάρολος ὁ Μέγας διέταξε νὰ κρημνήσῃ τινὰ κτίρια, ἵνα λάβωσι

ἐξ αὐτῶν τὰ ὑλικά διὰ τὰς οἰκοδομὰς τῆς Aix-la-Chapelle.

Ἐπύκνουσιν ἀκόμη ἀρχαῖαι ἀρειαναὶ ἐκκλησιαί, ὁ ἅγιος Spirito, ἡ ἁγία Μαρία Cosmedin καὶ πρὸ πάντων ἡ ἀρχαία Ἀρειανὴ μητρόπολις τοῦ ἁγίου Ἀπολλιναρίου τοῦ Νέου, μετὰ μεγαλοπρεπῶν Μωσαϊκῶν, τὰ ὁποῖα μᾶς δίδουν εἰκόνα περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ παλατίου τοῦ Θεοδώριχου κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἀκμῆς του. Σώζεται ἐπίσης τὸ μνημεῖον τὸ ὁποῖον ἀνήγειρε πρὸς τιμὴν τοῦ Μεγάλου Βαρβάρου ἢ βασίλισσα Ἀμαλασσούνθα, ἡθυγάτηρ του. Εἴνεεν στρογγύλον κτίριον κεκαλυμμένον ὑπὸ θόλου εὐρέως ἐσκαμμένου εἰς ἓνα μονόλιθον ἑξάδεκα μέτρων διαμέτρου.

Αἱ Βρετανικαὶ νῆσοι ὑπῆρξαν τὸ πρῶτον τμήμα τῆς αὐτοκρατορίας, τὸ ὅποιον ἀπεσπάρθη τῆς Ρώμης καὶ ὅπερ εἶχε δοκιμασθῆ ἐπίσης διὰ τρεμερῶν δοκιμασιῶν. Ἀλλὰ περὶ τὰ τέλη τοῦ πέμπτου αἰῶνος, οἱ Ἀγγλοσάξωνες, κύριοι ἀδιαφιλονεικῆτοι τῆς χώρας, εἶχον προσηλυτισθῆ, καὶ οἱ ἱεραπόστολοι, μετὰ τὴν Χριστιανικὴν θρησκείαν, ταῖς εἶχον ἐμφυσησῆ τὰς πρῶτας ἀρχὰς τῶν τεχνῶν· τῆς ζωγραφικῆς, ἀρχιτεκτονικῆς, μουσικῆς. Ὁ λαὸς ἀπήλασε μέχρι τῶν Δανικῶν εἰσβολῶν ἡσυχίαν. Τόσον πολλὴν, ὥστε κατὰ τὸν 8. αἰῶνα καὶ μέχρι τοῦ 10. αἰ. αἱ Βρετανικαὶ νῆσοι ὑπῆρξαν τὸ κέντρον τὸ πνευματικῶς σημαντικώτερον τῆς Δύσεως. Ἡ σχολὴ τοῦ Armagh ἐν Ἰρλανδίᾳ εἶχε πλέον τῶν 7,000 μαθητῶν, οἵτινες συνεκεντροῦντο ἐκεῖ ἐξ ὅλης τῆς Εὐρώπης.

Ἡ βασιλεία Καρόλου τοῦ Μεγάλου σημειῖσθ τὴν πρώτην ἀναγέννησιν τῶν τεχνῶν ὡς καὶ τοῦ πολιτισμοῦ ὁλοκληροῦ, ἰδίως ἐν Γαλλίᾳ.

Οὐδὲν οἰκοδόμημα ἄξιον λόγου ὑπῆρξεν ἐν Γαλλίᾳ προγενέστερον τῆς ἐποχῆς ταύτης. Παρατηρεῖται τοῦτο εἰς τὴν ἀρχιτεκτονικὴν, ἔνθα ἡ παράδοσις διεσώζετο πλέον ἀκεραία καὶ ἐν τῇ ὁποίᾳ ἡ παρακμὴ ἐπῆλθε πολὺ βραδύτερον. Αἱ ἐξοχικαὶ ἐπαύλεις τῶν Γάλλων βασιλέων παρουσιάζουσι θέαμα νέον, καίτοι ὁμοιάζουσι κἀπως πρὸς τὰς ἀγροτικὰς κατοικίας τῶν μεγάλων Ῥωμαϊκῶν προσωπικοτήτων τοῦ τέλους τῆς Αὐτοκρατορίας. Εἰς τὰς ἐκκλησίας ὁ Λατινικὸς χαρακτήρ παρουσιάζει ἀκμὴν ἔργα τινὰ σημαντικὰ. Ἀλλ' οἱ τρόποι τῆς οἰκοδομῆς ἀπωλέσθησαν, καὶ τὰ κτίρια ταῦτα στεροῦνται καὶ κρημνίσθη καὶ στερεότητος. Παραδείγματα ἔχωμεν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Μαρτίνου τοῦ Tours, τὴν ἀρχαίαν μητρόπολιν τοῦ Κλεμόντ περὶ τὸν 11. αἰῶνα· περὶ δὲ τὸν 12. αἰῶνα, τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Πέτρου καὶ ἁγίου Παύλου, τὴν μετέπειτα Γενεβιέβην, καὶ τὴν βασιλικὴν τῆς Παναγίας τῶν Παρισίων. Κατὰ τὸν 13. αἰῶνα, ὁ ἅγιος ἐπίσκοπος Géry, ὅστις ἀπέθανεν ἐν ἔτει 655, ἦτο πεφημισμένος ὡς τέκτων· ἀλλ' ἡ τιμὴ τὴν ὁποῖαν ἀποκίδουσι εἰς αὐτὸν

Μία μαθήτρια

ὡς ἐφευρόντα τὸ ἀρχαῖον σύστημα τῆς ἀναλογίας τοῦ κόπτειν τοὺς χονδροὺς λίθους, δεικνύει ὅτι αἱ παραδόσεις εἶχον ἀπολεσθῆ· ὁ ἅγιος Eloi συνετέλεσεν εἰς τὴν οἰκοδομὴν τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Διονυσίου, ἀλλ' οὗτος εἶνε διασημότερος ὡς χρυσοχόος ἢ ὡς ἀρχιτέκτων· ἡ χρυσοχοία ἦτο ἡ κυρία μορφή τῆς πολυτελείας καὶ σχεδὸν μορφή τῆς τέχνης, τῆς γνωστῆς εἰς τοὺς Γερμανοὺς, ὅτε κατόικουν πέραν τοῦ Ρήνου.

Οἱ Γάλλοι ἄρχοντες εἶχον διατηρήσῃ τὴν καλασθησίαν. Ἀλλὰ, ἀπὸ τοῦ Dagobert, ἡ παρακμὴ κατέστη αἰσθητή.

Κάρολος ὁ Μέγας προσεπάθησεν νὰ ἀνανεώσῃ τὴν παράδοσιν εἰς τὴν τέχνην ὡς καὶ εἰς τὴν πολιτικὴν· ἀνέδραμεν πρὸς τὴν ἀρχαιότητα ἧτις προελείπε ταύτην διὰ τῆς ἀναγεννήσεως, ἧτις ἀνεφάνη κατὰ τὸν 12. αἰῶνα. Ὅπως διαδόσῃ ὁ Μέγας Κάρολος τὸν Ῥωμαϊκὸν πολιτισμὸν ἐν Γερμανίᾳ, ἔνθα οὗτος δὲν εἶχε ποτὲ βίβωσθ, ὤρισεν τὴν πρωτεύουσάν του πλησίον τοῦ Ρήνου, εἰς Aix-la-Chapelle, ἧτις ὠνομάσθη ὑπὸ τῶν συγχρόνων αἰ νέα Ρώμη. Τίποτε δὲν σώζεται ἀπὸ τὸ αὐτοκρατορικὸν παλάτιον, ἀλλ' ἡ μητρόπολις ἧτις καλύπτει τὸν τάφον τοῦ αὐτοκράτορος διετήρησε μεθ' ὅλας τὰς προσθήκας καὶ τὰς πολυαριθμοὺς μετασκευὰς, τὸ γενικὸν σχέδιον ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐκτίσθη ἀπὸ τοῦ 796—804. Εἶναι ἔργον ἀξιοθαύμαστον, σχήματος κυκλιπεροῦς μετὰ θόλου, κατὰ τὸν ρυθμὸν τοῦ ἁγίου Βιταλλίου τῆς Ραβέννης. Ἡ Βυζαντιανὴ αὐτὴ ἀπαιμῆσις δὲν εἶνε γενικὴ εἰς τὰ μνημεῖα τῆς ἐποχῆς τοῦ Καρόλου τοῦ μεγάλου. Τὸ Λατινικὸν σύστημα ἦτο ἐπίσης ἐν ἀκμῇ.

(Ἔπεται συνέχεια)

ΘΕΑΤΡΟΝ ΚΑΙ ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΚΑΙΝΟΤΗΤΑΙΝ ΔΕ ΤΟΣΟΙΣ ΘΕΑΤΡΟΝ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟΥ... ΟΥΔΕΙΣ ΓΝΩΡΙΖΕΙ... ΤΙ ΕΣΤΙΝ ΑΝΑΠΝΟΗ... ΜΙΑ ΣΧΟΛΗ ΕΛΕΙΤΟΥΡΓΗΣ...

ΟΥΔΕΙΣ ΓΝΩΡΙΖΕΙ... ΤΙ ΕΣΤΙΝ ΑΝΑΠΝΟΗ... ΜΙΑ ΣΧΟΛΗ ΕΛΕΙΤΟΥΡΓΗΣ... Η ΠΑΡΑΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ «ΘΕΩΔΩΡΑΣ»...

Γ. Ν. ΑΝΑΣΤΑΣ ΑΔΗΣ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ ΧΡΟΝΙΑ

Η ΑΘΑΝΑΤΟΣ

Η ΠΑΡΑΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ «ΘΕΩΔΩΡΑΣ» ΕΙΧΕ ΤΕΛΕΙΩΣΕΙ... ΟΥΔΕΙΣ ΓΝΩΡΙΖΕΙ... ΤΙ ΕΣΤΙΝ ΑΝΑΠΝΟΗ... Η ΒΑΣΙΛΙΣ ΤΩΝ ΣΤΑΣΕΩΝ...

ΘΕΩΝΗ ΠΑΠΠΑ

Η ΔΟΥΖΕ ΠΕΡΙ ΡΙΣΤΟΡΗ

Η ΕΡΗΜΕΡΙΣ Le «Gaulois» ΕΠ' ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΤΩΝ ΕΟΡΤΩΝ ΤΩΝ ΤΕΛΕΣΘΗΣΑΜΕΝΩΝ... Η ΜΕΓΑΛΗ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ...

ΦΙΛΕ ΚΥΡΙΑ, ΕΥΡΕΣΚΟ ΘΙΟΥΜΑΣΤΟΝ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΠΑΡΗΓΟΡΟΝ... Η ΕΡΓΑΣΙΑ ΜΑΣ ΛΟΙΠΟΝ ΔΕΝ ΕΙΝΕ ΜΑΤΑΙΑ... Η ΔΟΥΖΗ ΑΙ Η ΟΥΔΟΧΗΚΟΝΤΑΕΤΗΡΙΣ...

τάς δυνάμεις μεθ' ὧλης μου τῆς εὐκρινείας ; Διατί θὰ προσέβαλε δι' ὑβριστικῶν ἐπιθέτων ἐν ἔργον καθα- ρᾶς ποιήσεως, ἀναμιγνύουσα τὴν σεβασμίαν φωνὴν τῆς μετὰ τῶν φιλολογίων τῶν ἀνοήτων ; Αὐτῆ, ἥτις ἔχει ὅλας τὰς ἀρετάς, θὰ ἐνοσῆ, βεβαίως, κάλλιον παντὸς ἄλλου ὑπὸ ποίας πίστεως ; τὸ πνεῦμά μου ὑπε- στηρίχθη κατὰ τὸν πείσμονα ἀγῶνα.

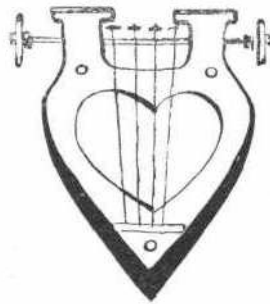
Ἀληθῶς, αὐτὸ τὸ ὅποιον πράττω σήμερον διὰ τὴν πατρίδα μου δὲν εἶνε ἄλλο εἰ μὴ ἀπλῶς τὸ καθήκον μου. Οἱ καιροὶ ἤλλαξαν. Τὸ ἔργον μας εἶνε πολὺ ἀπλούστερον, ἀλλὰ μόνον αὐτὸ δύναται ν' ἀνταπο- κριθῆ πρὸς τὴν ἀνάγκην τοῦ ὄνειρου, τῆς ἀφροσιώ- σεως καὶ τῆς δράσεως. Πρὸ καιροῦ ἡ Ἰταλικὴ φι- λολογία ἐξήλθε τῆς ῥωμαντικῆς καὶ πατριωτικῆς περι- ὄδου, τῆς πλουσίας μὲν εἰς πνεῦμα γενναίου, ἀλλὰ πτωχῆς εἰς μορφὰς διαρκεῖς. Οἱ Τζζικκομέττοι, οἱ Μοντανέλλοι, οἱ Μαρέγκο, οἱ Βόλλο, οἱ Τζζιόττοι, ὄλοι αὐτοὶ οἱ ὅποιοι ἐξήτουν ἀπὸ τὴν ὑπέροχον δη- μιουργίαν τὴν χάριν τοῦ νὰ ἐδῶσιν ἀναζώντα ὡς ἐκ θαύματος δι' ὀλίγας στιγμὰς τὰ θερινῶδη των φαν- τάσματα, ἀπέθανον καὶ ἐλησμονήθησαν. Εἰς ἰσχυρὸν καὶ ἀγνὸν ποιητὴν, τὸν Καριτούττον, ἐπεφυλάσσετε ἡ δόξα τοῦ νὰ κινήσῃ πόλεμον ἐναντίον ὄλων τῶν ψευδῶν καὶ σχολαστικῶν ἔργων, τὰ ὅποια δὲν ἐτίμων διόλου τὰ Ἰταλικά γράμματα. Καὶ αἰσθάνεται τις παντοῦ σήμερον εἰς τὴν νέαν Ἰταλίαν μίαν πνοὴν ἀνήσυχον πρὸς τὴν ἀναγέννησιν τὴν προκηρυχθεῖσαν ὑφ' ἐνός ; ἐκ τῶν ευγλωττοτέρων συγγραφέων σας. Ὑ- χαριστοῦντο ἄλλοτε εἰς τὸ θέατρον ἐκ κακῶν τιμῶν μεταφράσεων, ἢ ἐκ μετρίων ἐπαρρησιαστικῶν δραμάτων, γραμμένων εἰς βάρβαρον κορακιστικὴν γλῶσσαν. Ἦδη χαριετώσιν ἐπὶ τῶν παλαιῶν σανίδων, μεταξὺ δύο σκιαγραφημάτων, τὴν ἐκ νέου ἐμφάνισιν, τὴν ἀνέλ- πιστον, τῆς Ποιήσεως. Κίνησιν τις σημαντικὴ παρή- χθη εἰς τὴν νεολαίαν τοῦ πνεύματος καὶ εἰς τὴν κοι- νὴν γνώμην. Νέοι συγγραφεῖς ἀκολουθοῦσι μετὰ θερ- μῆς τὴν χαραχθεῖσαν ὁδόν. Ἀναγνωρίζουν τὴν ἀνα- γκὴν Ἐθνικοῦ θεάτρου. Φιλονεικούν, παθαίνονται Εἶδον πρὸ ὀλίγου ὄλας τὰς τάξεις νὰ ἐνδιαφέρονται περὶ τῆς ἐκθάσεως τραγωδίας τινὸς καὶ νὰ λαμβάνωσι μέρος εἰς τὸν φιλολογικὸν πόλεμον μετὰ ταυτὴν ὁρ- μήν, ὅποια μέχρι σήμερον ἀνεπτύσσεται ἀπ-γλειστικῶς κατὰ τοὺς ἐκλογικῶς μόνον ἀγῶνας. Δὲν ὑπάρχει οὐδὲ εἰς πωλητῆς πυρεσίαν εἰς τὰς ὁδοὺς, ὃ ὅποιος νὰ μὴ ἐξέφρασε φανερὰ τὴν γνώμην του περὶ τῆς Fran- cesca da Rimini. Δύναται νὰ μειδῶσιν. Ἐν μέσῳ τῆς δριμείας συζητήσεως δὲν διακρίνουσι πλέον τὰς γραμμάς του ἔργου. Ἀυτοὶ ἴσως δυνήθωσι νὰ τὸ κρί- νωσι κάλλιον ἢ βραδύτερον ἀδιάφορον—ἀφου τὸ ἔργον εἶνε διαρκὲς καὶ στερεόν. Ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι εἰς αὐτὸν τὸν ἀγῶνα ὑπάρχει ζωή. Ὡς καλλιτέχνις καὶ ὡς Ἰταλὸς δὲν κάμνω εἰμὴ τὸ κα- θήκον μου πρὸς τὴν πατρίδα μου, ὑπηρετοῦσα μίαν ἰδέαν γόνιμον. Οἱ φρόνιμοι ἄνθρωποι μὲ κατακρίνουσι διότι ἐγκατέλειψα τὸ παλαιόν μου δραματολόγιον εἰς τὸ ὅποιον ὀφείλω τὴν φήμην μου. Φρονοῦσιν ὅτι θὰ ἡδυνάμην νὰ κειδίσω ἡσυχῶς πολλὰ χρήματα, ἀπολαύουσα δόξαν εὐκολον, καὶ ἀποφεύγουσα τὰς ἐνοχλήσεις. Ἀποστρέφομαι τὸ νὰ ἦμαι ἢ δυνατὴ ἥτις ἐπιδεικνύει τὴν δεινότητά της. Ἀποστρέφομαι τὸ νὰ θέτω ὑπεράνω τοῦ ἔργου τὴν προσωπικὴν μου ἐπι- τυχίαν. Καὶ εἰς τὴν τέχνην μας αὐτὴν ἀκόμη παρα- τηρεῖται ἐξέλιξις τις... Χθὲς ἀκόμη Γάλλος συγγρα- φεὺς ἐν ἀνοικτῇ ἐπιστολῇ πρὸς τὴν θαυμασίαν Ρε- ζάν προσδιώριζε τὴν ἐξέλιξιν αὐτὴν. Ὁ διερμηνευ- τῆς ἔργον τινὸς τέχνης δὲν πρέπει νὰ ἦνε σήμερον εἰμὴ συνεργάτης πιστός, προσεκτικός, καὶ διὰ νὰ εκ- φρασθῶμεν καλλίτερα, διαφανῆς ἐν τῇ ἀπλότητί του. Δὲν σκέπτεται οὗτος πλέον πῶς ν' ἀντικαταστήσῃ

τὸν ποιητὴν, ἀλλ' εὐκρινῶς προσπαθεῖ νὰ μεταδώσῃ εἰς τὸ κοινὸν τὴν ποιητικὴν δημιουργίαν, χωρὶς νὰ τὴν παραμορφώσῃ. Εἶπον τινεῖς, συμφώνως πρὸς τὰς παλαιὰς ἰδέας, ὅτι εἰς τὸ νέον μου δραματολόγιον δὲν «διέπλασα» κανὲν πρόσωπον. Αὐτὸ ἀληθῶς εἶνε δι' ἐμὲ ἐγκώμιον καὶ τὸ ἀξίζω διὰ τὸν ζῆλον μου, διὰ τὴν ταπεινότητά μου καὶ τὴν ἀγνήν χαρὰν μου ἐνώπιον τῆς δυνάμεως τῆς ποιήσεως. Ἄλλως τε οὐδεὶς δύναται νὰ ἐνοσῆ τὰ πράγματα αὐτὰ τῆς ψυχῆς καὶ τῆς νοημοσύνης καλλιτέρον τῆς ἡρωϊκῆς καλλι- τέχνιδος, ἥτις ὁ οὐμάζεται Ἄδελφαις Ἰριστόρη. Τῇ ἀπέδωκαν ἀνευλαθῶς παρατόνους λόγους, ἐνῶ ἡμεῖς ὄλοι τὴν φανταζόμεθα σιωπηλῆν καὶ ἀτάραχον ἐν τῇ ἀποθεώσει της, ὡς ἀρμόζει εἰς τὰς σεβασμίας καὶ με- γαλοπρεπεῖς μορφάς. Deoism nunkquam.

Δέχθητε κτλ.

ΕΛΕΟΝΔΡΑ ΔΟΥΖΕ

Μετάφρασις Θεώνης Σ. Παππά.

ΜΟΥΣΙΚΗ

Τὰς ἀρίστας ἐντυπώσεις ἀπεκόμισαν οἱ παρα- στάντες κατὰ τὴν μουσι- κὴν ἄσκησιν τῶν μαθη- τριῶν τῆς μουσικῆς Σχο- λῆς τῆς κ. Λόττνερ. Αἱ δεσποινίδες Κέπετση καὶ Σμολένσκη ἔπαιξαν με- τὰ

ρκετὴν τέχνην καὶ αἴσθημα, ἢ μὲν τὸ Rondo brillant τοῦ Weber, ἢ δὲ μίαν étude τοῦ Liszt καὶ τὸ Finale τοῦ Schumann. Ὁ κ. Θεοφιλόπουλος ἐτραγουδῆσε τὴν Aria Una fuctiva Lagrima τοῦ Donizetti, ἄν καὶ εἰς τὴν φωνὴν του ἡ-μοζε βαρύτερον μέρος καὶ ἔχι τόσον λυρικόν. Αἱ δεσποινίδες Βοζίκη, Βενιζέλου, Γεννη- ματᾶ καὶ Βέμπερ ἔψαλλον μετὰ πολλὴν ἀρμονίαν ἐν quartetto τοῦ κ. Del Frate, καθηγητοῦ ἐν τῇ σχολῇ, τὸ ὅποιον δύναται νὰ ἑνομασθῆ «Χορὸς νυμφῶν». Μετὰ πολλὴν ἀθρότητα ἔψαλλον εἰς τὸ τέλος βοηθουμένη ἀπὸ τὸν κ. Οὐρμπαν ἢ δεσποινίς Βοζίκη τὸ duetto τοῦ Ριγολέττου. Τὴν δ. Βοζίκη διέκρινε γλυκύτης, ἀλλὰ καὶ ἑλλειψίς ὀφραυρός. Εὐρὺ μέλλον ὑπόσχεται ὁ μικρὸς Ἰωαννίδης, ὅστις ἐπὶ τοῦ βιολεντσέλου ἔπαιξε μίαν Nocturne τοῦ Grützmacher. Ἀλλὰ θριαμβῶν ἀληθῶς ἤρατο ἡ δεσποινίς Ἰουλία Κροκίδα, ἥτις μετὰ σπανίαν δύναμιν διηρμήνευσε τὴν θαυμασίαν ῥαφωδίαν τοῦ Λίστ. Ἡ δεσπ. Κροκίδα κέκτηται ἐξαιρετικὰ προ- σόντα, τελειότητα δὲ, δύναται τις εἰπεῖν, ἐκτελέ- σεως, προκαλοῦσαν ρίγος συγκινήσεως. Διὰ τῆς προ- χείρου ταύτης καὶ οἰκογενειακῆς συναυλίας κατε- δηλώθη πῶσον ἀγλαοὺς καρπούς ἀπέφεραν ἡ σχολή, καίτοι ἀριθμεῖ δύο ἐτῶν μόνον βίον, δὲν ὑπεστηρίχθη δὲ ὅσον ἔδει παρὰ τῶν ὁμογενῶν. Ἡ Σχολὴ τῆς κ. Λόττνερ θὰ δώσῃ προσεγῶς συναυλίαν.

— Συνεστήθη ἀπὸ τῶν κ.κ. Μελᾶ καὶ Καμηλιέρη Μουσικὸς σύλλογος ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ κ. Προβε- λεγγίου.

Ζωὴ καὶ θάνατος. — Μία λεοντῆ. — Οἱ ἠθικο- λῶγοι χορεύοντες Boston. — Τὰ φύλλα τῆς λα- τάνιας καὶ ὁ βαλλισμὸς τῶν Καρνατιδῶν. — Ὁ χορὸς τῶν ἤχων. — Ὁ Ἀλφόνσος Κάρο, ὁ Δημονοργός, αἱ Ἐστιάδες, οἱ ὄφεις, ὁ Καλα- ματιανός, τὸ Pas d'Espagne καὶ ὁ ἅγιος Χρυ- σόστομος. — Αἰσθητικαὶ παρατηρήσεις. — Ὁ ἀλέκτωρ καὶ τὰ ἰδρωμένα μέτωπα. — Ὁ αἰώ- νιος Βασιλεὺς καὶ ἡ ἐξωτεωμένη γεροντοκόρη. — Ἡ μὲν Λέτιε Φοῦλλερ. — Αἱ ἀρχαῖαι Ἑλ- ληνικαὶ δοχῆσεις. — Τὰ κλασικὰ ἀγγεῖα, ὁ Ὁ- βίδιος, ὁ Λουκιανός, ὁ κρόδαξ. — Ἐπὶ τῆς κωλοαστῆς. — Λάκωνα καὶ φῶς. — Ἰδανικὸν φεῦγον...

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

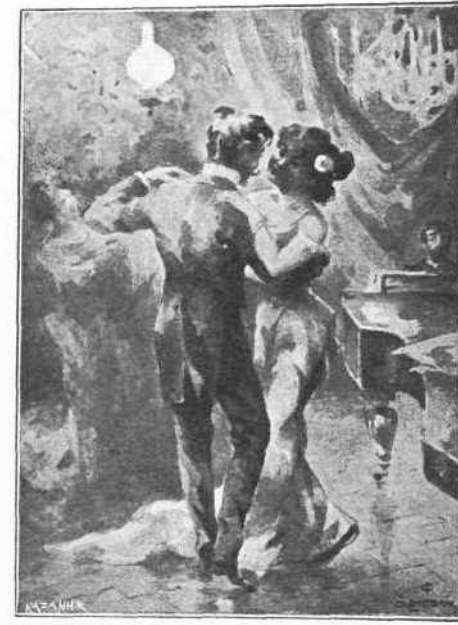
Αἰδῶς ἀπέθατε, ζήτω ἡ Προσω- πία ! Ἡθελεν γὰρ εἶχα ἐμπρὸς μου ὄλους τοὺς ἠθι- κολόγους. γὰ κα- τέρριπτα τὴν λε- οντῆν των καὶ γὰ τοὺς ἔλεγα : Ριφθῆτε εἰς τοῦ χοροῦ τὴν ζά- λην. ρίψατε ἐπάνω σας ἄντι σποδοῦ κομφετί, κροφθῆτε ὀπισθεν ἐνός ποικιλοχρῶνον παρίου καὶ ροῦσάτε τί θὰ ᾤπῃ ζωὴ, τί θὰ ᾤπῃ ἐλευθερία σκέψις !...

Ἡ ρίψατε ἐπάνω σας ἄντι σποδοῦ κομφετί, κροφθῆτε ὀπισθεν ἐνός ποικιλοχρῶνον παρίου καὶ ροῦσάτε τί θὰ ᾤπῃ ζωὴ, τί θὰ ᾤπῃ ἐλευθερία σκέψις !...

Αὐτὰ ἐσκεπτόμην προχθὲς ὅταν βυθισμένοι εἰς ἓνα μαλακώτατον ἀνάκλιτρον, κάτω ἀπὸ τεράστια φύλλα λατάνιας, ἐβλεπα ἐμπρὸς μου νὰ στριφογυρίζουν, ὅπως τὰ ἄλογα εἰς τὴν πη- γύδα, τόσα χαριτωμένα ἀληθῶς ζεῖγη Καὶ ἐ- βλεπα τὴν ὑπερφηγέειαν μερικῶν χορευτῶν, διότι ἐκλειοὺν εἰς τὰ στήθη των ἀλαβάστρινα κάλλη καὶ ἄλλους ἀσθμαίνοντας ἀπὸ τὴν κόρασιν καὶ ἄλλους προσέχοντας μήπως προσκρούσουσι, καὶ ἐβλεπα τόσας Καρνατίδας νὰ πηλυμυρίζουν ἀπὸ ζῶν καὶ ν' ἀφίεται εἰς τὴν μέθηρ τῆς ἀπολαύσεως, ἀραζητοῦσαι τὰ βάθη ἐνός γλυκυ- τάτου ὄνειρου. Τὰ φῶτα, ἀφθονα, ἠλεκτρικὰ φῶτα, συνέθετον ἄλω περὶ τὴν κεφαλὴν ἐκά- στης γυμνωτέρου χορευτριάς καὶ οἱ ἤχοι τοῦ χοροῦ ἐστροβιλλίζοντο καὶ αὐτοὶ, μαινώμενοι, εἰς τὴν πλήρη ἰριδος καὶ ἰάσμον μυροδόλου ἐκείνην καὶ συγκλονίζομένην αἰθουσαν... Καὶ ἐσκεπθῆν πόσον δίκαιον εἶχε γὰρ σκεψθῆ ὑπὸ τὰς φιλόφρονας ὁ Κάρο τὴν κάθοδον τοῦ πνεύματος εἰς τοὺς πόδας τῶν χορευτῶν. Ἀλλὰ διὰ τοὺς θεατὰς ὁ χορὸς, ὁ καρδιακὸς αὐτὸς σεισμὸς, ὁ ἀριθμῶν πολλακίς ἐρείπια αἰσθημάτων, εἶνε μίαν ἀφορητὴ

ὅπως τὸ πνεῦμα πηγάζει πολὺ ἐξηλότερα ἀπὸ τὴν ὀστέϊνην θήκην, εἰς ἣν τὸ ἐρέκλειον ὁ Δη- μονοργός. Δὲν γνωρίζω βαθύτεραν καὶ ἀληθεστέ- ραν φιλοσοφίαν ἀπὸ τὴν σκέψιν τὴν ὅποιαν προκαλεῖ ἐν χορευτικῶν ἔξωτος εἰς ἓνα ἀπ.λοῦν, ὀλιγον μ.π.λαζε ἢ ἰδεολόγῳ θεατῆρ.

Μοῦ ἐρχοῦται εἰς τὸν νοῦν ὄλα τὰ εἶδη τῶν χορῶν ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τοῦ θεάτρον τῆς Βιέννης, ἔρθα εἶδε τὸ φῶς ὁ ρεώτε- ρος χορὸς ὁ τῶν Ἐστιάδων ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Ἀφροδίτης καὶ ὁ χορὸς ὁ εἰδω.λολατρικὸς περὶ τῶν ὄφρων ἐν Ἀμερικῇ ὁ Καλαματιανός ἐν ὑπαίθρῳ καὶ τὸ Pas d'Espagne ἐν πολυτελεῖ αἰ- θούσῃ, καὶ δὲν εὐρίσκω τίποτε τὸ ὅποιον γὰ ἀνν- γῶν γὰ ἐξαίρη μίαν πολὺ εὐμορφα κεκαλυμ- μένην ὑπὸ κοινοτικῶν πρόσχημα τάσις φιληδό- νων ἀπολαύσεως. Δὲν θέλω γὰ εἰπῶ ὅτι εἶχε δίκαιον ὁ ἅγιος Χρυσόστομος ὅστις δὲν ἀρῆκεν ἀρὰν τὴν ὅποιαν γὰ μὴ ἐξέσφραδόνησε κατὰ τοῦ χοροῦ, οὔτε τοὺς ἄλλους πατέρας τῆς Ἐκκλη- σίας δικαιο.λογῶ, οἵτινες ἀπηγόρευσαν εἰς τοὺς χριστιανούς τὸν χορὸν. Πρόκειται περὶ παρα- τηρήσεως αἰσθητικῆς. Παίζεται μίαν κωμῶδιαν εἰς τὸ φεω.λο.λο.λο.σ.τα μέγαρον καὶ εἰς τὸ πανδαιμόνιον ἐκείνον τὸ χεῖμαρρῶδες τῶν ποδῶν ἐνυπάρχει τόση ἀπάτη, ὡστε καταφεύγω εἰς τὴν ἐρρημῆτην κάποιον προσωπίδα μου, ὑποδοῦμαι τὸν παλιᾶ- τσον καὶ ἀπολαμβάνω καὶ ἐγὼ τῆς κοσμικῆς θυέλλης ἐμπαίλων καὶ ἐμπαυόμενος. φιλοφῶν καὶ ὀδοῦμενος, πειράζων καὶ πειραζόμενος. Καὶ ὅταν ὁ ἀλέκτωρ ἐσημίαν, ἐκ τοῦ ὑπνοῦ ἐγερῶ-

Φ. Ἀριστέδης

Καλλιτέχνης Πιερρότος. (Γελοιογραφία υπό Λεων. Γεωργιάδου)

Φωτογραφία Κ. Κοναούλη

μενος, της Ήως την δειλήν, την παρθενικήν εμφάνισιν και είδα τον ιδρωτά να στάζει από τόσα χαριτωμένα μέτωπα και τόσα στήθη απηυδαμένα και τόσα χείλη στεγνά και τόσους βοστρυχνούς έπαραστάτας, έμειδιάσα ειρωνικώτατα και ευχαριστήσας τους οικοδεσπότες διά τ^ο θέμα το οποίο μου παρέσχεον έρρίθην εις την όδον την όποιαν ηγαλ^ε το ροδοστεφές γαλάκτωμα της αυγής και απορρίπτων την ξεβαμμένην προσωπίδα μου εήτησα την αλήθειαν, την υπερήφανον και κυρίαρχον αλήθειαν, εις την προπομπήν την κροκόπεπλον του Δωριού Βασιλέως, περί τον όποιον ως Μαιύς, ως Βακχίς οιότροηλατος περιστρέφεται εις ένα ατελεύτητον χορόν, αλλά χωρίς καβαλιέρον, ή άμαρτωλή αυτή γερορτοκόρη, την όποιαν ή Γεωγραφία όνομάζει Γήρ...

Μία από τας όραιότερας μου άγαμνήσεις των Παρισίων είνε μία Άγγ.ίς ή Φού.λλερ - τ^ο θάυμα της χάριτος και της όρχήσεως. Την έν θυμοῦμαι έντός του περιβόλου της Παγκουμίον Έκθεσεως εις έν περιπτερον, τ^ο όποιον προχείμως ειχε στήση. Καί την είδα μεταμορφωμένην, φαταστικήν, χορεύουσαν, πετώσαν, συνστρεφομένην, και έθαύματα τ^ο βλέμμα, τ^α χείλη,

τά στήθη, την κόμην, τους πόδας, την άρταρσιαν των μύρων, την ευπίθειαν της σαρκός, την οιοει άποσάρκωσιν των όστέων, των καμπύλων κινήσεων την άνέρικτον γοητείαν, του στροβίλου την αιθερίαν πτήσειν. Καί την έραντάσθησιν αύτης ως μίαν άτάμησιν του άρχαίου κόσμου, ως μίαν Δρνάδα γύμνωσιν, ως μίαν Νηρηίδα. Η άρχαία παράδοσις ένεσάρκοῦτο τελείως έν αυτή. Το Έλληνικόν πνεῦμα, τ^ο εύφάνταστον και εύεπιφορον ένεδύετο σάρκα. Και έφυγα από τ^ο θέατρόν της με την έντύπωσιν αυτήν του άρχαίου κάλλους και της άρχαίας ζωης.

Η δαιμονία όρχηστρίς δεν διέφευγε τους Έλληνικούς εκείνους πόθους. Το άνήσυχον πνεῦμα της κατεινόχεσε ποῦ ένεπήρχεν ο θρίαμβός της, και ή ιδιοφυία της εξέχθη ακράτητος εις την άρχαίαν έ.λ.λ. άναπαρίστασιν. Καθίερωσε νέον είδος τέχνης, τους άρχαίους Έλληνικούς χορούς, τους όποιους και χορεύει τώρα κατ^α την περιουσίαν της εις Αμερικήν, Λονδίον και Βιέννην. Η Φού.λλερ με τους χορούς αυτοῦς κατέστη ή μεγάλη sensation των Αμερικανικῶν αίθουσῶν των εκατομμυριούχων.

Τους άρχαίους Έ.λ.λ. χορούς ή Φού.λλερ έσπούδασεν εκ των άρχαίων άγγελίων και εκ άναγνώσεως των άρχαίων κλασικῶν. Χορεύει τον Θεόκριτον και τον Όβιδιον, άναπαριστώσα καθ' όλα την άρχαίαν Έλληνικήν όρχησιν. Χορεύει δε γυμνόπονος, δεικνύουσα πόσον εκφραστικός δένεται να είναι ο άνθρωπῶνος ποῦς και πόσον βάρβαρον είναι να εχλείεται εις άχαρ^ι έπόδημα. Αί Βακχίδες των άρχαίων άγγελίων και αι Ταναγραίαι χοροί άναβίθουσαν έν τ^η όρχησει της μίς Φού.λλερ, ή δε θέα των άρχαίων τούτων όρχήσεων έμποιεῖ τοιαύτην έντύπωσιν οίαν ουδέεις των νεωτέρων χορῶν. Άγνωστον άρ ή νεωτέρα όρχηστρίς χορεύει τον βακχικόν χορόν, την περιόχην και τον κόροακα, τον όποιον τόσον αγαπ^α ο Λουκιανός.

Ουδέποτε ή άρχαιο.λογική επιστήμη παρέσχεον έρμηγείαν τόσον τελείαν όσον ή μικρόσωμος όρχηστρίς, ήτις την όρχησιν θεωρεῖ, ως λέγει, τούτ^ε αυτό θρησκείαν.

Τ^ο ύμνῶπ.λιον ήτο έτοιμον ν' άναχωρήση. Τ^ο τρίτον σφίριγμα κλαυθμηρόν. βραχνόν, ως να τ^ο έπνιγε κανείς υπόκωφος άνγυός, μίς έρριψεν εις τας άγκάλας του φίλου μας, ο όποιος έφηνε μακράν, διά τ^α υπόδον.λα μέση, άφου άφηνεν εδῶ, διά παντός, την καρδιάν του, την ψυχήν του. Με τ^α δάκρυα τ^α άγνά, τ^α άδαμάττερα έρρίθθημεν όλοι έπειτα οί φίλοι του εις την λέμβον, ενῶ αυτός επάνω εις την κωπαστήν, απομονωθεις, εδύθησε την ώραιαν, την ξανθήν, την ώσει μίρτυρος ώρηγ^ν κραλήν του εις τους βραχιούδας του και εκλαίε τον χωρισμόν και εισέιτε ολόκληρος, ενῶ από την άναστυθεισαν άγκυραν έπιπτον επί της θαλάσσης οί τελευταίοι σταλαγμοί του ύδατος. Καί ή λέμβος έφηνε, ενῶ τ^α δάκρυα επλημύριζαν τον φίλον μας και μακράν έν πρώταρον φῶς, φῶς έ.λπίδος,

ήνοιγε νέον δρόμον άγνώστον μέλλοντος εις τ^α είκοσι όκτώ έτη του και εις την παιδικήν καρδιάν του

Πολλοί είπαν ότι ή συγκινητικώτερα στιγμή είνε όταν ασπάζεται κανείς νεκρόν. "Ω, επάρχον και στιγμάι καθ' ός απεχωρίζεται τις

ζῶντα με περισσότεραν απόγνωσιν ή εν τον ησπάζετο νεκρόν. Αρχεί ο ζῶν αυτός, όπως ο φίλος μου, να φεύγη από τον τόπον εις τον όποιον άνθει το άνειρόν του, τ^ο ιδαιρικόν του, μία κόρη αιθερία ..

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ

Επί των έρειπιών των Τράλλεων Τά άγάλματα επεστράφη, από του παρελθόντος Απριλίου, ή άνασκαφή προς των Τράλλεων προμήθειαν μαρμάρων διά την ανοικοδόμησιν του τεμένουσ Ραμαζάν πασα. Οι αυτόθι δ' εργαζόμενοι εργάται σκάπτοντες πρό τινας έν τ^ῃ προαυλίῃ του χριστιανικού ναού, άνεύρων εις βάθος τριῶν μέτρων δύο μαρμάρινα άγάλματα εξόγου τέχνης. Τ^ο έν, όπερ είναι άνευ κεφαλῆς και χειρῶν δυστυχῶς, παριστ^ᾶ πιθανῶς την θεάν Αφροδίτην, ως εκ της μεγαλοπρεπούς και ήδυπαθοῦς αὐτῆς στάσεως και του συνόλου του ιματισμοῦ εικάζεται. Τ^ο περιβάλλον την θεάν πολύπτυχον ιμάτιον καλύπτει αὐτήν μέγρι της όσφύος, του λοιπού αὐτῆς σώματος καθ' ολοκληρίαν μένοντες γυμνοῦ. Εκ της όσφύος τ^α άκρα του ιματίου, οὔτινος τ^ο κράσπεδον είναι πεποικιλμένο και θυσσανωτόν, πίπτουσι επί των γονάτων και κατέργονται επιχαρίτως μέγρι της στρογγύλης βάσεως, εφ' ής ίσταται. Επί των μηρῶν διατηρεῖται τ^ο γείλος πεποικιλμένου άγγείου, εῖς οὔ συμπεραίνεται, ότι ή θεά εκράτει άγγεῖον. Ίχνος κόμης δεν ύφίσταται, οὔτε επί των ώτων, οὔτε επί του στήθους, εῖς οὔ εξαγεται ότι ή κεφαλή εστήφετο με κόρυμβον. Ο βραχιών της δεξιᾶς χειρός σώζεται κατ^α μέρος, μέγρι τεσσάρων δακτύλων, της άριστερᾶς χειρός ουδὼλος ύπαρχούσης. Η μεγαλοπρεπής και επιβάλλουσα θέα της: στάσις, τ^ο όλίγον καμπτόμενον γόνυ του δεξιῦ αὐτῆς σκέλους και έν γένει τ^ο θελκτικόν εκείνο παόστημα αποπνέει θείαν μεγαλοπρέπειαν και γάρην, ήν ο καλλιτέχνης της περιωνόμου των Τράλλεων σχολῆς ενέπνευσε διά της θεσπεσίας σμίλης του εις τ^ο ψυχρόν εκείνο μάρμαρον.

Τ^ο έτερον άγαλμα, όπερ και καταδεικνύει λεπτότεραν τέχνην, παριστ^ᾶ νεανίαν, ή μάλλον εῖπειν έφηνον, περιβεβλημένον χλαμῦδα εμπροσπομένην επί του δεξιῦ ώμου και κατεργασμένην άνωθεν των γονάτων. Η προς τ' άριστερά επιχαρίτως κλίνουσα όλίγον κεφαλή του, τ^ο έρεισμα της άριστερᾶς ώμοπλάτης: επί του παρακειμένου βάρου, τ^ο εκφραστικόν αὐτου πρόσωπον, τ^ο στήριγμα του όλου σώματος: επί του δεξιῦ ποδός και ο έπ' αὐτοῦ επαναπαυόμενος άριστερός ποῦς, παριστῶσι νεανίαν άμείμωνως θεώμενον τ^α άπέναντι αὐτου αντικείμενα, προς α' άφέλως μειδιᾶ. Εκ του ὄντως άριστουργήματος τούτου έλλείπουσι μόνον τ^α άκρα των ποδῶν, του δεξιῦ επιπροσθέτου ὄντος, ως τούτο δηλοῦται εκ της επί του μαρμάρου εγκοπήσ. Άνωθεν όμως των άστραγάλων διατηροῦνται οί ιμάντες των ύποδημάτων, αι δε νυμφαί: αὐτου αποδεικνύουσιν επεξεργασίαν οὔ την τυχοῦσαν. Αί χείρες είναι άφηνεῖς, κεκαλυμμένα οὔσαι υπό της χλαμῦδος. Καί ή μὲν δεξιᾶ φαίνεται κατεργασμένη καθέτως επί του μηροῦ, ή δε άριστερά

διακρινεται εξωθεν της χλαμῦδος ότι επαναπαύεται επί του στήθους. Η περιβάλλουσα τ^ο όλον χλαμῦς αποτελείται εκ χονδρού ύφάσματος, ως τούτ^ο αποδεικνύουσιν αι σκληραῖ πλην μεγαλοπρεπέσταται αὐτου πτυχαί, τουθ' όπερ παρέχει ύπονοίας ότι ή παράστασις αὐτη του εφίθου εγένετο έν ώρα χειμῶνος ή μετα τ^ο πέρασ άγῶνος.

Τῆς θεᾶς τ^ο ύψος μέγρι του λαϊμου είναι 1 μέτρον και 80 ο/σ από της βάσεως, του δε εφήθου 1 μ. και 45 ο/σ.

Περί της εύρέτειος της κεφαλῆς της θεᾶς όσον και των χειρῶν αὐτῆς: δεν ύπάρχουσιν ελπίδες, καθότι, ως ύποτίθεται, τ^α άγάλματα ταῦτα εῖχον τεθη αὐτόθι ως έχουναι νῦν.

Άμφότερα άπεστάλησαν ήδη εῖς Αιδινίου εις Κωνσταντινούπολιν.

Πρό δεκαεσσαρῶν ετών ο έν Βερολίνω καθηγητής της εθνικής οικονομίας Δρ. Κίζουφμαν επεχείρησε μερικᾶς άνασκαφᾶς, κατ^α Σεπτέμβριον 1888, προς άνεύρουσιν του σώματος της: εις τας χείρας του εύρισκόμενης ώραιας κεφαλῆς της Αφροδίτης. Ατυχῶς μεθ' όλας τας τότε προσπάθειας και έρευνας, γενομένης υπό την επιστάσιαν του μακαρίτου άρχαιολόγου Χουβμαν, ουδέν άνεκαλύφθη, μόνον δε επετεύθη, ή εκγυμνάσιος του χώρου του θεάτρου των Τράλλεων υπό την επουπτείαν του διευθυντοῦ του έν Αθήναις άρχαιολογικοῦ ίνστιτούτου Δρ. Δαίρπελδ Ουδὼλος λοιπόν παράδοξον τ^ο εύρεθῆν σήμεραν άκέφαλον άγαλμα να είναι ο ζητούμενος τότε κορμός.

Εντός της θαλάσσης παρ^α την Αλεξάνδρειαν άνευρέθη κυβώτιον περιπεφραγμένον διά μολύβδου περιέον μικρόν θέμα ιματίου κεκαλυμμένον διά παπύρου, φέροντος εις είκοσι Έλληνικούς στίχους προσευγῆν και δύο μομίας εμβρύων. Τα έμβρυα ύποτίθεται ότι είνε του Ιου Μ. Χ. αῖῶνος. Έν δέ τ^ῃ συνοικίᾳ Αμφουσή της Αλεξάνδρειας άνεκαλύφθη σειρά κατακομβῶν μετα τοιχογραφίῶν άριστα διατηροῦμένων Πομπηϊκῶν ρυθμοῦ. Μία τούτων εικονίζει πλοῖα πολεμικά Αιγυπτιακά έν ναυμαχίᾳ.

Απέθνηεν αφινιδίως έν Αθήναις ο καθηγητής της άρχαιολογίας έν τ^ῳ Έθν. Πανεπιστημίῳ Αντώνιος Οικονόμου. Ο μεταστάς έσπούδασεν έν Γερμανίᾳ δημοσίᾳ δαπάνη, διετέλεσε δε γυμνασιάρχης έν Θεσσαλονίκη Διεκρίνετο διά τ^ο ευμέθοδον της διδασκαλίας, ποῦ πολλοῦ δ' εῖργάζετο συγγράφων «Ιστορίαν της Τέχνης» ήν άτυχῶς άφινει άσυμπλήρωτον.

Ο κ. Βίλχελμ ὀμίλησεν έν τ^ῳ Γερμανικῷ ίνστιτούτῳ περί επιγραφῶν εῖς Αθηνῶν και ο κ. Δαίρπελδ περί της Τροίας παρ^α τ^ῳ Ομήρῳ και έν τ^ῃ πραγματικώτητι.

Η έν Γενουή ναυαγεραισιακή εταιρεία εδήλωσεν ότι άναλαμβάνει την ανέλκυσιν των έν τ^ῳ βυθῳ Κυβήρων άρχαιοτήτων.

ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

Μετά την πλήρη διάσπαση των καλλιτεχνικών ἐνεκα των ἐκθέσεων των διοργανουμένων ἐκάττοτε ὑπὸ διαφόρων ἐπιτροπῶν καὶ σωματείων, εἶνε ἡ τρίτη αὕτη ἐκθεσις μεμονωμένη, ἔργων πάντων τοῦ ἴδιου καλλιτέχνου. Ἡ φήμη δὲν ἤνθιξε πολὺ μέχρι τοῦδε τὸ ὄνομα τοῦ κ. Οἰκονόμου. Καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἀπερίτοσ καὶ εἰς τὸ βῆθος μιᾶς στοᾶς ἐκθεσις τοῦ δὲν ἔγινε κοσμοβριθὲς κέντρον.

Ἐκ τῶν ἔργων ἄτινα ὁ μετροφόρος καλλιτέχνης ἐκθέτει—καὶ εἶνε τοπιογραφαί, ἐπιτραπέζια, προσωπογραφαί, συνθέσεις—ὁ «Ἀρραβῶν» εἶνε πίναξ πολλῆς ἀληθείας, ἀναπαριστῶν τὴν χαριτωμένην ἀφέλειαν τοῦ χωρικοῦ βίου. Ἐπίσης ἐκ τοῦ ἀγροτικού βίου ἔχει ἐμπνευσθῆ καὶ ἡ «Βλαχοπούλα» ἡ δρέψα σταχύαις. Ἐκ τῶν τοπιογραφῶν τοῦ ὑπερέχον τὸ «Πεύκον», ὅπερ θὰ δημοσιεύσωμεν μετὰ τοῦ «Ἀρραβῶνος», διακρίνονται δὲ διὰ τὴν γλυκύτητα τοῦ χρώματος τὸ «Τοπέον τοῦ Λυκαβητοῦ», ὁ Κηρυστὸς διαρρεῖον τὴν Κολοκουδοῦν, ἡ «Μονὴ Ταξιάρχων», ἡ ἀπτωχική οἰκία ἐν Καισαριανῇ. Ἐκ τῶν προσωπογραφῶν, ἡ «Κεφαλὴ κόρης» καὶ ἡ κεφαλὴ γέροντος ἔχουσι πολλὴν δύναμιν καὶ ἔκφρασιν, ἐκ δὲ τῶν σκίτσων τοῦ, ὁ «Μοναχὸς» ἔχει ὅλην τὴν σκιερὰν ποιησιν τῶν κελύων.

Ἐγένετο ἡ βράβευσις τοῦ διαγωνισμοῦ τοῦ Ἀθερωφείου κληροδοτήματος τῆς Καλλιτ. σχολῆς τοῦ Πολυτεχνείου. Ἐβραβεύθησαν ἐν τῇ ζωγραφικῇ εἰς τὴν ἑκτὴν τάξιν οἱ Α. Χρηστοφῆς καὶ Γ' Χρηστού, εἰς τὴν πέμπτην Κ. Κωνσταντινίδης καὶ Ι. Φαρρός, εἰς τὴν τρίτην Δ. Δήμας, Α. Κύπριος, Ν. Δέβης. Ἐν τῇ πλαστικῇ, εἰς τὴν ἑκτὴν τάξιν Ι. Κουλουρῆς καὶ Ι. Γαβαλάς, εἰς τὴν πέμπτην Μ. Θεοχάρης, εἰς τὴν τετάρτην Ι. Βούλγαρης καὶ Ε. Μαυρουδῆς. Ἐν τῇ χαρακτηριστικῇ ὁ Δ. Κούνης. Ὁ κ. Κουλουρῆς ὅστις διὰ τῆς ἐξαιρετικῆς ἰδιοφυίας του προδίδει πλοῦσια καλλιτεχνικά χαρίσματα, κατάγειται ἐκ Τήνου, τὰ πρῶτα δὲ μαθήματα ἔλαθεν ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ τοῦ κ. Φιλιππότου.

Ἐν Καίρῳ ἤνοιξε πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἡ ἐτήσια καλλιτεχνική ἐκθεσις, τὴν ὁποῖαν διοργανῶνουν οἱ ἐκεῖ καλλιτέχνας. Εἰς τὴν ἐκθεσιν κατ'ἐπιπέδον καὶ ἐφέτος μέρος ἔλαβον καλλιτέχνας, ἐν οἷς ὁ κ. Ράλλης, ὁ ὁποῖος, ὡς γνωστὸν, διαμένει τὸν χειμῶνα ἐν Καίρῳ καὶ ἔχει ἐκεῖ τέλειον ἐργαστήριον, ὁ κ. Τσιριγιώτης, ὁ ὁποῖος ἐφέτος δὲν ἐκθέτει αἰγυπτιακὰ καὶ ἀνατολικὰ θέματα ἀλλὰ παρουσιάζει γυνὰ τὰ ὅποια μετ' ἐνθουσιασμοῦ κρίνουν αἱ ἐγγύωροι ἐφημερίδες, καὶ ὁ ἐκ Κερκύρας ζωγράφος κ. Σκαρβίλης, ὁ ὁποῖος ἐκθέτει διαφόρους τοπογραφίας.

Πολλοὶ ζωγράφοι καὶ γλύπται ἐν Βουκουρεστίῳ ἱδρύσαν ὑπὸ τὸ ὄνομα Tinerimea Artistica καὶ ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Α. Β. Υ. τῆς πριγκηπίσσης διαδόχου Μαρίας σύλλογον καλλιτεχνικόν, ὅστις διοργάνωσε ἐκθεσιν διὰ τὴν 1)14 Μαρτίου, περιλαμβάνουσαν ἔργα, μόνον τῶν μελῶν τοῦ σωματείου.

Εἰς τὸ ἐν Βερολίῳ μουσεῖον τοῦ αὐτοκράτορος Φρειδερίκου ἄγνωστοι, θύματα ἱστορικῆς μαχίας κατεξέσχεσαν διὰ κοπτεροῦ ὄργανου δύο πολυτίμους εἰκόνας παριστώσας τὴν Παρθένον Μαρίαν καὶ τὴν Σταύρωσιν τοῦ Χριστοῦ. Αἱ εἰκόνας αὗται ἀνῆκον εἰς τὸν 16' αἰῶνα καὶ ἤξιζον πλέον τῶν 500,000 χρ. φρ.

ΓΛΥΠΤΙΚΗ

Γερμανοὶ καὶ Ἴταλοι ἀνταλλάσσουσι φιλοφρονήσεις καὶ ἀγάλματα. Πρὸ τινος ὁ αὐτοκράτωρ Γουλιέλμος ἐδώρησεν εἰς τὴν Ρώμην τὸ ἄγαλμα τοῦ Γκαίτε. Εἰς ἀντάλλαγμα οἱ Ἴταλοὶ ἐτοιμάζουσιν

ὅμοιον δῶρον διὰ τὴν πόλιν τοῦ Βερολίνου, εἰς ἣν θὰ προσφέρωσι τὸ ἄγαλμα τοῦ μεγαλύτερου ποιητοῦ τῶν, τοῦ Δάντου. Περιέργον ὅμως εἶναι ὅτι ἄγαλμα τοῦ Δάντου δὲν ἐκόσμησε οὔτε τῆς Ρώμης τὰς πλατείας, μετὰ τὴν εὐκαιρίαν δὲ αὕτη ἀπεφασίσθη νὰ ἐπανορθωθῆ καὶ τὸ ἄδίκημα τοῦτο εἰς τὸν δαιμόνιον ποιητὴν τῆς Κολλάσειος. Ὑπερ τοῦ δευτέρου τοῦτο ἄγάλματος ὁ Βασιλεὺς Βίκτωρ Ἐμμανουὴλ προσήνεκε πενήτην χιλιάδας φράγκων.

Ἐν Ἁγίᾳ Λαύρα θὰ ἐγεσθῆ Ἡρώων τῶν ὑψωσάντων τὴν σημαίαν τῆς Ἐλευθερίας. Πρὸς τοῦτο συνεστήθη πολυμελὲς ἐπιτροπὴ.

Ἐν Καπιτωλίῳ τῆς Ρώμης θ' ἀνακαλυθῆ λίαν προσεχῶς προτομὴ τοῦ Β. Οὐγκώ. Ὁ μέγας Ἴταλὸς ποιητὴς Καρδούτσι μεταβαίνων εἰς Ρώμην θὰ προσωνήσῃ τὸν συγγραφεὴ τῆς «Παναγίας τῶν Παρισίων».

Τὸν παρελθόντα μὴνα ἐτελέσθησαν εἰς Φορρία τῆς Ἰταλίας ἐνώπιον τῶν ἀρχῶν τῆς πόλεως πολλῶν γεροσειαστῶν καὶ διαφόρων ἀλλῶν ἐπισημοτήτων τὰ ἀποκαλυπτήρια λαμπροῦ ἐξ ὄρειγάλκου μνημείου, ὅπερ ἡ πόλις ἀνήγειρεν πρὸς τιμὴν τοῦ τέκνου της Xavier d'Altamura, διασήμου ζωγράφου, οὗτινος πολλὰ ἀριστουργήματα θαυμάζονται ἐν τῆς Μουσείois τῆς Ἰταλίας. Ὁ Ἀλταμούρας συνδέσμενος μετὰ τῆς Ἑλλάδος ἐκ τοῦ γάμου του μετ' Ἑλληνίδος ἐκ Σπετσῶν, ἤτο πατήρ τοῦ πρό τινων ἐτῶν ἀποθνήσκοντος ἐν τῇ ἀκμῇ τῆς δασείας του καὶ πολλὰ ὑποχρομένου Ἰωάννου δ' Ἀλταμούρα, θαλασσογράφου, ἐκπαιδευθέντος ἐν Λανία δαπάναις καὶ μερίμνῃ τοῦ ἡμετέρου Βασιλέως. Μόνον ἐπιστῶν τέκνον τοῦ διασήμου ζωγράφου εἶναι ὁ ἐν Παρίσιος εἰσέτι διακίνων ἐπίσης ζωγράφος Ἀλέξανδρος δ' Ἀλταμούρας. Σύζυγος τοῦ Ἀλταμούρα ἦν ἡ Ἑλληνὶς θαλασσογράφος Ἀλταμούρα, τὸ γένος Μπούκουρη, ἡ πρὸ διετίας ἐν Σπέτσαις θανούσα.

ΧΑΡΑΚΤΙΚΗ

Ἡ διοίκησις τῆς Ἐθν. Τραπέζης ἀνέθηκεν εἰς τὸν κ. Γεωρ. Ἰακωβίδην τὴν σύνθεσιν τοῦ μεταλλίου, τὸ ὁποῖον θὰ ἐκκοπῆ κατὰ τὰς προσεχεῖς ἐορτάς τῆς πενήτην αὐτοκρατορίας τῆς Τραπέζης. Τὸ μετᾶλλον φέρει ἀπὸ τὸ ἐν μέρος εἰς συνδυασμὸν καλλιτεχνικώτατον, καὶ κατὰ κατατομήν, τὰς μορφὰς τῶν τεσσάρων μέχρι τοῦδε διοικητῶν τῆς Ἐθν. Τραπέζης, ἠτοι τοῦ Γεωργίου Σταύρου, τοῦ Μάρκου Ρενιέρη, τοῦ Παύλου Καλλιγὰ καὶ τοῦ Στεφάνου Στρέϊτ, ἐπὶ τῆς ἄλλης δ' ἀπεικόνισιν τοῦ μεγάρου τῆς Τραπέζης. Ὁ κ. Ἰακωβίδης ἐργάζεται καὶ τὴν προσωπογραφίαν τοῦ ἡεμιέστου Παντιᾶ Ράλλη.

ΘΕΑΤΡΟΝ

Ἐν Παρίσιος θριαμβευτικῶς παριστάνεται ἡ «Θεοδώρα» τοῦ Σαρ-δοῦ ἀπὸ τὴν Σάρραν Βερνάρ. Πλείστας εἰκόνας ἐκ φωτογραφῶν διαφόρων σκηνῶν τοῦ δράματος δημοσιεύει τὸ τελευταῖον τεύχος τοῦ «Théâtre». Ἐκ τῆς παραστάσεως τῆς «Θεοδώρας» ἐμπνευσθεῖσα ἀπέστειλεν ἡμῖν τὰς δημοσιευόμενας ὡραίας ἐντυπώσεις ἡ διακεκριμένη ἑρασιτέχνης κυρία Θεοδῶρη Παπαῦ, τὸ γένος Δρακκοπούλου.

Ἡ Ἐταιρία πρὸς διδασκαλίαν ἀρχαίων δραμάτων σκέπτεται νὰ διοργανῶσιν διὰ τὸ ἐρχόμενον ἔαρ διδασκαλίαν τῆς «Ἰριγενείας ἐν Ταύροις» εἰς τὸ θέατρον τοῦ Διονύσου. Ἡ διδασκαλία θὰ γεινῇ ἀκριβῶς ὅπως καὶ εἰς τὴν ἀρχαιότητα. Οἱ ἠθοποιοὶ θὰ φέρουν καθόρνους καὶ τὰ ἄλλα ἐξαρτήματα τῆς ἀρχαίας περιβολῆς. Σκοπὸς τῆς Ἐταιρίας εἶνε νὰ δώσῃ οὕτω ζωντανὴν εἰκόνα τοῦ τρόπου, κατὰ τὸν ὁποῖον ἐδιδάσκοντο τὰ δράματα κατὰ τὴν ἀρχαίαν ἐποχὴν.

Ἡ Θεοδώρα ἐπὶ σκηνῆς

JANE HADING.— Τὴν 5 τοῦ προσεχῶς μηνὸς ἀφικνεῖται εἰς Ἀθήνας ὁπως δώση τέσσαρας παραστάσεις ἡ ἔξοχος Γαλλὶς ἠθοποιὸς Jane Hading. Ἐπὶ τῇ ἐλεύσει τῆς δημοσιεύομεν τὴν προσωπογραφίαν τῆς, ἠτις ἐξετέθη εἰς τὸ Salon τῶν Παρισίων καὶ εἶνε ἔργον γνωστῆς καλλιτέχνιδος ἐν Παρίσιος, τῆς κυρίας Martieff.

Ἡ Ἀδίκη ἐγενήθη ἐν Μασσαλία τῷ 1861. Νεωτάτη ἐνεφανίσθη ἐπὶ τῆς σκηνῆς. Ἐπαίξεν, ἀλλ' ἐπ' ὀλίγον χρόνον, εἰς τὴν «Comedie Française» ὁ ὡραιότερος ῥόλος τῆς εἶνε εἰς τὸν «Ἀρχισιδηρουργόν». Ἡ Ἀδίκη ἐνεκοιμήθη ὅλον σχεδὸν τὸ δραματολόγιον τῆς Βερνάρ.

ΑΝΔΡΙΑΣ ΒΙΣΜΑΡΚ.— Ἡ δημοσιευμένη εἰκὼν παριστᾷ τὸ βραβευθὲν ἐν τῷ διαγωνισμῷ τοῦ Ἀμβούργου σχέδιον ἀνδριάντος τοῦ Βίσμαρκ. Εἶνε ἔργον τοῦ ἐν Βερολίῳ γλύπτου Λέδεραρ. Εἰκονίζει τὸν Βίσμαρκ σιδηροφοροῦντα ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν κατὰ τὸ πρότυπον τῶν πολεμιστῶν τοῦ μεσαιῶνος, κρατοῦντα δὲ δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν τὴν λαβὴν ὑπερμεγέθους σπάθης, στηριζομένης ἐπὶ τοῦ εἰσόδου.

Ἡ ἀνδρία παριστᾷ πράγματι τὴν φήμη τοῦ μεγάλου πολιτεοῦ τοῦ ἀποκληθέντος «σιδηροῦ πρίγκηπος», ὅστις ἐπιτέλεσε τὴν θαυμασίαν αὐτοῦ ἀποστολὴν ἐπαναπαύει νῦν τὴν σπάθην του ἐπὶ τοῦ εἰσόδου, περιφορῶν ἀργύριον τὸ μέγα τοῦ ἔργου.

ΜΙΑ ΜΑΘΗΤΡΙΑ.— Εἰς τὰς Ἀθήδας τῶν αἰθουῶν ἄς προστεθῆ καὶ μία σεμνοτάτη κόρη, γνησία Ἀθηναία, κόρη γνωστοτάτου βιομηχανοῦ, διακρινόμενη ἐπὶ ἐκλεκτῇ μορφῶσει. Διανύουσα τὸ τελευταῖον ἔτος ἐν τῷ παρθεναγωγείῳ τῶν ἀδελφῶν Τριανταφυλλίδου, προσεῖλκεν ἐσχάτως τὴν προσοχὴν τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης ἠτις εὐφραστῆθη ἐκ τῆς ἀπλῆς κομώσεως τῆς μικρᾶς δεσποινίδος, εὐχηθεῖσα ὅπως αὕτην ὅλαι αἱ μαθήτριάς τῶν σχολείων ἔχωσιν ὡς πρότυπον. Ἡ φωτογραφία ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ἐν Νυρεμβέργῃ καταστήματος Friiz Weber.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΕΞΕΔΟΘΗΣΑΝ:

Ἐλπίς. Δεκαπενθήμερον φιλολογικόν καὶ καλλιτεχνικὸν περιοδικόν, ἐκδιδόμενον ἐν Chalakan τῆς Αἰγύπτου ὑπὸ τοῦ κ. Τάσου Καλιώτη. Μετὰ πολλὴν καλαισθησίαν, πλέον τῆς Εὐρωπαϊκῆς, ἤρξατο ἐκδιδομένη ἡ «Ἐλπίς» πλήρης ζωῆς καὶ ἐλπίδων. Αἱ σελίδες τῆς, ἀληθῆς ἀπόλαυσις. Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται παρ' ἡμῶν. Δρ. 15 ἐτήσια συνδρομὴ.

Ἀνατολή. Μηνιαῖον φιλολογικόν καὶ ἐπιστημονικὸν περιοδικόν. Διευθυντῆς: Ε. Καβαλλιεράτος. Ἐν Ἀθήναις.

Πόθων ἀντίλαλοι. Ποιήσεις Κ. Σ. Γούναρη. Ἐν Ἀθήναις.

Πατριωτικά. Ποιήσεις Ἀχιλ. Καραβία. Ἐν Ἀθήναις.

Τῆ Α. Θ. Π. τῷ οἰκουμηνικῷ Πατριάρχῳ Ἰωακείμ τῷ Γ' ἀπάντησις ὑπὸ τοῦ σεβ. πρώην Νικοπόλεως Γαβριήλ. Ἐν Ἀθήναις.

Μελέτη περὶ τῆς ἀθανασίας: τῆς ψυχῆς καὶ περὶ

τῶν ἱερῶν μνημοσύνων. Ὑπὸ τοῦ Σ. Μητροπολίτου Πενταπόλεως καὶ διευθυντοῦ τῆς Ἐκκλ. Ριζαρείου σχολῆς Νεκταρίου Κεφαλᾶ.

Νομικά σκαλαθύματα ὑπὸ Αἰμυλίου Παιπινάου. Τεύχος Γ'. Τὸ συζυγικὸν καθήκον. Εὐδοκίμω: συνεχίζει τὰς ὡραίας νομικὰς μελέτας αὐτοῦ ὁ διακεκριμένος δικηγόρος κ. Ν. Δημητρακόπουλος ἐπὶ θεμάτων πολλοῦ κοινωνικοῦ ἐνδιαφέροντος.

La Revue du Bien.—Sommaire du No de Févriér: Sully Prudhomme, par le Dr G. Bjorkman.—Un centenaire: Victor Hugo, par Blémont—Memento, poème, par L. Stecchetti.—La piété musulmane, par F. Lepage.—Mer et Ciel, par M. Olivaint.—Gustave Moreau, par R. Bouyer.—La Maison des Arts: Edm. Cuisinier, par J. Loréan.—Solidarité intellectuelle, e.t.c.—Illustrations de F. du Goudray, G. Moreau, P. Dupuis, E. Cuisinier.

Δ. Σολωμός. Αἰσθητικὴ καὶ κριτικὴ μελέτη ὑπὸ Ν. Ροντάκη. Ἐν Ἀθήναις.

Ἰωακείμ τῷ Γ'. Ἐμμετος: ἐπιστολὴ ὑπὸ Σταματίου Βάλβη. Ἐκδόσις «Πλειάδας».

ΑΓΓΕΛΛΟΝΤΑΙ:

Ἱστορικαὶ σελίδες περὶ Ἰωακείμ τοῦ Γ'. ὑπὸ Κ. Σπανοῦδη. Ἐν Κωνσπόλει.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Histoire of Lace. Ὑπὸ Paliser.
The Human Figure in Motion. Ὑπὸ E. Muybridge. Λονδίνον.

Modernes Kunstgewerbe. Heft VI. Ὑπὸ W. Fred.

J. Gazin. Ὑπὸ L. Bénédite. Παρίσιος.

Les Sans Gallo ὑπὸ G. Clausse.

Goya. Ὑπὸ P. Lafond.

Dictionnaire des ventes d'art faites en France et a l'étranger pendant les XVIII et XIX siècles. Ὑπὸ A. Mireur.

Le mobilier royal français aux XVII et XVIII.

Trois artistes étrangers (Shérard, Sattler, Rops) ὑπὸ H. Rebell

Les arts. Μηνιαῖον περιοδικόν τῶν Μουσείων καὶ Συλλογῶν. Παρίσιος. 24 Boulevard des Capucines.

L'art decoratif pour tous. No 1. Ἐβδομαδιαῖον περιοδικόν. Παρίσιος. Rue St. Anne No 9.

ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΩΡΕΑΙ

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΣ ΜΑΣ

Οἱ μέχρι τῆς 15 Ἀπριλίου ἀνανεοῦντες ἐτήσιαν συνδρομὴν τοῦ Β' εἰσὸς ἐκ τῶν παλαιῶν συνδρομητῶν τῆς «Παναθηναϊκής», λαμβάνουν, ἂν θέλουν: τὴν «Σφύραν» τὸ ἔβδομαδιαῖον εἰκονογραφημένον σατυρικὸν φύλλον ἡ συνδρομὴ εἶνε 5 δρ., ἀντὶ 3 δρ. μόνον καθ' ὄλον τὸ ἔτος. Τὸν Α' τόμον τοῦ μέχρι τοῦδε ἐκδιδομένου «Μουσείου» τιμώμενον 15 δρ., ἀντὶ 7 δρ. μόνον. Τὴν «Ἐπετηρίδα τῶν Φιλοτέχνων» πολυτιλὲς λεύκωμα καλλιτεχνικῶν ἔργων, τιμωμένην 4 δρ., ἀντὶ μόνον δύο. Δωρεᾶν δὲ μεγάλην φωτοτυπίαν, ἐκδοθησομένην προσεχῶς.

Οἱ διὰ πρῶτην δὲ φορὰν ἤδη ἐγγραφομένοι καὶ προπληρόντες ἐτήσιαν συνδρομὴν μέχρι τῆς 15 Ἀπριλίου λαμβάνουσι μετὰ τῶν εἰρημέτων ἐκπτώσεων τὴν «Σφύραν», τὸ «Μουσείον», τὴν «Ἐπετηρίδα τῶν Φι-

λοτέχνων», πρὸς τούτοις δὲ τὸ «**Κροφὸ σχολεῖο**» τοῦ ἀεμινήστου Γύζη, φωτοτυπίαν ἔξοχον, τιμωμένην 3 δρ., ἀντὶ μόνον μιᾶς δραχμῆς. Τὰς «**Ἐντυπώσεις τῆς ζωῆς**» τιμωμένας δρ. 2, ἀντὶ μιᾶς δραχμῆς καὶ τὰ «**Χρυσάνθεμα**» ὧν ἡ ἀρχικὴ ἀξία εἶνε 3 δρ., ἀντὶ δύο. Πρὸς τούτοις θὰ λάβωσι καὶ οὔτοι δωρεὰν τὴν **μεγάλαν** φωτοτυπίαν τοῦ β'. ἔτους. **Ἄπαντα ἐλεύθερα ταχυδρομικῶν τελετῶν.**

Οἱ μὴ ἐπιθυμοῦντες νὰ λαμβάνωσι τὴν «**Πανακοθήκην**» κατὰ τὸ β'. ἔτος παρακαλοῦνται νὰ ἐπιστρέψωσι τὸ παρὸν φύλλον πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ περιοδικοῦ, ἄλλως θεωροῦνται συνδρομηταί.

Παρακαλοῦνται οἱ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ κ.κ. συνδρομηταί ὅπως ἀποστείλωσιν **ἐγκαιρῶς** καὶ **ἀπ' εὐθείας** πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τὴν συνδρομὴν των, ἵνα ἐξακολουθήσῃ ἀνελλιπῶς ἡ ἀποστολὴ τοῦ φύλλον.

Καθίσταται γνωστὸν εἰς τινὰς συνδρομητάς, οἵτινες, ὡς μέλη τῆς «**Ἐταιρείας τῶν Φιλοτέχνων**» ἐλάμβανον ἀντὶ 10 δρ. τὴν «**Πανακοθήκην**», οὗ καταργεῖται ἡ δεκάδραχμος αὕτη ἐξαίρεσις καὶ οὗ δι' ὅλους ἐφεξῆς ἡ συνδρομὴ εἶνε δρ. **δώδεκα** διὰ τὴν Ἑλλάδα, καὶ εἰς χρυσὸν διὰ τὸ ἐξωτερικόν, προπληρωτέαι.

Κατεσκευάσθησαν καλύμματα χρυσοδέτα διὰ τὸν α'. τόμον τῆς «**Πανακοθήκης**». Πωλοῦνται εἰς τὸ γραφεῖον μας ἀντὶ 1,50 δρχ. ἕκαστον. Διὰ τὰς ἐπαρχίας δρχ. 2 καὶ διὰ τὸ ἐξωτερικόν 2 φρ. χρ. Τὰ ταχυδρομικὰ τέλη εἰς βάρος μας.

ΕΞΕΔΟΘΗ

Εἰς ἰδιαίτερον τεύχος

ΤΟ ΜΑΥΣΩΛΕΙΟΝ

ΔΡΑΜΑ Ν. ΛΑΣΚΑΡΗ

καὶ Π. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΚΔΟΣΙΣ «**ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΣ**,»

Πωλεῖται εἰς τὸ γραφεῖον μας ἀντὶ δραχμῆς.

«**ΕΠΕΤΗΡΙΣ ΦΙΛΟΤΕΧΝΩΝ**,»

Περιέχει μελέτας καλλιτεχνικάς καὶ φιλολογικάς, ὡς καὶ σειρὰν ἐνενηνῶντα ἔργων Ἑλλήνων καλλιτεχνῶν εἰς ἔγχρωμους φωτοτυπίας καὶ φωτοτυπογραφίας μετὰ τῶν προσωπογραφῶν τῶν Ἑλλήνων καλλιτεχνῶν. Τὸ ὠραιότερον λεύκωμα τῆς Ἑλληνικῆς ζωγραφικῆς καὶ γλυπτικῆς.

Πωλεῖται εἰς τὰ γραφεῖα τῆς «**Πανακοθήκης**» ἀντὶ δρ. 4. Χαρτόδετον δρ. 5.

Πωλεῖται εἰς σιμπερούσαν τιμὴν κλειδοκύμβουλορ *demí queue* ἐν ἀρίστη καταστάσει. Πληροφορίας δίδει τὸ γραφεῖον τῆς «**Πανακοθήκης**».

Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

«**ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ**,» Σελ. 208. Ἐκδόσις Β'. Δρ. 3.

«**ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ**,» Διηγήματα εἰκονογραφημένα. Σελ. 64. Δρ. 2

«**ΧΡΥΣΑΝΘΕΜΑ**,» Πεζὰ ποιήματα μετὰ πολλῶν χρωματιστῶν εἰκόνων. Σελ. 184. Δρ. 3.

Πωλοῦνται εἰς τὰ γραφεῖα μας

ΟΙ ΔΥΟ ΠΟΝΟΙ

ΔΡΑΜΑ ΦΡ. ΚΟΠΠΕ

ΚΑΤΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΝ ΑΓΙΔΟΣ ΘΕΡΟΥ

Ἐκδόσις «**ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΣ**,»

Τιμᾶται δρ. 1. Ἐπὶ Ὀλλανδικοῦ χάρτου δρ. 2.

ΚΑΒΡΑΣ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΟΣ ΤΗΣ ΑΥΛΗΣ

— Ὀδὸς Σταδίου 56. —

ΧΡΩΜΑΤΟΠΩΛΕΙΟΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΝΟΥ ΚΑΙ ΛΥΜΠΟΥΣΗ

Ἐν Ἀθήναις. Ὀδὸς Ἁγίου Μάρκου 34

Ὅλα τὰ εἶδη ζωγραφικῆς ἐν ἀθήναις. Χρώματα, λινέλαια, βερνίκια, χρωστικῆς, μηχαναὶ πυρογραφίας, καβαλέτα, σχέδια πηλοπλαστικῆς, παλέτες. ἀνδρείκελα, χάρτης ζωγραφικῆς, εἶδη κορνιζοποιίας.

Βιβλιοδετεῖον Μιχ. Ἀριώτου, ἐν ὁδῷ Κοραῆ 5. Τελετὰ ἔργασια.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΑΚΗΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ὀδὸς Ἐρμοῦ 59 (ἐντὸς τοῦ προαυλίου).

Ὅλα τὰ τετρασμένα ἀντικείμενα εἰς τοῦ κ. Σακητοπούλου.

Ριπίδια, πίπες, πλαίσια κλπ.

Παραδίδονται μαθήματα Γερμανικῆς εἰς ἀρχαρίους καὶ μὴ. Τιμὰι συγκαταβατικά. Πληροφορίαι ὁδὸς Λαυδάλου ἀριθ. 3. (Συνεικία Πλάκας).

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ ΞΕΝΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Θ. ΙΣΣΑΡΙΣ

ΤΟ ΑΡΧΑΙΟΤΑΤΟΝ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΙΚΟΤΑΤΟΝ ΤΩΝ

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΛΑΤΕΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

SPLENDID

Ἐστιατόριον τοῦ αὐτοῦ ξενοδοχείου.

Μέγισται αἰθουσαὶ ἠλεκτροφώτιστοι.

Μουσικὴ τρίς τῆς ἑβδομάδος.

Δίδονται οἰκογενειακὰ γεύματα.

Supper μετὰ τὸ τέλος τῶν θεατρικῶν παραστάσεων.